

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSEI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUNSÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3,50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1,20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

A kínai számla.

Budapest, június 22.

(L.) Crispi ma egy újságikben hibáztatja Oroszországot, hogy nem vesz részt tekintélyesebb erővel a Khina ellen fordult európai akcióban. Ott — ugymond — a harcok lezajlása után dus lakomában vesz majd részt az európai vendégsereg s ebből a lakomából csak éppen Oroszország lesz kizárva a tengeri hatalmasságok közül.

Az öreg Crispi, a viharedzett diplomata tehát azt reméli, hogy Khina feloszlása küszöbön áll és hogy az elhullott hatalmas testeire ugy csapnak majd le a nagyhatalmak, mint csupa éhes saskeselyű, amely saját fészkebe már nem férvén, számos magzatait kakukmódra el akarja telepíteni a mennyei birodalom elfoglalt gazdag vidékein.

Bár Londonból, Párisból, Pétervárból egyre azt halljuk szünös-szüntelen, hogy az európai hatalmak teljesen egyetértve és tökéletesen önzetlenül működnek a rend helyreállítására érdekében, Crispi szava mégis megérdemli a figyelmet. Mi tudniillik eddig egy jottát sem olvastunk ebből az egyetértési okmányból és tudjuk, hogy az a nemzetközi kötelezvény, amelyben Európa, Ázsia és Amerika nagyhatalmai lemondanak arról, hogy a mostani kínai zavarokból kifolyólag hasznot huzzanak területszerzéssel, Muraviev asztalán fekszik s talán épp ez volt az utolsó okmány-tervezet, amelynek kiállításában az orosz kancellárt a diplomaták legerősebbike, a halál tehetetlenné tette. Muraviev, a békepolitikus, igenis tervezett egy ilyen kötelezvényt. De ha tervezte is, még mindig kétséges, vajjon minden érdekelt hatalom, vajjon Anglia, Japán és az Északamerikai Unió alá is irta volna. Hogy a kancellárt még kísérletközben kidöntötte a halál az akció intézőinek sorából, az most kétszeresen kétségesé teszi egy ily konvenció sorsát. Jó lesz tehát keveset bizni a hatalmak önzetlenségében. Mi annál könnyeb-

ben tehetjük ezt, mert nyereség nem biztat minket Khinában, sem veszedelem nem fenyeget a szélső Kelet vizei felől.

Négy hatalmasság hajói fekszenek Taku erődei előtt, amelyek egyikén sem füst tulságosan jól az önzetlenség álarca. Az egyik Japán, a legközelebbi szomszéd. A diadalmas kínai hadjárat óta Japán joggal tekinti magát a szélső Kelet intéző hatalmának és semmi oka sincs arra, hogy erről az előnyös kiváltságról a távoli Európa államai szép szemének kedvéért lemondjon. Ez presztizs-kérdés, amely elsőrangú erejű az oly fiatal hatalmagnál, mint amilyen Japán.

A másik hatalom Északamerika. Mac Kinley, az országgyarapító elnök most fog megverekedni Bryan elnökjelölttel a hatalomért. Nagy zajjal, vásári zsvajjal készülődik az Unió az elnökválasztásra, és Mac Kinley nem az az ember, aki kockára teszi népszerűségét egy oly potom história miatt, mint amilyen a kínai kérdés. Nem képzelhető el, hogy Mac Kinley ne határozta volna magát arra, hogy mindenáron egy kis kínai ajándékkal is szolgál kedves választóinak s e szándékának keresztülvitelében ugyancsak kevés hajszála fog megöszülni a miatt a kérdés miatt, vajjon a hatalmak egyöntetűen, vagy pártokra szakadva lépjenek fel Khinában. Itt fontos érdeke forog kockán Mac Kinleynek, nála egy darabka Khina nagyon pompásan festő kortes-ajándék gyanánt szolgálhat.

A harmadik nagyhatalom Anglia, amely évszázadok óta jogot formál a Keletre, nagy-szerű kereskedelmet tart fenn Khinával s ott ugy viselkedik, mint a tengerpartok ura. Nem csak területek elvesztése, de egy kereskedő vetélytárs fölbukkanása is kegyetlen csapás volna az angol közgazdasági állapotokra. Neki ott hódítania kell, nemcsak part-szegélyeket s kikötőket, hanem biztosítania kell utakat is az ország belseje felé, mert egyedüri csak így teheti az egyre jobban föllendülő szélső keleti kereskedelmet.

És végre negyediknek itt van Oroszország, az északi kolosszus, megszámlálhatlan, pihent erők tura, megszámlálhatlan kincsek birtokosa. Mindig Khina védőjeként lépett fel s mindig zsebrevágott érte egy pompás koncot. Most is felajánlotta a kínai régens-császárnénak kozákjait a boxerek ellen. Talán abban a reményben, hogy mint eddig kétszáz éven át, ugy most is kardcsapás nélkül hódíthat egy értékes darab földet. Ez beleillik az orosz politika új irányába, amelynek Lobanov az apja s folytatója Muraviev. Lobanovnak sikerült rábeszélnie a cárt arra, hogy Oroszország jövőjét ne Európában, hanem Ázsiában keresse. Lobanov óta nem Konstantinápoly, hanem Peking a jelszó. Lobanov utóda, Muraviev kötötte meg monarchiánkkal azt a szerződést, amely a Balkán megingathatatlan békéjét és status quo-ját biztosítja. Ez a szerződés nyílt bevallása annak, hogy Oroszország nem a Balkánon keresi jövőndő tervének színhelyét, hanem másutt. Mindjárt ott, a szomszéd Ázsiában, az afgán vidékeken és Perzsiában, ahova Muraviev ügyes keze lefektette az első orosz sineket. De első sorban Khinában s Muraviev Khinát szintén az ő hódító acélsinjével, kardcsapás nélkül iparkodott Oroszországhoz kapcsolni: a transzszibériai vasutal. Muraviev, a béke embere, nem sejtette akkor még, hogy Khinában a boxerek szivesek lesznek egy helyi forradalom révén még nagyobb előnyöket juttatni a cár birodalmának. Valószínű, hogy azok az orosz diplomaták, akik a szélső Keleten maradtak még a Lobanov-előtti időkben, a maguk jó tanácsaival még elő is mozdították a boxer-csetepatét, még biztatták is a harcias régens-császárnét a többi idegen ellen. Bármint történt, a zavar megvan. S aki legtöbbet halászik benne, az, akinek a legtöbb ereje fekszik Peking közelében. Ezutal Oroszország az.

Ki mer manap emberek önzetlenségében hinni? Ki mer államokéről beszélni? Az ön-

TÁRCA.

Levél.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Nőgrádi László.

Grün Jeremiás, amint este szobájában elol-totta a lámpát s lefeküdt, arra gondolt, hogy milyen szép álmak lesznek a győzelmes nap után. Mert győzelmes napja volt igazán. Hofmann Róza, a gazdag leány, neki, Grün Jeremiásnak, aki még nemrég a nyomorúsággal küzdve, romogva gondolt sorsára, megvallotta, hogy szereti. A szerenese immár a kezében van, tudománya szépen kezd kamatozni.

— Hogy is tehettem ígéretet a szegény falusi kocsmáros leányának, — mormogta kedvetlenül.

S akkor egyszerre, hogy ezt elgondolta, gondolatok rohantak meg lelkét, gondolatok, melyektől nem tudott szabadulni. Elűzték ezek minden álmot.

Grün Jeremiás keserű szemrehányást tett magának a multért. Érezte, hogy hibát követett el, mikor Mühlstein Rózával az alkut megkötötte. Az áldás, mely fejére szállt akkor az egyszerű emberektől, ránehézett a lelkére. Érezte, hogy hibát követett el most is, mikor könnyedén megszövege szavát, a gazdag Hofmann Rózának tett ígéretet.

Sehogy sem tudta elhithetni magával, hogy helyesen cselekedett. Tudomány cserbe hagyta, a lelkiismeret beszélt, az ész legyőzte a szív.

— Csaló, mondta valaki, megcsaltál egy szegény leányt, aki téged szeret.

— Nem csaltam meg, mondta Grün Jeremiás, most már nem szeretem.

— Nem szeretted? hát kit szeretsz?

— Hofmann Rózá, őt szeretem.

— Es mért szeretted? tekintis a lelkedbe, Grün Jeremiás. Grün Jeremiás a lelkébe tekintett s lent a mélyén megtalálta, hogy mért szereti Hofmann Rózá.

— Ugy-e mert gazdag? elhagytad volna-e a másikat, ha az is gazdag? — szót megint a Jeremiás lelkiismerete. Ne beszélj, ne hazudj, engem el nem alatsz. Nem hagytad volna el? Most, hogy valami lettél, kereskedsz magaddal, Grün Jeremiás. Emlékezzél, mi voltál.

Grün Jeremiás homlokát kiverte a verejték, ugy érezte, mintha fojtogatná valaki. Hirtelen kiugrott ágyából, meggyújtotta a lámpát s irni kezdett, levelet írni Mühlstein Rózának, a szegény falusi kocsmáros leányának. Tisztán akarta magát.

„Kedves Róza.” Nem, ez nem igaz. „Mühlstein Róza kisasszony.” Ez meg furcsa, nagyon furcsa, így soha se szólítottam, alkudozott önmagával Grün Jeremiás. „Róza,” így lesz a legjobb. „Róza, esodálkozni fogsz, hogy oly sokáig nem írtam. Ime hallgass meg, olvasd el figyelmesen leveletem s meg fogsz mindent érteni.” Itt megállt, valaki megfogta kezét.

— Mit akarsz te, Grün Jeremiás? minek írsz te levelet? hazudni akarsz újra, ugy-e hazudni? Egyet irhatnál csak: Megcsaltalak, elhagytalak, találtam gazdagabbat, mint te. Ird ezt!

Egy ideig gondolkozott, aztán megint írni kezdett:

„Evekkel azelőtt, mikor még otthon voltam semmi és senki, beszéltem neked terveimről. Mondtam, hogy valami akarnék lenni, szeretnék több lenni, mint falusi kocsmáros, vagy boltos. Te kétkedél, Róza, hogy ez sikerülni fog nekem. Nagyon helyesen, a látszat melletted szolt. Semmim nem volt, egyedül álltam...”

— Grün Jeremiás hazudsz, kiáltotta a Jeremiás lelkiismerete. Nem voltál egyedül, volt veled valaki, az a szegény lány, akit megcsaltál.

Grün Jeremiás egy ideig küzködött magával, aztán irt.

„Ha reád hallgatok, Róza, te azt mondtad, maradjak otthon, elégedjek meg a szegénységgel, akkor nem lett volna belőlem semmi, lettem volna olyan egyszerű ember, mint ti vagytok, tekintetem nem járt volna túl a falu határára, beleszoktam volna a szegénységbe, nyomorúságba, éltem volna veletek, mert csak titeket ismertelek volna. És bevégeztem volna az életet, lehunytam volna szememeit ősz fejjel azon tudattal, hogy eleget éltem, eléggé kivettem részem a földi élet örömeiből, bánatából; volt egy kis ború, egy kis derű, mindkettőből csak éppen annyi, hogy azt mondhamassam: nyugodtan halok meg. Éltem s meghaltam volna azon hittel, hogy eleget tettem emberi rendeltetésemnek. Róza, ha én te reád hallgatok, akkor minden így történik, de jól jegyezd meg, így nem lett volna jó. Mert nem az az ember rendeltetése, hogy kezét kézbe téve ott maradjon ülve, hová sorsa születésével helyezte, hanem hogy vegye fel a harcot az élettel, küzdjön, törekedjék bátran előre. A harcoló, a küzdő ember tölti be igazán földi hivatását, népünk is negyven évig vándorolt, eszenvedett a pusztában, míg végre bejutott az ígéret földére.

zetlenség ilyen esetekben diplomáciai frázis, amely ezt mondja: egyelőre várjuk, mi történik. A kellő pillanatot várjuk, amikor szabad a vásár. Ürügyben sohasem lehet hiány. A többi megjön magától.

Az öreg Crispi azoknak a politikusoknak sorából való, akik nem hisznek sem önzetlenségben, sem abban, hogy oly elkeseredett vetélytársak, mint amilyen Anglia meg Oroszország, Amerika meg Japán, egy ily vihar közepette, amikor a fürgeteg az érett gyümölcstől terhes galyakat az éhesek orra elé legyinti, szent idealizmusban azt mondják: mi lemondunk róla. A hatalmak egyetértéséről csak addig fogunk hallani, amíg az egyes hatalmak egészen tisztába nem jutnak azzal, hogy tulajdonképpen mennyit és mi áron kíván a szomszéd. Az óhajok lajstromát lassankint összeállítják, megalkusznak rajta témérdek utógondolattal s akkor majd hirtelenül és váratlanul jön Khinából egy távirat egy angol meg egy orosz meg egy amerikai hittérítő meggyilkolásáról, aminek fejében Anglia, Oroszország és Amerika kénytelen egy darab khinai földet annektálni. Mert erre voltak tulajdonképpen manapság a keleti hittérítők. Németország is két misszionárius fővezetése révén jutott szép új gyarmatához Khinában.

Vegyük tehát a sokat hangoztatott nemzetközi egyetértést olybá, hogy az alku még nem kész, az óhajok listáját még nem körmölték össze a külügyi hivatalok tanácsosai. Meg vagyunk győződve, hogy mihelyt meglesz a paktum, egészen másformájú táviratokat komponálnak a külügyi hivatalok a nyilvánosság számára, mint amilyenekkel most ellátnak sanghái és takui keltezővel.

Ez a mostani látszólagos egység egyre mégis jó. Egyelőre imponál a khinaiaknak. És könnyebbé teszi a későbbi osztozás technikai műveleteit. Mert a megjéjt Khina, amely látta, hogy a homokból épített rongyos Taku-erődöket nem kevesebb mint ötféle náció huszonnégy páncélos hajója bombázza s a kartácsok füstfelhőitől elborul az ég, megszeppen egy kevéssé és könnyebben enged majd a részletes követeléseknek.

A nagyhatalmak egyelőre igazán szorgalmasan dolgoznak Khina vizein és szárazföldjén. Most be kell várnunk a napot, amelyben benyújtják a cungli-jámennek számláikat. Akkor tudjuk majd meg, hogy előzőleg mi történt.

Róza, emlékezel beszélgetésünkre a kertben. Nem akarok vádolni, hogy te tartóztattál, — hiszen egyszerű lelkeidől más nem várható — de az igaz, ha nincs bennem elszántakarát, előre törekvő vágy, sohasem lettem volna semmi. Magamnak köszönhetek mindent, hogy most valami vagyok."

— Grün Jeremiás, szólt valaki, mondd, miért akartál valami lenni? ha nincs a szegény Róza, akkor akartál volna-e valami lenni? Grün Jeremiás szinte valóban hallotta a szót, mintha az a beszélő valaki ott volna csakugyan. Mintha ott állana a háta mögött zord arecal s a vállán keresztül nézné, hogy mit ír.

Mélyen írása fölé hajolt s reszkető kézzel irt tovább.

"Írtam neked Róza, hogy mennyit szenvedtem, mennyit túrtam. Az éhezés az semmi, hogy nem volt hová lehajtani fejemet, semmi, — semmi, hidd el Róza, de hányszor aláztak s dobáltak sárral meg, mikor munkát kértem. Eltúrtam, mert hiszen magam léptem a szenvedések útjára s nemes, nagy céloom volt kiküzdeni tehetségemnek azt a helyet, hová eljutva, azt az emberiségnek szolgálatára szentelhetem.

"Te talán nem érted ezt Róza, nem tanulnál sokat, a te világod a te falud, te eleget vélsz tenni hivatásodnak, a napi kis dolgaidd elvégezheted, de én tudom, hogy más az ember hivatása. Te boldog vagy a magad kis világában, mert ebben feltalálod valóban boldogságodat. Kinek használsz? Csak magadnak, — ez kevés, jegyezd meg jól, kevés: aki csak a maga boldogságát keresi és tekinti, az nem helyesen jár el. Önzetlennek kell lenni és az emberiség boldogságáért fel kell áldoznunk a magunk boldogságát is. Mi szenvedjünk, csak az emberek boldogok legyenek. Értesz most már

KÜLFÖLD.

Az államfő megsértése. A francia szenátus tegnap elfogadta Fabre indítványát, mely szerint az államfő és a parlamenti tagok, vagy magasabb állású tisztviselők ellen elkövetett sajtóvétségeket a jövőben nem az esküdtészek, hanem a rendőrség bíráljon el. Az indítvány elfogadását élénk vita előzte meg. Főleg a jobboldali képviselők szóltak az indítvány ellen. Ez a sajtóság jelensége abban leli magyarázatát, hogy a nacionalista és monarchista lapok nap-nap mellett a legdurvább és legkiméletelebb modorban támadják a köztársasági elnöket és a minisztereket. Rochefort az Intransigeant hátsábjain tombol s Drumont sem kíméletesebb. A párisi sajtóban olyan hang uralkodik, mely az észak-amerikai hírlapok hírdett polemáira emlékeztet. A párisi esküdték pedig sajtóvétségekben túlságos engedékenységet tanusítanak. Ez nagyarázza meg a szenátus köztársasági többségének határozatát, valamint a jobboldal magatartását, amely utóbbi attól félt, hogy a rendőrbíró párhívveikkel szemben szigorúbban fog eljárni. Hogy ez az aggodalom nem volt egészen alaptalan, azt a rendőrbíró tegnap ítélete máris igazolja. A rendőrbírósg ugyanis az *Echo de Paris* kiadóját, akit Picquart rágalmazásért jelentett föl, 100.000 frank kártérítésre ítélte.

Picquart följelentésében Labori a következőket írja:

Az a remény, hogy a történelem fog igazságot szolgáltatni Picquartnak, nem elegendő. Senkinek sincs joga ahhoz, hogy az ilyen igazságszolgáltatással akarjon megnyugtani minket. Igaz, hogy bízunk ebben az elégtételben, de egy szabad ország bírósága más igazságszolgáltatással tartozik polgárainak. Én ezt az igazságot követelem önöktől s remélem, hogy Franciaország igazságszolgáltatása még nem jutott a tönk szélére. Először tegyék meg önök a kötelességüket, a történelem majd elvégzi a maga dolgát. Soha nem engedhetem meg, hogy nagyhangú szavakkal szépítgessék a törvényes igazság hiányosságát.

Az olasz kormányválság. Azok a táviratok, amelyeket ma estig kaptunk Rómából a kormányválságról, mind azt mondják, hogy Saracco jobbra is, balra is tárgyalt, de csak szürke, közepes politikusokat tudott kabinetjének megnyerni. *Visconti-Venosta* ma délig nem volt kapacitálható, pedig rája nagyon számított *Saracco*. A kabinetalakítással megbízott államférfiu sem eléggé körülírt hitvallású arra, hogy bizhatnánk erejében. Az ő kezének első sorban rendet kellene csinálni a gazdasági kérdések ama halmazában, amelyek megoldatlanságukkal vitálisan veszélyeztetik Olaszországot. Bármily kabinet jöjjön is a Pelloux-kormány után, csak akkor lesz igazán hasznos Olaszországra nézve s tehát csak akkor lesz életképes, ha programja két elv körül forog: a gazdasági nyomor enyhítése s megszüntetése és az olasz egység fönntartása, megerősí-

engemet, Róza? Még nem. Látod Róza, ha otthon maradok, talán mi ketten egymásban megtaláltuk volna egymás boldogságát, nem tudva semmit a világról, tudatlanul az emberi nagy hivatásról. — én is boldog lettem volna veled, mert benned megtaláltam volna minden vágyamat, csak te benned Róza. Így én boldog lettem volna. De a sors mást rendelt föllem, hogy hivatásomra ébredjek, hogy tudjam a legnagyobb kötelességet: a magam boldogságát az összes boldogságának feláldozni.

"Érts meg, Róza, azért írok neked, hogy megértés, amit mondok. Én teljesen lemondtam a magam boldogságáról s pusztán az emberiségnek akarok élni. Sok, sok szenvedéssel jár ez, egész életet át vezet a szenvedések útja, sok fáradságot, sok munkát követel. Látod, Róza, nem akarom azt, hogy te, aki megszoktad kis csendes falud boldog világát, kilépj velem olyan utra, mely előtted ismeretlen, szokatlan. Csak szenvedést okozna ez neked, elpusztul a virág, ha más földre ültetik. Nem akarok abba az örvénybe bele sodorni, ahová én szándékozom menni, Róza. Sok gond és fájdalom fogja el lelkemet, hogy téged nem vihetlek magammal, de jobban fájna még, ha téged magamhoz kövte, az uton roskadozva, szenvedve látnálak."

— Hazudsz Jeremiás, — mondta megint valaki, — hazudsz, hamis a beszéded, önző vagy, magad akarsz boldogulni, azért lököd el a lányt.

Grün Jeremiás összererezte. Ugy tetszett neki, mintha a szoba homályos szögletei megteltek volna sötét alakokkal, kik meredten néztek rá s mohó szemmel követik keze minden mozdulatát. Merően a papírosra nézett s görcsösen szorította kezét az írásra.

"Ha mondtam neked valamit régen, Róza, felejtésd el, tapasztalatlan, könnyű lélekkel, tudat-

lós. Az előbbi a közgazdasági kérdések egész sorának ügyes és messzi időkre előrelátó megoldását követeli, az utóbbi el nem választható a monarchikus eszmétől, a hármasszövetségtől, a liberalizmustól. Talán e kettős szempontból emlegették még *Saracco* megbízatása idejében is az előrelátóbb politikusok *Crispi* és *Zanardelli* és *Giulitti*. S e két kérdésnek erős és bátor megoldásától függ Olaszország jövője.

Róma, június 22.

Mint az *Avencia Stefani* jelenti, a válság holnap valószínűleg megoldást nyer a *Saracco*-kabinet végleges megalakulásával.

A khinai bonyodalom.

Budapest, június 22.

Ma újra megerősítik, hogy Seymour tengernagy a nemzetközi csapatokkal Pekingbe érkezett, de ezenkívül Pekingből már két hét óta semmi hír sem érkezett közvetlenül, s ezzel szemben is újra fölmerül — harmadszor — az a hír, hogy Seymour visszatért Tiencinbe. Ez éppen nem valószínű. Ha hitelt lehet adni a mai hírek nagyobb részének, Tiencin nagy veszedelemben van. A boxerek is, a khinai csapatok is ostromolják, s ez már maga is kizárja azt, hogy Seymour oda visszáérkezhetett volna. Komolyabb figyelmet érdemelnek mindenesetre a Tiencin veszedelméről szóló tudósítások, mint azok, amelyek az elmúlt napokban a pekingi rémhíreket terjesztették.

A hatalmak folytatják előkészületeiket arra az eshetőségre, ha a távol keleten csakugyan komolyan kellene föllépni. Ami *Ausztria-Magyarország* állítólagos katonai intézkedéseit illeti, ezekre nézve, mint ma jelenti, illetékes helyen még egyáltalában nem határoztak. Ami nevezetesen a *VI. Károly, Mária Terézia és Erzsébet* torpedóhajóknak hadikészletbe helyezését illeti, még pedig oly célból, hogy a nevezett hajók szükség esetén azonnal Khinába mehessenek, — erre nézve konstatálják, hogy ez a három hajó az ugynevezett gyakorló hajórajhoz tartozik, amelyet minden évben felállítanak és nem most helyeztettek hadi készletbe, hanem az említett hajórajhoz tartozó többi hajóval együtt már június 1-én. Nincs ugyan kizárva, hogy a khinai események rosszabbra fordulása esetén *Ausztria-Magyarország* is küld tengerészeti haderőt Khinába, de erre nézve végleges határozatot még nem hoztak s eddigelő az irányadó körökben az a nézet uralkodik, hogy egy torpedóhajónak az elküldése is elegendő lesz.

Mai távirataink a következők:

lana! mondtam, nehéz küzdelem, érett megfontolás után azt kell mondanom, hogy felejtésd el, amit mondtam. Róza, bízom benned, hogy megértéssel s nem fogsz engem vádolni, hidd el, sokat szenvedek, hideg verejték ül homlokomon. Róza, te boldog vagy és boldog lehets mással, én örökké boldogtalan leszek, az vagyok, hogy te az enyém nem lehetsz. Légy tehát boldog és felejtésd el örökre a boldogtalan Grün Jeremiást."

Grün Jeremiás reszketve tette le a tollat. Az árnyak kibontakoztak a sötétségből, a szögletekből s már oda telepedtek köréje. Hideg kezek érintését is érezni vélt, suttogó szavakat is hallotta, amit mondták: Grün Jeremiás, itt vagyunk, bosszút állunk, vigyázz. Hazug minden szavad, az igazságot eltagadod, most is megcsalod a lányt, — beestelen vagy Grün Jeremiás.

Ugy tetszett, mintha száz kéz fonódnék torka köré, felugrani s kiáltani akart. Nem birt. Keze fáradtan hanyatlott le, torkán elakadt s lélekzet s érezte, mint veszi el öntudatát, miként ragadják magukkal az árnyak el az asztaltól a sötét éjszakába...

Grün Jeremiás arra ébredt fel, hogy valaki erősen kopogtat az ajtón. Fejét kezére hajtva aludt, a nap már besütött az ablakon. A levélre tekintve, mindent megértett.

— A kisasszony könyvet küldött s másikat kér, — hallatszott kintről.

A könyvben papírlap volt s ez állt rajta finom női kézírással: szeretlek.

Grün Jeremiás más könyvet vett elő, bele egy papírlapot tett, melyre ezt írta: szeretlek, voied álmodtam.

A Mählstein Rózának irt levelet pedig összehajította, borítékba tette s mosolyogva öltözködni kezdett.

(Tienccin veszedelme.)

Washington, június 22.

Kempff tengernagy Csifum át azt táviratozza mai kelettel, hogy Tienccinben *khinai csapatok bombázzák az amerikai konzulátust* s az idegentelep nagy részét. Egy ötmenős csapat, amelyben százharminc amerikai katona is van, Tienccinbe indul.

Csifu, június 22.

Ideérkezett jelentés szerint *Tienccint két napon át bombázták. A veszteség állítólag száz ember.* Egy meg nem erősített hír szerint *Seymour* tengernagy kénytelen volt visszatérni Tienccinbe. Pekingből két hét óta nem érkezett hír.

London, június 22.

A *Daily Express* jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel: Tienccint e hó 15-én két oldalról támadták meg a boxerek. Eleintén csak a bennszülöttek negyedtét ágyúzták tizenkét ponton s csak aztán támadták meg az idegentelepet. A vasuti állomást kétezer orosz katona védte tíz ágyúval. Amikor a boxerek odaértek, az oroszok egymás után ötven ágyulövést tettek. Az ágyúzás, ugy látszik, meglepte a boxereket és nagy vérüfördöt okozott közöttük. Elestett körülbelül háromszáz boxer, megsebesült kétszáz.

A *Times*nak jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel: A boxerek 15-én éjjel nagy pusztítást vittek végbe Tienccinben a bennszülöttek városrészében. Az idegentelep megvédésére az idegen csapatok elegendőknek bizonyultak. A sanghaji khinai lapok azt írják, hogy a mandspárt kebelében komoly viszály támadt. Pekingben a császári palotában nagy a zavar. A *regens-császárné előkészületeket tesz a seokésre. Tuan-Hszu-Tung* herceg és *Kuno-Ji* határozottan ellenségei *Jung-Lunak* és a mérsékelt pártnak, amely azt tanácsolja a koronának, hogy engesztelje ki az idegen hatalmasságokat. Ezeknek a tudósításoknak legnagyobb része tartományi hivatalnokok jelentéseiből származik.

London, június 22.

Az esti lapok egy sanghaji táviratban azt a japán forrásból eredő hirt regisztrálják, hogy Tienccinben *1600 idegent felkötözték.*

Berlin, június 22.

A Wolff-ügynökségnek táviratozzák Sanghaiból: Egy *tienccini távirat* szerint a rendes khinai katonaság *bombázza a várost.* A helyzet igen válságos.

London, június 22.

A Reuter-ügynökség jelenti Csifuból mai kelettel: Mint hivatalos részről jelenti, *Tienccint nagy ágyúkál lövik.* Majdnem az összes idegen telepek el vannak hamvasztva, az amerikai konzulátus elpusztítva, az oroszok a vasuton erősen szorongatva és a megerősítésekre sürgős szükség van. A veszteségek súlyosak.

Berlin, június 22.

A Wolff-ügynökség jelenti: A takui cirkáló hajóraj parancsnoka jelenti, hogy egy Tienccinből e hó 20-ikán érkezett francia tiszt beszéde, hogy Tienccint három nap óta khinai csapatok lövöldözik. A lövészerkeszletek igen szűken vannak. A cirkáló hajóraj parancsnokának e hó 21-ikéről szóló további jelentése szerint, az *Irene* 240 tengerész-katonával Taku elé érkezett és 380 angol és 150 oroszral azonnal Tienccin felszabadítására indult el. A takui vasut Tienccintől 15 kilométernyire sérletlen állapotban van. Pekingből, valamint az oda küldött csapatokról semmiféle hír sem érkezett. A sebesültek állapota megnyugtató.

(Taku elfoglalása.)

Róma, június 22.

Az Agenzia Stephani jelenti Takuból e hó 21-iki kelettel: A takui erődök elfoglalásában egy csapat olasz katona is részt vett. Ennek a különítménynek nem volt vesztesége. Egy nemzetközi hadosztály, amely angol, olasz, orosz és japán katonákból állott, ma reggel elindult Tongkuból Tienccinbe. Egy olasz különítmény Takuban marad a többi hatalom zászlóival együtt az erődökre kitűzött olasz zászló védelmére. Kiaocsaoból német és Honkongból angol erősítő csapatok érkeztek ide.

(Egyéb hírek.)

London, június 22.

Khinából ma sem jöttek közvetlen hírek. Egy sanghaji újság azt írja, hogy a *mandspártban egyenlőség ütött ki* s a mérsékelt elemek azt tanácsolják a császárnak, hogy béküljön ki a hatalmakkal. A másik párt, amelynek élén *Tuan* herceg van, ez ellen minden erejével opponál. Most utólagosan kiderül, hogy a takui khinai ágyuk majdnem az összes európai hajókat erősen megrongálták.

A Szingapúrban élő *Kaginodj* khinai reformátor, akinek fejére a császárné nagy díjat tűzött ki, egy újságírónak azt mondta, hogy a *mostani zavarokat az oroszok csinálják.* A khinai császárnét el kell mozditani s a császárt más fővárosban, talán Nankingban kell installálni.

Sanghai, június 22.

Azok a tengerészcsapatok, amelyek Vuszungban partra szálltak a táviróállomás védelmére, visszatértek ide. Itt a helyzet nem veszedelmes.

Sanghai, június 22.

A konzuláris testület ma összeült, hogy a helyzetről tanácskozzék. A *konzulok rossz jelnek tartják, hogy Pekingből nem érkezik hír.* A kereskedelmi forgalom pangása következtében *huszzer kuli vesztette el kenyerét.* A konzulok elhatározták, hogy a csifui konzulok doyenjét táviratlag megkérlik, hogy lépjen érintkezésbe a takui tisztekkel és *rojtönös támogatást* kérjen tőlük. A konzulok azt hiszik, hogy sikerül közvetlen összeköttetést létrehozni Pekinggel s erre vonatkozólag fölvilágosítást kértek *Seng* khinai vasutigazgatótól.

London, június 22.

A *Daily Mail* jelenti Jokohámából tegnapi kelettel, hogy a japán kormány 15 szállítóhajót bérelt ki. Négy hadihajó Khinába megy, tizenkettő pedig készenlétben van és állítólag Formosa-szigetre megy. Mindössze tizennyolc hadihajót mozgósítottak.

Brüsszel, június 22.

A *Petit Bleu* jelentése szerint egy idevaló nagy kereskedő cég tegnap délelőtt táviratot kapott Khinából, amely szerint a nemzetközi csapatok egy külön orosz hadoszlopbal egyidejűleg *beronultak Pekingbe.* A távirat szerint a követ-ségeknek nem történt bajuk és a belga alattvalók jól vannak.

Köln, június 22.

A *Kölnische Zeitung* londoni levelezője azt jelenti lapjának, hogy londoni beavatott körökben a khinai helyzetet most ismét pesszimistikusabban fogják fel. A tengernagyoknak a boxerekre vonatkozólag közzétett proklamációja kizárja e pillanatban a hadi állapotot Khinával szemben. Li-Hung-Csang elutasításának megakadályozását úgy értelmezik, hogy az annak a törekvésnek a folyamánya, hogy az eddigi állapotot lehetőleg fenn akarják tartani.

Jokoháma, június 22.

Az állandó hajórajnak huszonkét hajója Szaszehóban van összevonva. Valószínűleg még több hadihajót küldenek Khinába.

Berlin, június 22.

A „*Bismarck herceg*” páncélos cirkálóhajó felszerelésével, melyen lázasan dolgoznak, kedden elkészülnek. A hajó csütörtökre vagy pénteken indul el. Elindulása előtt a császár beszédet intéz a legénységhez. Az *Illus* sorsáról eddig minden hír hiányzik. Azt hiszik, hogy a *Bismarck* hajó gyors járásánál fogva még július vége előtt eléri a khinai partokat. Nincs ok feltételezni, hogy valamely hatalom a hatalmak közös akcióját meg fogja zavarni.

London, június 22.

Körülbelül 1000 matrózt és nagy csapat tengerészkatonát rendeltek Portsmouthből szolgálatra khinai állomásokra. Plymouthba az a parancs ment, hogy tengerész-tüzérség és gyalogság legyen készenlétben azonnali alkalmazásra.

Páris, június 22.

A külügyminisztérium nem kapott táviratot Khinából.

(Az angol alsóházból.)

London, június 22.

Brodrick parlamenti államtitkár kijelenti, hogy sem *Pekingből*, sem pedig a *Seymour* parancsnoka alatt álló csapatokról értesülések nem érkeztek. Ellenben egy *Takuba* érkezett és *Tienccinből* e hónap 18-án elindult futár a tienccini helyzetről híreket hozott. E szerint a város ellen *több támadás* intéztek, de ezek visszaverettek. E hónap 17-ikén a khinaiak az idegen telepeket lövöldözték. Egy százhetvenöt emberből álló vegyes csapat, amelyben osztrák-magyar, angol, német és olasz katonák is voltak, megtámadta a khinai katonaiskolát, elpusztította az ott lévő ágyukat, megölte az iskola védőit és azt az ott levő nagy mennyiségű lövedékkel együtt felgyújtotta. Ennél a támadásnál nagy érdemeket szereztek az oroszok is, akiknek négy tábori ágyújuk volt. Az angolok egy holtat és öt sebesültet, a németek egy holtat, az olaszok két sebesültöt és az oroszok 7 holtat és 5 sebesültet vesztek. A 17-éről 18-ára virradó éjjel a khinaiak kísérletet tettek a hajóhidak elfoglalására, de veszteséggel visszaverettek. *Brodrick* államtitkár közölte továbbá, hogy a takui brit ellentenger-

nagy egy tegnap estéről keltezett táviratában jelenti, hogy egy futár Tienccinből e hó 20-áról új híreket hozott. Ezek szerint ott *harc folyik.* A szónok továbbá felolvassa a takui ellentengernagynak tegnap este az angol kormányhoz intézett táviratát, mely azt mondja: Remélem, hogy Tienccin talán ma éjjel felszabadul. A főparancsnokról nem érkezett hír. A *Terrible* cirkáló ma reggel 382 embert szállított partra a wallisi vadászok és a Royal Engineerings közül. *Brodrick* hozzáteszi, hogy feltehető, hogy egy-két napon belül különböző csapatok érkeznek, ha ugyan már meg nem érkeztek. Az angol kormány intézkedett, hogy a haderő, mely már Khinába rendelkezett, igen jelentékenyen kiegészíttessék.

(Crispi cikk.)

Róma, június 22.

A *Triumna* mai száma *Crispi* cikkét közli a khinai eseményekről. *Crispi* elítéli Olaszország télenységét, Olaszország külpolitikájának következtelenségét arra veti vissza, hogy a külügyminiszterek sürin váltakoznak. Most nincsen szó gyarmati vállalkozásról, amelynél azt lehetne kérdezni, vajjon hasznos-e, hanem *vérmes lakomáról, amelyről az érdekeltek bőséges szákmányt fognak elvinni.*

Muravjev halála.

Budapest, június 22.

Az elhunyt orosz külügyminiszterről mindennél a legnagyobb rokonszenvvel emlékeznek meg; Berlinben épp úgy dicserik diplomáciai ügyességét, bekeszeretét és mérsékletét, mint Párisban. Utódjára nézve nem táplálnak aggodalmakat, mert az a meggyőződés uralkodik, hogy bárkit is fog külügyminiszterévé tenni *II. Miklós* cár, az az ő békés politikáját fogja folytatni tovább is. A leendő külügyminiszter személyére nézve még csak sejtések sem hallatszanak; valószínű, hogy újra emlegetni fogják azokat az orosz diplomatákat, akik *Lobanov* halála után is előtérben állottak: *Nelidovot*, *Siskint*, *Voncov-Daskovot*, s nem lehetetlen, hogy amint akkor nem emlegették *Muravjev*et, aki pedig külügyminiszter lett, most is egészen új, de azért épp oly megbízható férfit fog a cár maga mellé rendelni.

Pétervár, június 22.

Gróf *Muravjev* külügyminiszter halálát valószínűleg agyszékhűtés okozta. A miniszter szokása szerint reggel, alig hogy fölkel, dolgozó szobájába ment s irásztalához ült. Akkor még egészen jól érezte magát. Később kávét ivott, de valószínűleg már nem jól érezte magát, mert a kávét nem itta meg. Kevésrel azután a szoba belépett a szobába s a minisztert a padlón találta elterülve. Mire orvost hívtak, a miniszter meghalt.

Euzinograd, június 22.

Ma délelőtt *Muravjev* orosz külügyminiszter halála alkalmából az euzinogradi palota Szt.-Demeter-templomában ünnepélyes rekviem volt, amelyen jelen voltak: *Ferdinánd* fejedelem, *Boris* trónörökös, *Radoslavov* belügyminiszter, *Paprikov* hadügyminiszter, *Vojevodsky* orosz konzul, a tisztkar és a fejedelmi udvar személyzete.

Berlin, június 22.

Pétervárról jelenti, hogy a külügyminiszteri állást *egyelőre nem fogják betölteni.* Az ügyeket ideiglenesen *Lanzendorff* külügyi államtitkár fogja intézni.

Pétervár, június 22.

A *Journal de St. Petersburg* rövid nekrológban becsutatja *Muravjev*et és azt mondja róla egyebek között: Ennek az államférfinak hirtelen elhunyt működése és ereje teljességében mély részvételt keltett. Mélyen fájjalja halálát az orosz diplomácia nagy családjá, amely legkitünőbb fejét látja eltűnni *Muravjev* személyében, akinek kiváló tulajdonságait többször tisztelte meg császára jóakór elismerésével. A cikk aztán megemlékezik arról a császári kizáratról, amelyet *Muravjev* január 1-én kapott és ezekkel a szavakkal végződik: *Muravjev* mindenkor hű tolmácsa volt a császár szándékainak, amelyek teljesen Oroszország javára és a világbéke fontartására irányultak.

A *Herold* azt írja, hogy *Muravjev* hivataloskodásának rövid néhány éve alatt nem kis mértékben járult hozzá Oroszország politikai tekintélyének öregbítéséhez. *Muravjev* Oroszország külügyi politikájának alapjál Oroszország békeszeretét vette. Mint Németország politikájának alapos ismerője belátta, hogy Oroszország és Németország érdekeit legjobban mozdítja elő a két állam között való őszinte barátság.

Bécs, június 22.

A Pol. Corr. jelenti: Ó felsége tegnap gróf Muravjev elhunyt alkalmából részvétlívratot küldött az orosz cárnak. Gróf Goluchowski közös külügyminiszter a közös kormány nevében a pétervári osztrák-magyar nagykövetség útján fejezte ki részvétét az orosz kormánytól. Azonkívül gróf Goluchowski a maga nevében is küldött részvétlívratot gróf Kapnist orosz nagykövetnek, aki most Guttensteinban nyaral.

Bécs, június 22.

Koerber miniszterelnök, gróf Szécsen Antal és gróf Lützow osztályfőnökök és Mérey követségi tanácsos ma délelőtti látogatást tettek az orosz nagykövetnél s kifejezték Muravjev halálán való részvétüket.

Páris, június 22.

Az Elysée-palotában ma tartott minisztertanácsban Delcassé külügyminiszter közölte Muravjev orosz külügyminiszter elhunytát. A minisztertanács oszlatkozott ahhoz a mély részvételhez, amelyet Delcassé már tegnap a francia kormány nevében kifejezett az orosz kormánytól és mint az elhunyt személyes barátja, Muravjev családjának is.

A lapok egyértelműen sajnálják Muravjev elhunytát. A Figaro, az Echo de Páris, a Gaulois és a Matin azt mondják, hogy halála semmit sem fog változtatni az orosz-francia politikán. Az Eclair azt írja, hogy a veszteséget még súlyosbítja a kelet-ázsiai helyzet.

Berlin, június 22.

A Nordd. Allg. Ztg. Muravjev elhunyt alkalmából a következőket írja: Egy barátságos nagy szomszédbirodalom néhány éven belül immár másodszor veszti el az európai diplomácia legkomolyabb munkájának pillanatában külpolitikájának vezetőjét. Az elhunyt államférfi meggyőződéstől áthatott képviselője volt annak a felfogásnak, hogy a német és az orosz birodalomnak meg van adva az a lehetőség, sőt az az a történelmi hivatás, hogy zavartalan békében és barátságos szomszédságban éljenek természetes földadatok ápolásának. A berlini és pétervári udvarok és kormányok közt jelenleg fennálló bizalmas viszonyt Muravjev rövid, de sikeresen gazdag pályáján teljes mértékben előmozdította.

Hohenlohe herceg, Bichtofen államtitkár és az összes nagykövetek és követek részvétlívratot tettek az orosz nagykövetnél.

Konstantinápoly, június 22.

A szultán ma kihallgatáson fogadta Lenovjev orosz nagykövetet és élénk részvétét fejezte ki gróf Muravjev halála fölött.

HIREK.

A betű jubileuma.

Holnap reggel számos menetek vonulnak végig Mainz város utcáin. A templomokban megkondulnak a harangok, frakkos és rendjeles urak komoly arccal lépkednek a menetben, a templomokból előhozakadjak a céhek sárga, kék és piros selyem lobogói, virágos szőnyegterítettek a házak erkélyére. A menetet a mainzi órák szobra elé vonul. Ott leteszik a koszorukat, szép beszédeket tartanak és soha el nem viruló szónoki virágdiszszel övezik Gensfleisch Gutenberg János emléktét.

Ötszáz év kulturájának történetét kellene elmondania a holnapi ünnep szónokának, ha méltóképpen akarná jellemezni a könyvnyomtatás feltalálójának érdemeit. Ha pedig jelképesen akarná kifejezni azt, amit gondol, föl kellene mutatnia a kolostorok eszöndjében, egy emberélet árán lerajzolt kódexet s aztán mellé az egy éjszakán elkészült Times egyik példányát. Ami haladás van annak a kódexnek s annak az újságnak a szelleme és betűje között, az ugy nagyjában megmagyarázza ennek az ötszáz évnek a történetét.

Az eszmék közölhetősége egy nagy családdá tette az emberiséget. A nyomtatott betű hatalma közös emberi törekvéseket ébresztett föl s kivezette a népeket a sötétség birodalmából. Közkincesé tette az értelem

vivmányait s a hatalmaskodók legnagyobb fegyverét odaadta a gyengébbek kezébe. A tudás nem volt ezentul a hatalmasok szórakozása és fénykezése, hanem a mindenki gyönyörvé válhatott. Azok a pálcikák, melyekre a mainzi órák az ő első, otromba betűit kivéste, erősebbek lettek minden fegyvernél és minden hatalomnál.

A világ reformációja nem is a koponyákból, hanem egy kis szekrényből, a Gutenberg János szedő-szekrényéből indult ki. Aból a szekrényből, melyben harminckettő betű vár az örökös kombinációra, permutációra, arra a varázslatos, bűvészi száműveletre, amelyet ötszáz év óta egyre végeznek az emberek, gondolkodás és sorvasztó tépelődés közt muló éjszakákon.

A „Hof zum Jungen” első szedő-szekrényéből azóta százmilliószor fogyott, kopott el már az a harminckettő betű. S a százmilliószor harminckettő betű pusztulása mindig száz és száz ezer új könyvnek az életét jelentette. S hogy a könyvek mit jelentettek? ...

Gyönyört és gyötrelmet, nyugalmat és szenvedélyeket, bátorságot és meghunyászkodást, nagyságot és törpéséget s mindent, ami szent és mindent, ami szentségtelen.

A Gutenberg szobra alatt holnap ünnepi szónok mondja el ötszáz esztendő kulturtörténetét, ha így kezdi beszédét:

— Ujjá teremtettké pedig a világot ezernegyszáz körül, mikor Gutenberg János Mainz városában megpillantotta a napvilágot...

G—A.

Budapest, június 22.

— BUDAPESTI NAPLO. Június 15-én új előfűze-és nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról dejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Azoknak a tisztelt előfizetőinknek, kik a nyári hónapok alatt fürdőre vagy nyaralóhelyre szándékoznak menni, vagy pedig hosszabb utra kelnek, szolgáljon szíves tudomásul, hogy kiadónkunknak, amint a címváltozásról értesül, nyomban az új tartózkodási helyre küldi a lapot. Ne méltóztatassanak tehát egy rövid levelezőlapnak felhasználásától akkor se visszatérni, ha a nyári szezon alatt talán többször is változtatják lakásukat. A Budapesti Napló kiadónkunk minden bejelentésre rögtön intézkedik és szigorúan megfelel a szerkesztőség intencióinak, midőn az a nyári hónapok alatt is állandó érintkezésben óhajt lenni kedves közönségével.

— A király szemléje. Bécsből jelenti, hogy a király ma délelőtti folytatta a szemlést a bécsi helyőrség fölött. Ezután a 23-ik gyalogezred került sorra. A szemle után a király Helmer tanár műtermébe ment, ahol megtekintette Erzsébet királyné salzbergi szobrának a mintáját s megelégedését fejezte ki a művész előtt.

— A cár Párisban. Amsterdamból táviratozzák: Az Allgemeen Handelsblad jelenti, hogy hír szerint Miklós cár meglátogatja a párisi kiállítást. A cár azután Hangába és Amsterdamba is kirándul.

— Klottid főhercegnő Székesfehérvárról. Klottid főhercegnő e hó 24-ikén délután Székesfehérvárra érkezik és a püspöki palotában száll meg. Az emlelt napon az Örökimádás templomának főkegyesülete a püspöki palota nagytermében diszközgyűlést tart, amelyen a főhercegnő is résztvesz. Az üdvözlő beszédet Szőgyény-Marich Julia, a székesfehérvári Jótékony Nőegyesület védnöke intézi hozzá. A főhercegnő a diszközgyűlés után visszatér Alcsuthra. A hatóságok — a főhercegnő szeszén határozott óhajára — nem rendelkeznek hivatalos fogadtatást.

— Kihallgatás. A király ma Bécsben külön kihallgatáson fogadta Antonics alezredesét, az új szerb katonai attasét.

— A kedive betegsége. Londonból jelenti, hogy a kedive még mindig betegon fekszik jaktfán Port Viktória előtt. Betegségének diagnózistát még eddig nem lehetett megállapítani. A kedive betegon utazott el Alexandriából s torokbaja a tengeren rosszabbra fordult. Bajához tegnap még láz is járult. Semon torokspecialista már készper különvonaton látogatta meg a kedivét, s még nem mondott ítéletet a betegség karakteréről. Még nem tudja, vajjon torokgyuladása, vagy difteritise van-e az alkirálynak? Az orvos föltétlen nyugalmat ajánlott a kedivének, aki egyelőre nem folytathatja útját.

— A perzsa sah tréfája. Hogy a perzsa sahaban sok a humor, azt bizonyítja a következő kis eset, amely Contraxvilleben (Franciaország) történt, ahol Perzsa ura jelenleg tartózkodik. A napokban négy párisi újságíró, köztük az Illustration rajzolója jelent meg a fürdőhelyen. A hírlapírók gépeikkel elhelyezkedtek a sah balkonja alatt, hogy alkalmas pillanatban lefotografálják. A sah egy függöny mögött megpillantotta őket, de mielőtt még az újságírók észrevették volna, óvatosan kidugta az ablakon a maga apparátusát és egy szempillantás alatt lekapta a lesekéző csoportot. A fotografálás ugyanis 6 órai is nagy szenvedélye. Kárpótlásul azután másnapra meginválta őket a sah az ivófürdőhöz. Az újságírók republikánus nyugalommal maguk mutatkoztak be az uralkodónak, ez pedig hízokkedve emlékezett meg lapjaikról (Figaro, Matin, Temps, Illustration) és megjegyezte, hogy rendszeren olvasni szokta őket.

— A jövő évi hadgyakorlatok. Az idén tudvalólag Magyarországon elmaradnak a nagy hadgyakorlatok; a jövő évre azonban megszabású hadgyakorlatok vannak tervbe véve. A gyakorlat, amelynek színtere Szlavonia, valamint Baranya-és Somogy megyének Szlavoniai határoló részei lesznek, különösen a Dráva átkelésére helyez sulyt és báró Beck tábornagy vezérkari főnök legutóbbi tanulmányutja a hadgyakorlatok tereptanulmányának volt szentelve. A királyi főhadiszállás gr. Majláth Lászlónak erre a célra kibővítendő dolni-miholjáci kastélyában lesz. A királyllyal egyidejűleg oda fog érkezni Ferenc Ferdinánd trónörökös is, aki, mint a Majláth grófok vendége, ezéltt néhány évvel már vadászott azon a vidéken. Idegen fejedelmi vendégeket is várnak a hadgyakorlatokra, melyekben a budapesti és zágrábi hadtestek vesznek részt.

— Luegerék Heine ellen. A bécsi község-tanács tegnapi határozata, amely oly brutálisan megtámadta Heine emléktét, nemesak izléstelen volt, de mint most kiderült, még korai is. A Párisban időző férfi-dalegyesület tagjai tényleg meg akarták koszoruzni Heine sírját, de ezt a szándékukat egy párisi táviratunk szerint még nem hajtották végre. Hogy a bécsi községület bárdolatlan határozata után végre fogják-e hajtani, természetesen nagyon kérdéses, mert a dalárok közt igen sokan Lueger ur hívei.

— Magántisztviselők a pénzügyminiszternél. A magántisztviselők országos szövetségének egy tizenköttagú küldöttsége tisztogeltt ma Mezei Mór országgyűlési képviselő vezetése alatt Lukács László pénzügyminiszternél. Mezei Mór már régebben is közbenjárt a pénzügyminiszternél a magántisztviselők érdekében és ma, a tisztelgés alkalmával előadta, hogy a magántisztviselők szövetsége állástalan magántisztviselők fölségítésére tárgysorsjátékot óhajt rendezni s hogy ezt a kértet, mint törvényhozó, pártolásába ajánlja a miniszternek. A magántisztviselők szónoka Róza Mihály, a szövetség alelnöke átnyújtotta a pénzügyminiszternek a tárgysorsjátékra vonatkozó tervezetet és formás beszédben esotereltte az állás nélküli, szűkölködő magántisztviselők nagy nyomorát és azt a társadalmi kötelességet, hogy ezen az állapoton segíteni kell. A magántisztviselők szövetsége tudja, hogy a tárgysorsjáték rendezése nem az ideálja az orvoslás módjának. De társadalmi uton egyéb segítő forrásokhoz fordulni nem igen lehet. Lukács miniszter nagyon szívesen fogadta a magántisztviselők országos szövetségének előterjesztését. Kijelentette, hogy a kérdéssel Mezei Mór országgyűlési képviselőnek az ügy iránt való érdeklődése következtében foglalkozott már, hogy a szövetség beadványát beható tanulmány tárgyává fogja tenni, hogy a koncesszióhoz elvbö hozzájárul, és amennyiben a szövetség nem kíván tulajdonban nagyszabású sorsjátékot rendezni, megvan a remény rá, hogy az engedelmet a miniszteről megkapja. A magántisztviselők országos szövetségének vezetői az audienca eredményével meg vannak elégedve, és az ország összes magántisztviselői bizonyára nagy szimpátiával fogadják majd azt az akciót

Szájpadlás nélküli fogak.

Fülslegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Számos elismerő levél. Jótállás.

Wellner Gyula

speciálta a szájpadlás nélküli műfogak készítésében
VI. kerület, Andrássy-út 38. szám.

amely állásnoktli tisztviselők támogatására és egyben az állásnoktli országos szervezésére irányul. A szövetség Mezei Mór országgyűlési képviselőnek, aki oly melegen karolta fel a magántisztviselők ügyét, ezen az uton is igaz köszönetet fejezi ki.

Babó Emil a monarchia védelme alatt. Most, hogy kitört a kínai háború, a hatalmak minden lehető elkövetnek, hogy Kínában élő alattvalóik életét és vagyonát megvédelmezzék. Magyarországnak is van vagy hatvan-hetven polgára Kínában, aki védelmele szorult. Ezek között egy érdekes ember is van. Ezelőtt néhány esztendővel kínos feltűnést keltett az egész országban az a leleplezés, hogy Babó Emil, Szeged város országgyűlési képviselőjét hamis kártyázáson kapták rajta a *Nemzeti Kaszinóban*. A leleplezés után Babó leköszönt mandátumáról s itt hagyta Magyarországot. Hogy hova tűnt el, nem tudta senki. A lapokban lehetett ugyan néhánéha nevét olvasni egy-egy kalandos hírrel kapcsolatban, de pozitív tudomása tartózkodási helyéről nem volt senkinek. Most ismét felkerül neve a felszínre, még pedig a kínai háború alkalmából. Babó Emil két évvel ezelőtt telepedett meg Kínában, mint szőlőtermelő. Szólói sok órányi járóföldre húzódnak a tengerpartról lefelé és az idén akarja *Csifu*-ban megtartani az első szüretet. Vajjon mi lesz ezzel a kalandos emberrel a háború veszedelmei közepette? Elete a monarchia védelme alatt áll a messzi Kínában.

Ankét a kereskedelemügyi minisztériumban. A kereskedelemügyi minisztériumban a Barvics Albin miniszteri tanácsos elnöklésével értekezlet volt, amelyen a közúti forgalom részleteit beszélték meg. Megállapodtak abban, hogy az alkalmazottak a végállomáson az első kocsirol nem távozhattak. Az ankét a zárójelű alkalmazása ellen nyilatkozott, mert ezek veszedelmesek, a közlekedést akadályozzák és a közönséget bosszantják. Az értekezlet után helyszíni szemlét tartottak a zugluti állomáson.

Érettségi vizsgálatok. A fővárosi IX. kerületi felső kereskedelmi iskolában tegnap érettség vizsgálatok és azok eredményét ma hirdették ki dr. Csiky Kálmán és Lencz Ödön miniszteri biztosok, akik a vizsgálatokon elnököltek. Az eredmény nagyon jó, amennyiben 62 vizsgázó közül 4 teljesen, 12 jól és 38 egyszerűen éretti ifju akadt. Ötöt egy-két hónapra visszavetettek és csak három bukott el teljesen.

A vasúti technikus gyűlés. A vasúti kongresszus tagjainak egy része megtekintette ma délelőtt a budai Ganz-gyárat, ahol *Mechwart* András elnök és *Asbóth* Emil vezérigazgató fogadta az idegeneket. Az új rendszerű Griffin-kerekek gyártásának megtekintése után igen érdekes ítései próbáknak voltak a kongresszus tagjai tanui; a kísérlet alá volt kerék oly szívósságot és ellenállást mutatott, melyhez hasonlót a jelenvolt szakferfak egyike sem látott. Az öntőhelyek megtekintése után a villamos gyárba ment a társaság, ahol főként a szászországi Terni részére készült, a párisi és bécsi villamos telepekre megrendelt, s a délfranciaországi Villelongueba szállítandó villamos gépek vonták magukra az idegenek figyelmét, kik nem győzték eléggé magasztalni a magyar gépiparnak itt látott fejlettségét.

A m. kir. technológiai iparüzem felügyelő-bizottsága tegnap tartotta gróf *Zichy* Jenő elnöklése alatt alakuló gyűlését. A bizottság dr. *Schwida* József nyug. államtitkár, országgyűlési képviselőt választotta meg elnökül. Ezután *Taborszky* Ottó igazgató jelentést tett a muzeum mostani és jövődől működéséről. A bizottság a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette.

A kormányozható léghajó. A badeni tó fölött pár hét múlva próbálják ki gróf *Zeppelin* kormányozható léghajóját, amely már néhány év óta épül. Gróf *Zeppelin* a badeni tó partjához köztött tatrajon egész telepet rendezett be s ott építi a léghajót. Egy ízben a vihar elszakította a tutajt s többször nagy károkat okozott gróf *Zeppelin* telepén. A legújabb dispozióik szerint a léggömböt június 29-én lőtlik meg s az első fölszállás június 30-án lesz, föltéve, ha esendés, szép idő kedvez a kísérletnek. A léghajó fölbocsátására két gőzöst rendeltek ki. Az első a nagy oszarnokból kihuza a léghajót, a másik a meghívott vendégeket viszi. A fölszállás korán reggel történik. A badeni tó gőzhajós társaságai külön hajókkal szállítják az érdeklődőket Manzellbe, a fölszállás helyére.

Telefon Páris és Berlin közt. A telefonösszeköttetést Páris és Berlin közt, mint nekünk Berlinből táviratozzák, még e hó vége előtt megnyitják. Német részről a berendezés már régen készen van, most pedig Franciaország is elkészült vele. Ünneplőes megnyitás nem lesz.

A kőbányai templom felszentelése. A X. kerületben erősen készülődnek az e hó 27-iki templomszentelésre. A polgárság valláskülönbőség nélkül magáévá tette az ügyet s egy a rendezőségbe, mely 35 tagból áll, mint a szűkebb körű végrehajtó bizottságba beválasztotta a különböző hitközségek elnökeit és előjáróit. A vallási türelmek és az igazi nemes példája nemcsak a katolikusoknál tett jó hatást, akik örömmel fogadták a többi felekezetek felajánlott támogatását, hanem a többi egyházak is szívesen közreműködnek abban, hogy a templomszentelés az egész kerületnek s a fővárosnak is szép testvéri ünnep legyen.

Az egy ügben tartott értekezleten *Hock* János plébános megköszönte azt az érdeklődést, amely a katolikusoknak kötelessége, a többi felekezeteknél pedig érdem, mert végre is egy templom felszenteléséről van szó, amelyben közös munkát végezhetnek az Isten dicsőségére. Kőbánya eddig is a vallási türelmek és az evangéliumi szeretetnek szép példáját nyújtotta mindig erre a példadásra ma még inkább szükség van, mint valaha. Csak régi hagyományait követi tehát a kerület, amikor a katolikus egyháznak ezt az ünnepét a kölcsönös testvéri szeretetnek ünnepévé avatja.

A zajos élénkezéssel fogadott beszéd után a ref. hitközség elnöke, dr. *Bereczky* kért szót és megható szavakban köszönte meg a figyelmet és kitüntetést, amelyhez méltóvá lenni a jövőben is törekvésük lesz, hogy megmutassák: hogyan kell bökés egyetértésben élni s fejlődni egymás mellett a különböző felekezeteknek. A megválasztott végrehajtó bizottság, amely a fővárosi bizottság tagokból és a felekezetek előjáróiból áll, ma tisztelgett dr. *Tóth* László vezető mellett *Márkus* József főpolgármesternél, *Halmos* János polgármesternél, *Matuska* Alajos és *Rózsavölgyi* Gyula alpolgármesternél és a fővárosi tanács tagjainál, akik szívesen megígérték részvételüket. Meghívták továbbá a kormány tagjait, a hadtestparancsnokságot, *Wlassics* Gyula kultuszminisztert külön és *Kanovics* Béla Mór apát-plébánost, mint a kerület eszperesét. Ugyancsak külön meghívót intéznek a fővárosi bizottsági tagokhoz és a sajtóhoz is, úgy, hogy minden jel arra mutat, hogy a kőbányai szép templom felszentelése nagyszabású ünnepsége lesz a fővárosnak.

Csodabogár. Aki ismerte a fővárosnak tizenöt-husz év előtti állapotát, sokszor megbotrányozhatott azon, hogy a kereskedők cégtáblái a sűrű német feliratokon kívül szinte hemzsegték a helyesírás hibáktól és a bosszantó magyartalanságtól. A német feliratok ma már mind ritkábbak és nagyobb tisztelben részesülnek a kereskedők cégtábláin is a magyar ortográfia szabályai. Ez örömdetes jelenség közepette valóságos botrány egy hivatalos házszám-tábla, amely reméljük, nem a tanács hibájából, a Szentkirályi-utca egyik épülő házán a klinikával szemben ékesedik. Ezen a házban, miután a külső munkálatok befejeződtek, néhány nap óta ez a házszám bosszantja a járókelőket a közgyűlési határozattal ellentétű színekkel:

SZT. KIRÁLY U.

49

Valóságos kigunyolása ez a tábla a nagynevű *Szentkirályi* Mór emlékének, és nyilván a címtáblagyártó intelligenciájának szülte. Ugy okoskodván a derék iparos, hogy a hivatalosan U.-val rövidített *UTCA* mintájára helyszüke miatt a *Szentkirályi* névből is elszakíthat néhány betűt. A címtáblagyártóhoz a nyilvánosság kritikájának semmi köze, de határozottan megrovaendő, hogy ilyen dolgokra a főváros tanácsa nem terjeszti ki ellenőrzését. Mikor az új házszám-tábla terve fölmerült, már akkor helytelenítettünk mindenféle rövidítést, hogy nekünk volt igazunk, ime ékes bizonyossága a Szentkirályi-utcai csodabogár. Reméljük, hogy a polgármester tudomást vesz a megbotrányoztatott esetről és most már egy napig sem marad fenn az a házszám-tábla, amely egyformán sérti a kegyeletet és jó ízlést úgy, mint a magyar nyelv tisztelét.

Az államvasúti munkások sztrájkja. Az államvasúti gépgyár munkásai szilárdan kitarannak követeléseik mellett és mindent megmozgatnak, hogy céljaikat elérjék. Tegnap *Toperczer* Péter X. kerületi előjárót kérték föl, hogy közvetítse köztük és az igazgatóság között a békítési tárgyalásokat. Az előjáró ma délben meg is jelent *Vajkay* központi igazgatónál és sokáig értekezett vele.

Kivándorlás. A szász parasztek közül azok, akik elhiszik, hogy odaát Németországban minden fenéki tejföl, legutóbb Erdélyből tömegesen vándorolnak ki Németországba. Persze nagyok a reménysegeik és éppen olyan nagy a csalódás is, ami odakünn éri őket. Hiába keresnek munkát, nincs — s éhesen térnek haza mihozzánk, az ugynevezett mostohához. A szász evangélikus egyházi konzisztórium a minap körlevélben hívta fel a szász falusi pap-ságot, hogy tölle telhetőleg igyekezzék a népet fölvilágosítani azokról a veszedelmekről, amelyeknek a Németországba vándorlók ki vannak téve. A konzisztórium a pap-ság közreműködésére annyival is inkább számít, mert abból a jelenségből, hogy a jómódú parasztek közül is nagyon sokan vándoroltak ki, azt következteti, hogy e népmozgalom oka nem annyira a nép nyomorában keresendő, mint inkább az egyre terjedő kivándorlási lázban. Kötelességévé teszi a konzisztórium a papoknak azt is, hogy időnkint a kivándorlás mozgalmairól tegyenek jelentést. A gyökere orvoslás azooban az lenne, ha megszűnnék a rábitás a német sajtó részéről. Ha a kereskedelemügyi minisztérium megvonja a postai szállítási jogát azokról az újságoktól, amelyek a kivándorlás csalódásait hajszolják a népet, egyszerre megszűnnék, vagy legalább is nagyon megcsappanna a kivándorlási láz.

Alakuló értekezlet. A budapesti székes-fővárosi (Vadász-utca) polgári leányiskola és női kereskedelmi tanfolyam volt tanuló elhatározták, hogy szövetséget alapítanak. A szövetséget oélja a volt iskolatársak erkölcsi és anyagi támogatása lesz. Az alakuló értekezletet június hó 24-ikén tartják meg a Vadász-utcai polgári leányiskolában. Tekintettel az emberbaráti célra az előkészítő bizottság ez uton is kéri az iskola volt halgatóit, hogy a gyűlésen minél számosabban jelenjenek meg.

L'Osmanné. Ez lesz a címe annak az újságnak, amit a szultán sógora, *Mahmud* pasa indít meg Londonban az ifju-török akció védelmére és támogatására. Az érdekes hírt a New York Herald párisi levelezőjének mondta el a pasa ilyenformán:

— A szultán temédek pénzt pasarolt el abból a célból, hogy engem visszatérésre bírjon. A legbiztatóbb ígéretekkel halmozott el, de én uom térek vissza, mert biztosan elteúnének láb alól. Londonban fogok letelepedni, ahol L'Osmanné címen lapot alapítok, amely angol, francia és török nyelven fog megjelenni. A szultán borzasztó dühös a khedivére, amiért Londonba utazott és őt is ifju-töröknek tartja. Londonban én is találkozni fogok a khedivével, hogy egyet-mást megbeszéljek vele.

Az ifju-törökök ügye duzzadt vitorlakkal halad a cél felé. Jelenleg minden akciótól tartózkodunk, nehogy hiveinket üldözéseknek tegyük ki. Ennek dacára a török titkos rendőrség számszámra tartóztatja le őket és akire csak a legkisebb gyanu is háramlik, azt a szultán parancsából a Bosporus fenekére küldik. De az ifju-törökök nem osztagodnak és a szultán skaratá ellenére is megmenetik Törökországot.

Arról, hogy mikor indul meg az érdekes újság, nem sok a hír. Hogy sok keillemetlen peracet fog szerezeni a konstantinápolyi sógornak a szerkesztő ur, az valószínű.

Halálhír. A napokban halt meg Aló-Kubinban *Kohuth* József katolikus eszperes 72 éves korában. A megboldogultnak temetésén, aki 49 évig lelkipásztorokodott ott és Árva vármegye legtekintélyesebb lelkeszei közé tartozott, impozáns módon nyilvánult meg a közrészvét. A gyászoló közönség között ott volt Liptó és Árva vármegyék mintegy 25 lelkesze, kik közül többen megható gyászbeszédet is tartottak.

A legmélyebb benyomást keltette egy lipót-szentmiklósi fiatal katolikus lelkesznek szónoklata, aki ékes szavakban méltatta az elhunyt türelmességét a más hitűek iránt. „Az, — ugymond — hogy e gyászoló gyűlekezetben annyi a protestáns és az izraelita, ékes tanúságot szolgáltatja annak, hogy az elhunyt nemcsak saját egyháza, hanem más vallások hívei körében is tiszteletben állott. Mint katolikus lelkesz disse volt karának, felebarátaival szemben, tekintet nélkül hitőkre, emberies, nemesen érző és toleráns a szó legteljesebb értelmében: olyan, amiként az ur szolgáljához illik.”

Strasser Albert, a Magyar Államvasutak tisztviselője tegnapelőtt meghalt Budapesten 41 éves korában. Temetése ma délután volt nagy részvét mellett. Az elhunyt rendkívül képzett és tehetséges tisztviselő volt, akire nagy jövő várt az Államvasutak szolgálatában.

A világhírű „Champion” és „The Royal Progress” kaphatók kerékpárok mélyen leszállított árban kizárólag LÁNG JAKAB és FIA kerékpár nagy raktárában Budapest, VIII., József-körút 41. Használt gépek legmagasabbban becsültetnek. — Saját nagy javítóhely és iskola. — Kerékpár-részek leszállított árban.

— **Pörös dícsőség.** A sanjagói tengeri útközét győzelmes hadvezérei, *Sampson* és *Schley* tengernagyok összetűzték a fölött, hogy tulajdonképpen kit is illet a babér meg a hadizsákmány. A babér talán nem is valami különös fontossága az ügyben, a hadizsákmány kérdése azonban sokkal jelentősebb. A tengernagyok nem bírtak békés egyességre lépni és a pörös dícsőségben a washingtoni törvényszék döntött. Kimondta, hogy a sanjagói útközben *Sampson* volt a vezérlő tengernagy, míg *Schley* mint a hajóhad egyik részének parancsnoka, *Sampson* parancsnoksága alatt működött. *Sampson* tengernagy tizenkét mérföldnyire volt a New York nevű hajójával Sanjagótól, amikor *Schley* a spanyol hajókat hareképtelenné tette és a partra hajtotta. *Sampson* ugyan a lehető legnagyobb gyorsasággal sietett a helyszínre, de már alig akadt valami tennivalója. Az igaz érdem ilyenformán *Schley* tengernagyé, a bíróság előtt azonban többre becsülte azt, hogy *Sampson*, bár nem vett részt a csatában, a hajóhad tényleges főparancsnoka volt. A győzelem jutalomdíjához e bölcs ítélet segítette *Sampson* tengernagyot.

— **Válópör után.** Szomorú dolgok előzik meg azt az egyszerű törvényszéki tárgyalást, amely tegnapi napról folyt le egy párisi bíróság előtt. Az egész történet a következő: Két évvel ezelőtt *D.* vidéki törvényszéki bíróság válópört indított a felesége ellen. A válast a törvényszék ki is mondta, valamint azt is, hogy az anya köteles a gyermeket apjának adni és ebből minden napi késedelméért kétszáz frankot fizetni. A bíróság hiába követelte a gyermeket, nem kapta meg. Azután pedig nem is sürgette, hanem várt, míg az asszony 200.000 frankkal tartozott neki. B-né, aki igen gazdag és előkelő családból származik, nyilvánvalóan Párisban. A minap egyszer a Louvre-árnyasornokban lopáson kapták őket rajta. Tegnapelőtt tárgyalták ügyüket. Az elnök csodálkozását fejezte ki azon, hogy ilyen jó módban élő családtagjai lopásra vete-mednek. Erre *D.*-né, az elvált asszony így magyarázta meg az esetet:

— Nem szükségéből loptunk, hanem bosszúból a társadalmi ellen. El akarják venni tőlem a gyermekemet és a pénzemet. 200.000 frankkal már tartozom az utamnak, aki ezért félmilliónyi hozományomat már visszatartotta. Ime, csakis ezért loptunk.

D.-né asszonynak ez a bosszu egy hónapja fogházába került.

— **Feleséggyilkosság a mézesetekben.** Megdöbbentő gyilkosságról ad hírt *Micholei* tudósítónk. *Kecskeméti* Pál az éjszaka a feleségét tizennyolc késszurással megölte. A gyilkos féltékeny volt a feleségére, akinek néhány hete esküdték örök hűséget.

— **Felhőszakadás.** Rekenő nyári meleg nap volt ma az emberek már dél felé egyre jószorgaták egymásnak, hogy ma még eső lesz. A jóslatok beaváltak, mert ma éjjel háromnegyed tíz előtt egyszerre sötét felhők gyülekeztek az égre. Egy ideig csak a sűrű egymásutánban következő villámlás jelezte a zivatar közeledését; majd közelebb jött az éghabboru. Egyszer csak megnyiták az eget csatornási s eleinte csak lassan, csendesen esett az eső. A kis nyári zápor után olyan orkánná fajult, amelyet kevesen láttak még a fővárosban. Valóságos felhőszakadás lámadt. Csak úgy ömlött alá a hatalmas víztömeg a sötét felhőkből. Tíz percig tartott a felhőszakadás s ez idő alatt temérdek kárt okozott a főváros lakosságának. A Hársfa-utca 10-ik számú házban van *Goldstein* Józsefnek a bádógos műhelye, amelynek jobb fala mellett húzódik el a csatorna hatalmas csöve. Ezt a csövet az óriási víztömeg felszakította és a csatornában lévő szennyes ár pár perc alatt megöltötte a házban lévő összes pincehelyiségeket. A Teleky-téren most építik a csatornahálózatot. Az egyik csatorna a nagy esőzéstől bedőlt és tizenhárom jelzőlámpást is elvitt magával az ár. Temérdek pince megtelt vízzel. Így a Magdolna-utca 15, 17, Óriás-utca és Tüdő-utak sarkán lévő ház, a Német-utca 32-ik számú ház és a Gyep-utca több épülete is megtelt vízzel. A rendőrség az említett helyeken megette a kellő intézkedéseket. A zivatar különben olyan hatalmas széllel párosult, mely több szép lát gyökerestől kiforgatott. Emberéletben szerencsére nem esett kár.

— **A Telefon Hírmondó vendége.** A német-osztrák-magyar vasutasgyűlés Budapestben időről időről ma meglátogatták a főváros egyik különleges nevezettségét a *Telefon Hírmondót*. Vagy harminc külföldi mérnök szemlélte meg a csodálatos ügyes- és szerkesztői gépezetet. A mérnökök közt európai tekintélyű szakértelnek, mint *Kranold* elnök, *Ebermayer*, *Erdmann*, *Janse* stb. a legnagyobb elismerésüket fejezték ki a technikai berendezés felett s ajánlkozásuknak adtak kifejezést, hogy ez a hasznos hírszolgálati vállalat még nincs meghonosítva külföldön.

— **Házasság.** *Ehrenfeld* Bernát Makóról eljegyezte *Glück* Zsénike kisasszonyt Szegeden.

— **Haditüdősítők Transvaalban.** *Ralph Julian*, a londoni *Daily Mail* haditüdősítője érdekes részleteket közöl azokról a nehézségekről, amelyeket neki és kollégáinak hivatásuk teljesítése közben az angol cenzorok Transvaalban okoznak. Az egyik haditüdősítő *Mr. Nissen* összeveszett egy cenzorral azért, mert ez azt mondta, hogy csak akkor küldhetné el a táviratot, ha ő maga is résztvett volna a harcban.

— **De hiszen én ott voltam és éppen onnan jövök** — felelt *Mr. Nissen*.

— **Az lehet** — mondta a cenzor — **de én nem voltam ott, tehát nem tudhatom, hogy helyese-e a csata leírása.**

A többi cenzor sem volt különb. Olyan embereket válogattak össze erre a hivatalra, akik valaha katonák voltak és akiknek kijárt valami hivatal, de tehetségük semmire sem volt. Tehát cenzornak nevezték ki őket.

Ralph átadott a cenzornak egy táviratot, amire az azt felelte, hogy törölje belőle a visszavonulást szót. Hogy mi vonultunk vissza vagy sem, az mellékes. Ezt a szót törölni kell. És miért ír ön kilencezer boert, hiszen tizenöt ezer volt. (Utóbb kitudott, hogy még kilencezer sem volt.) Micsoda, ön panaszkodik a tábori postára. Törölni, törölni! Ön azt állítja, hogy ellopták az újságjait és leveleit? Miért nem lopták el tőlem? Miért nincs nekem okom panasza? És nem küldte el a táviratot.

A legtöbb cenzornak nincs is hivatalos órája. És dühöngenek, ha egy újságíró megzavarja a nyugalmaikat. Akármilyen sürgős is a távirat, gyakorta kapták a tudósítók ezt a feleletet:

— **Jöjjen holnap.**

Lord Roberts változtatott ezeken a viszonyokon. Azt mondta az újságíróknak:

— **Uraim, menjenek, ahova tetszik és írják azt, amit akarnak.** Tudósításaik felett ezután nem lesz cenzúra. Biráljanak mindent és a bírálatokból majd meggyőződésem, hol követtem el hibát.

Azóta a haditüdősítők dolga tetemesen könnyebb.

— **Négy gyermeknek gyilkosa.** Megrendítő esetről ad hírt egy *berlini* táviratunk. Ott egy asszony ma a harmadik emeletről ledobta négy kis gyermekét és aztán maga is leugrott a szélítő magasságról. A négy gyermek holtan került el a közvetlen, anyjukat még élve vitték a kórházba, de alkalmasint ő sem marad életben. A szorongatás asszony már régóta rossz viszonyban élt férjével, egy bádógosmesterral. Ma újabb civakodás volt közöttük. A férj, mielőtt munkába ment, egy pelaronzint kért a feleségtől, de ez megtagadta kérését. A férfi é a miatt annyira dühbe jött, hogy arcul ütötte nejét. Aztán eltávozott hazulról. Az asszony pedig összehívta gyermekeit és az ablakhoz vonszolva őket, elkövette borzalmat tettét.

— **Tüntetés a pályaudvaron.** A ketű pályaudvaron ma délután két óra tájban több száz munkás gyűlt össze. A rendőrség ugyanis még tegnap este letartóztatta *Steinberger* Sándor és *Schneller* Gyula munkásvezetőket, akiket aztán nyomban a tölöncház vezetékek a detektívek. *Urs* Nándor tanácsos, a tölöncház vezetője nyomban kihirdette előttük azt a végzést, mely szerint örök időre kitiltották őket a főváros területéről és illetőségük helyére fogták őket tölöncolni. A kitiltás oka az, hogy ők kezdeményezték és szervezték a magyar államvasuti gépgyárak munkásainak a sztrájkját. A szocializmus pártvezetősége a kitiltás híre vörös cédulákat nyomtatott, a következő szöveggel:

Steinberger Sándor és *Schneller* Gyula elvtársak a rendőrség elfogta és Budapestről kitiltotta. Munkások jól tudjátok, kik voltak nektek ezen egyének. E két becsületlen munkásember magáévá tette a ti szent ügyeteket. Nekik is faj, mi nektek faj. Együtt éreztek veletek és jobb és tisztesebb megélhetésért küzdöttek. Munkások! Délután 2½ órakor fogják őket a rendőrök supkocsin a kerépesi-úti keleti pályaudvarhoz vinni, hogy elszállítsák őket Pestről. Munkások! Két órákor jelenjetek meg mindannyian a keleti indóház előtt és tüntessetek *Steinberger* Sándor és *Schneller* Gyula elvtársak mellett, jeléül annak, hogy a nyomorult gazember besugó ellenére is az őszinte küzdőket tiszteltitek ezen két kiutasított elvtársunkban.

Három órakor érkezett oda a két kitiltott szocialista vezér. A munkások hatalmas éljenzéssel fogadták őket. A tüntetők megrögzöttek a folytonos éljenzéssel s a rendőrség a békés tüntetőket nem zavarta. Mint értesülünk, a két kiutasított a végzést megfélebezte, és holnap a szocialista munkások köréből küldöttség megy a belügyminisztériumba, hogy a kiutasítottak érdekében közbenjárjanak.

— **A kolera Indiában.** Későbbi táviratozzák, hogy a *Kölnische Zeitung* jelentése szerint Indiában, különösen pedig *Szimlában*, a kolera íjlesztő módon dühög. A halálesetek száma borzasztóan nagy. A holtestek eltemetetlenül fekszenek az utakon és mezőkön.

— **Az apatini öngyilkos-szövetség.** A magyar nép jóságában van az az erő, amelylyel ez az ország legyőzi azokat az ultramodern, ultraszeccsesszós és ultrahülye abszurdításokat, amelyek körül mindenféle fel-felburjánzanak. Magyarországon például nagyon kevés az olyan szekta, amelynek az elvei beleütköznek akár a törvénykönyvbe, akár a józanságra. Különböző, legutóbb Oroszországban például olyan szekta nyomára jöttek, amelynek tagjai valami perverz gyönyörűséget találtak abban, hogy egymás öngyilkosságát látnyosságát végigélvezik. Ilyesmire a magyar képtelen, mondaná az ember, ha a *Szegedi Napló* nem volna szavahihető újság. Ez pedig azt írja, hogy az öngyilkosok szektája megalakult már Magyarországon is és pedig Apatinban. Hogy milyen arányokban, hány tagja van s milyen alapon épült föl, azt nem írja a szegedi újság, de hogy létezik, annak a bizonyossága eddigelő — két halott. Az egyik *Schnur* György apatini tanító husz esztendő fia. Nemrégiben lőtte magát agyon. Most pedig követte egy másik egyetli tag, egy *Weisz* Béla nevű tizenkilenc esztendő kényespró legény. Vacsora után, amikor a szülei már le is fektődtek, kiment a konyhába és színtén agyonlőtte magát. Úgy látszik, hogy a vizsgálat kapesot fedezett fel a két öngyilkosság között s ezen az alapon keresik a szektát.

— **Botrány egy római templomban.** Nagy botrányt rögtönöztek katolikus és protestáns hívek a római metodista templomban. A botrány hőse egy kalandos multa pap, *don Miraglia*. A Vatikán hivatalos lapja, az *Osservatore Romano* június 13-án a Szent-szék egy dekrétumát közölte, melyben a hitehagyott *don Miraglia* és *don Villate* lelkészeket a nagy egyházi áttokkal sújtja és figyelmezteti a katolikusokat, hogy ne érintkezzenek velük. Mindkét lelkész ugyanis áttért a metodista hitre. *Don Miraglia* egy metodista templomban akart előadást tartani, de több katolikus vonult be a templomba és *Viva il papa*-ról kiáltásokkal megakadályozták a beszédet. A gyűlés verekedéssel végződött és sok embert letartóztáltak. A metodisták diplomáciai uton, az amerikai követ révén elégtételt követelnek a templomukon ejtett sérelem miatt.

— **Közegészségi kongresszus.** A X-ik nemzetközi közegészségi és demográfiai kongresszusnak ebben az évben augusztus 10-17-ike közt tartják meg Párisban. A közegészségi csoport nyolc szakosztályban a táplálkozás, az ipar, az építés, a közlekedés stb. hvg enejét fogja tárgyalni, a demográfiai csoport napirendjén az alkoholizmus, a lakás, a foglalkozás viszonyai vannak. A tagsági díj 25 korona, melynek feletben a résztvevők számos kedvezményben részesülnek s megkapják a nagyértékű több kötetre terjedő munkalátokat. A magyar bizottság elnöke: *Müller* Kálmán miniszteri tanácsos, alelnökök *Perik* Ottó egyetemi tanár (ügyvivő, lakik: gróf Karolyi-utca 16. szám) és *Földes* Béla egyetemi tanár.

— **Állat az emberben.** Hallatlan brutális gyilkos merénylőről ad hírt egy köznyomat lap-tudósító. A mult éjjel a Krisztinaváros egyik lakásában egy eddig még ismeretlen katona bestialis merényletet követett el egy fiatal eselédleányon s a szerencsétlen leány a kiállott izgalmak és sérülések következtében meghalt. A Krisztinavárosban lévő *Alkotás-utca 12/a*, szám alatt van egy osinos külsejű földszintes ház, amelyben többek között lakik egy öreg anyóka, akit az idő már erősen megviselt és csaknem teljesen megfosztott egyik érzékéről: elgyengítette a halló szerveit. A félsüket asszony szolgálatában állott egy *Fazekas* Ilona nevű 14 éves csinos falusi leány. Szerény, dolgos eseléd s mindenek felett tisztességes s testileg bizonyos mértékig fejletlen. Erre a kis leányra rávetette a szemét valami marcona katona. Az éjjel belopódzott hozzá és ma hajnal felé súlyos betegen találták fekvőhelyén a leányt. Az előhívott orvos rendelkezése csakhamar előhívták a mentőket, akik azt hitték, hogy a leány megmérgezte magát. *Fazekas* Ilona utolsó erőfeszítéssel tudott annyit jelt adni nagáról, amivel baja eredetét felfedte s aztán még ott, a mentők kezei között meghalt. Holtestét beszállították a Szent-János-kórház halottas házába, hol a rendőri boncolás fogja a részleteket kideríteni. A rendőrség és katonahatóság nagy erélylyel nyomozza az aljas merénylőt. A környékbeli lakosság arra gyanakszik, hogy a közeli szomszédban lévő katonai kórházból lopódzoit át valaki a leányhoz.

— **Megszökött szállodal titkár.** A triestri rendőrigazgatóság — mint ematették — körözvényben tudatta a főkapitánysággal, hogy a florenzi *Ginevra* szálloda titkára, *Minguzzi* 238.000 lírát ellopott, aztán megszökött. Most újabb értesítés érkezett az esztro vonatkozólag. A tolvaj neve *Almuazzi* Ede, Faenza-ban és nem Florenzában született. Több nyelvet beszél, közte majd valamennyi olasz tájnyelvet. *Minguzzi* a nápolyi és nem a florenzi *Ginevrának* volt titkára. Mint megállapították, 1855. január 8-ikán született s többek között *Dr. Briznek* is nevezi magát. A jómadarat mindenféle keresik, de eddig eredménytelenül.

— Nagy sorsjáték-szedelgés. Egy brüsszeli távirat szerint a washingtoni belga követtség azt jelentette kormányának, hogy egy szélhámós társulat Észak-Amerikában és Kanadában több száz ezer belga sorsjegyet árusított el, melyekért négy millió dollárt vetett be. Több huzásokot is tartott, melyeknél azonban senki sem nyert. E sorsjegyek mind hamisak voltak. A csalásra csak akkor jöttek rá, mikor a belga követ a washingtoni kormányt értesítette, hogy belga sorsjáték nem is létezik. A csalókat még nem kerítették kézre.

— Vasárnapi munkaszünet. Több budapesti cég megállapodott abban, hogy június 15-től augusztus 20-ig üzemeltetést vasárnapokon egész nap zárva tartja. Aki közülük üzemeltetést mégis kinyitja, az száz koronát köteles a mentő járára fizetni. Az illető cégek: Kohn és Streif, Parkas testvérek, Weisz Samu, Friedenstern Lajos, Herczeg és Horvát, Knöfler Ignác, Steiner és társa, ifj. Rosenberg Samu, Salcer Samu, Schwarz Miksa és társa, Policer József, Grösz Miksa.

— A rakétagyár sebesültje. Az Emmerling-féle gyárban történt robbanás utolsó sebesültje, Berényi János még életben van s úgy látszik, hogy kiheveri súlyos sebeit. Most is kint fekszik a szerencsétlen a Szent-István kórházban, de orvosai már remélik felgyógyulását. Természetesen így is beletart két-három hétbe, míg sebeit teljesen kiheveri.

— Belső hírek. Schwarcz Mari nagykanizsai születésű 63 éves magánzó tegnap este a Kazinczy-utca 40. szám alatt lévő furdóban előbb lúgkoldatolt ivott, aztán pedig felvágta az ereit. A mentők súlyos sebeiért a Rókusba vitték. — Hadianek Irén gyári munkásleány az este a Külső-Váci-uton levő Ördög-árok partján marulogott ivott. A mentők vitték súlyos sebeiért a Rókus-kórházba. — Ma reggel félnyolckor a Károly-körúton a közúti villamos vasut egyik kocsija elgázolt egy 35–40 éves napszámosnót. A szerencsétlen részleg állapotban került a kocsis alá, amely pár pillanat alatt megölte. — Altsáder Izidor fővárosi gyakorló orvosnak a Múzeum-körút 10-ik szám alatt lévő lakásába tegnap délután ismeretlen tettes bemászott, onnan egy dupla fedélű arany órárt és láncot ellopt. A rendőrség keresi a tolvajt. — Kocsora János gyári munkás zsebéből tegnap délután a városipolci mutatványtérre elloptak ezüst óráját, meg láncát. — Ugyanekkor tegnap este ki valami ügyes tolvaj *Albrich* Antonia magánzó zsebéből a Sándor-utcában tulajust óráját s hosszú aranyláncát 124 korona értékben.

— A Telefon Hírmondó ma este 8 órától 11-ig felváltva katonas- és cigányzenét közvetít az előfizetők zórákzatására. A rendszer est előadásait azonban 10–10-ig megtartja a beszélő újság, mely alkalommal a legújabb hírek kerülnek felfrészására.

(x) Línhart Vilmos festő műtermében készülnék Arcképek, szemképek, gobelin-dekorációk, aquareli stb. festmények művészi kivitelben. Festett fényképészeti hátterek és színpadok kölcsönbe kaphatók.

Egy kis humberg.

(La lune à un mètre.)

PÁRI, június 19.

Annai szépet írtak már a párisi kiállításról — amennyit megérdemel. Legyen szabad nekem egy kis humbergról is lerántanom a leplet. A szóban forgó kisméretű humberg nem tartozik a hivatalos kiállítás keretébe s éppen ezért tisztán annak az élelmes részvételnek a rovására irandó, amely nap-nap után produkálja.

Már amikor Páris felé utaztam, feltűnt a hálókocsikban sürűn alkalmazott csinos kis hirdetés, amely a *Palais de l'Optique* (optikai csarnok) dícsőségét zengte. Különbösen arra figyelmeztetett ez a hirdetés, hogy e pavillonban van az az óriási távcső, amely egy méternyi közelbe hozza a Földhöz halvány kísérőjét, a Holdat. *La lune à un mètre* — (a Hold egy méternyi közelben) — ez volt a jelszó, amely minden utazót arra csábított, hogy a pavillon meglátogatására határozza el magát.

Én is ezek közt voltam, úgy, hogy amikor Párisba erre a kiállítás területére értem, s a hivatalos pavillonokon átbáméskodtam magamat, első dolgom volt az egy méternyi közelbe hozott Hold iránt érdeklődni.

A csinos, kupolás pavillonba egy holdas estén léptem be s csekély másfél frankot kellett fizetnem. Előre is iszagott az a tudat, hogy a Holdat oly közelről fogom látni, amely közelről a földet ritkán látom, amennyiben egy méter és hetvenöt centiméter a magasságom.

Vezetőnk előbb különféle — érdekesnél érdekesebb — optikai csodával ismertetett meg. Voltunk vagy százhuszan a pavillonban, s mőtán bámultunk a gyönyörű nagytáskón, amelyekkel vezetőnk elms magyarázatok kíséretében szemünk elé varázsolt. Így például láttunk egy balhát elefantmagyságra nagytáskát, s egy differtész-bacillust, amely nagyság dolgában egy középtermű újfundlandi kutyával vetekedett.

— Most következik a Hold! — jelentette ki sokat ígérő harsány hangon vezetőnk, s azzal egy

sőtét terembe kalauzolt bennünket. A terem egyik falát fehér vászon borította, amelyen nemsokára megjelentek a Hold vetített fényképei. Türelmetlenül néztük végig a krátereket, holdbeli hegyláncokat és repedéseket, mindenki szeretett volna már a nagy távcsőbe nézni, amely a szobák mennyezetén vonult végig. Oly nagy ez a távcső, hogy az egész épületen végigvonul s minden szobának a mennyezetén látni egy darabját.

Vége kieltette vezetőnk:

— La grande lunette! (A nagy távcső!)

S ezzel fölvezetett a kupolába. Maga köré gyűjtött bennünket, s ekkor elkezdődött az, ami egymaga is megért másfél frankot. Igazi francia ülésséggel és találékonysággal fűszerezett beszédet vágott ki, amelyben a napnál világosabban bebizonyította, hogy az ilyen nagy távcső nem lehet tökéletes. Miután pedig meggyőzött arról, hogy az ilyen távcsőn keresztül nem lehet látni, elárulta, hogy nem is a csőbe kellene nézni, hanem a mellett alkalmazott homoru tükröbe. Ha pedig valaki ebbe a tükröbe akarna nézni — magyarázta tovább — a nagy veszedelem volna a felette törékeny tükrőre nézve, eltékozva attól, hogy a tükrő helyes beállítása szakértő csillagászt és néhány órai munkát venne igénybe.

Miután szóbeli remekművét befejezte, levelezte bennünket. A nagy csőbe senki se nézhetett bele.

Ugy, hogy mikor kimentünk, alapos volt a gyanunk, hogy ez a részvételársaság nem annyira a nagy távcsőnek, mint inkább ennek az ügyes embernek a kedvéért alakult.

Z. O.

Gladstone özvegye.

Budapest, június 22.

Távíratfarkú már jelentették Gladstone, a nagy angol államférfi özvegyének halálát. Az elhunytban a legtekélyesebb asszonyok egyike szállt sirba, aki férjének boldogsága és büszkesége volt. A hitves ideáljai volt ez az asszony, aki magával nem törődve, szüntelenül azon fáradozott, hogy életének nagy osztályosával a házi tűzhely mellett elfeledtesse a politika keserűségeit. Önmagát semmibe se vette, de mindene akart lenni férjének. Ezt a hivatást választotta magának és erre nézve jellemző az a kis epizód, amely egy este lejártszódt, amikor Gladstone asszony az alsóházba ment. Amikor beszálltak a kocsiba, a kis ujj az ajtó közé szorult és csaknem összezsúzódt. Egy könnyet sem ejtett, egy arcizma sem rándult meg, hanem minden jászó nélkül, a zsebkendőjével bekötötte súlyosan megsérült ujját, mert attól félt, hogy megzavarja férjét, aki a kocsiban, mély gondolatokba merülve, beszédére készült. Csöndesen melléje ült és szokása szerint kezét a magáéba téve, szeretettel simogatta.

Gladstone asszony régi nemzeti családból származott. Atyja Sir Stephen a nyolcadik Glyvne báró volt, a híres *Serjeant Glyvnenak*, Cromwell főbírájának sarja. Ő volt az idősebbik a két nővér közül, kik ifjúságukban oly kiváló szépségek voltak, hogy sohasem hívták őket másképp, mint „a walesi ikergróaiók”. Gladstone megőrizte megjelenésének varázsát késő koráig, sőt arának redői, a fájdalom által vont mély barázdák sem csökkenthették vonásainak kedvességét, lényének nemességét és méltóságát.

Egy előkelő londoni lakóban találkozott először Gladstone-nal. Ott mutatták be a fiatal politikust a Glyvne-nővéreknek, miközben az egyik vendég odasugárta nekik:

— Nézzé meg ezt az embert jól! Ez még egyszer Anglia miniszterelnöke lesz! Később Gladstone újra látta a szép nővéreket Rómában, amikor barátja, Lord Lyttleton társaságában tett utazása közben az olasz fővárosba érkezett. A két utitárs barátságát még szorosabb kötélék erősítette meg: Lord Lyttleton eljegyezte az ifjabbik, Gladstone az idősebbik nővért. Akkor történt az eljegyzés, amikor mind a négyen egy holdvilágos éjjelen fátyalfény mellett kirándultak a Colosseumba. Anglia nagy rhetora a hely varázsától elragadtatva Byron „Manfréd”-jának néhány csodálatos strófáját szavalta el oly hatalmas pathosszal, hogy a szép leányok meghatottságukban könnyeztek. És ez a fenséges hangulat hozta meg az alkalmat arra, hogy megvallják egymásnak érzelmeiket.

A két fiatal pár esküvője ugyanegy napon, 1839. július 25-ikén ment végbe a hawardeni kastélyban, a Glyvne-nemzetség ősi birtokán. Az egész falu összegyűlt, hogy láthassa a násznapot. Az egyik paraszt megpillantván Gladstone magas alakját és arcának aristokratikus halványságát, naív filozófiával felkiáltott:

— Ez bizonyosan a lord!

Házasságuk első napjától Gladstone egész életét férje boldogságára szentelte és tülzás nélkül

mondható, hogy az ő kimeríthetetlen gondossága, fáradhatatlan ébersége oltalmazta meg az emberi kor kimért határain túl Anglia számára egyik legnagyobb fiat. A Gladstone pár házassága közmondásos lett Angliában.

Gladstone még vőlegény korában a következő alternatíva elé állította feleségét:

— Vagy nem érdeklődöl a dolgaim iránt, nem tudsz meg semmit és így ment maradsz minden felelősségtől, vagy pedig beavatlak mindenbe, de — *hallgatnod kell!*

Gladstone az utóbbit választotta. És Gladstone harminc esztendővel később elmondhatta:

— A feleségem munkatársam volt mindenben, a legfontosabb politikai titkokat is közöltem vele, de soha sem élt vissza bizalmammal!

Asszonyban mindenek felett ritka erény. Egyszer viharos parlamenti időkben Gladstone meglátogatta egy barátját, s a két asszony nagy beszélgetésbe merült a zavaros politikai viszonyok felől.

— Ne veszítsük el minden reményünket — mondotta a vendégasszony, miközben távozni készült — ő ott fenn mindent jóvá fog tenni.

A jó istent gondolta a vallásos hölgy.

— Ó, várjon kérem még egy kissé — mondotta, s marasztalta a barátját — ő — s ezzel a plafon felé nézett — mindjárt le fog jönni. Csak a kezét mossa meg.

Gladstone meg az urát értette, a mindenható államférfiut.

Gladstone legfőbb gondja az ura egészsége volt, és hogy mennyire sikerült férjét ápolnia, legjobban bizonyítja Gladstone az a mondata:

— Nekem csak egy házi orvosom van: a feleségem!

De dacára minden házas erényének nagyvilági nő, igazi *grande dame* volt tetőtől talpig és az udvari bálokon mindig méltóan jelent Anglia miniszterelnökéhez.

Hogy mennyire összeforrt a két ember, mutatja Gladstone utolsó kívánsága:

— Temessenek el úgy, hogy később mellém helyezhessék!

Óhaja teljesült, néhány napja együtt nyugosznak, közös sírban.

FŐVÁROS.

(*) A Kossuth-mauzóleum építése. A főváros képzőművészeti bizottsága — a törvényhatóság utolsó közgyűlésén elhangzott interpelláció következtében — napirendre vette a Kossuth-mauzóleum építése ügyét. A siremlék pályázati feltételeit a mérnöki hivatal még tavaly elkészítette. Felülbírálság végett a tanács a pályázati feltételeket a mérnök- és építész-egyesületnek, a magyar képzőművészek egyesületének, a képzőművészeti társulatnak, az országos képzőművészeti tanácsnak, a József-műgyemtemnek és a közmunkatanácsnak küldte meg. A testületek véleményét ma hozták nyilvánosságra. Valamennyien elfogadják a siremlék helyét a Kerepesi-temetőben a Nagy Krisztus-ut és a III. kapu-ut keresztezésénél kijelölt tágas, szabadon álló helyet és azt, hogy a siremlék 150.000 forintnál többbe nem kerülhet.

Az általános feltételekre: A mérnök- és építész-egyesület leste a kívánja, hogy a pályázók a siremlék alaki része és stíla tekintetében egyáltalán ne korlátozassanak. A sűrűnek csakis építész legyen a tagja s az egyesület három tagot küldhessen a zsűribe. A magyar képzőművészek egyesületének szobrász- és építő szakosztálya; a pályázóknak teljes szabadságot kíván biztosítani; a siremlék ne tisztán architektónikus mű, hanem a szobrász és építész harmonikus összeegyeztetésével konstruált alkotás legyen; az aléptmény alá három koporsóra sírbolt tervezendő. A pályadíjak: I-ső díj 6000 korona, II-ik díj 4000 korona, III-ik díj 3000 korona; a nem díjazott tervek bármelyike 1000 koronáért megvehető; a zsűri 15 tagu legyen; tagjai legyenek: a főváros képzőművészeti bizottságának elnöke és két művész tagja; a középítési bizottságának, a közmunkatanácsnak, a tudományos akadémiának és az országos képzőművészeti tanácsnak egy-egy tagja; a mérnök- és építész egyesületnek két, az országos magyar képzőművészeti társulatnak és a magyar képzőművészek egyesületének három-három tagja; a pályázatot egy év alatt kell benyújtani.

A képzőművészeti társulat csatlakozik ezekhez a kikötésekhez.

A közmunkatanács kijelenti, hogy a pályázati feltételek megállapításában részt nem vesz, a zsűriben való képviseletét Bakoss János osztálytanácsost bízták meg.

A József-műgyemtem tanácsa kifogásolja, hogy a kivitellet megbízandó művész a mérnök-egyesület díjazásának harmadik fokozata szerint honorálják. A harmadik fokozat lakóházakra, bérházakra stb. vonatkozik, a Kossuth-mauzóleum pedig művészi alkotás, amelyet az ötödik skála szerint kell díjazni. A harmadik fokozat szerint a kivitellet megbízott a

költésvesztés 4/5 szalagát, az ördök szerint 7-2 szalagát kapja tiszteletdíj fejében. A műgyermek tanácsa kijelenti, hogy a szűribe csak abban az esetben küld megbizottat, ha kikütséit a főváros elfogadja.

A képzőművészeti bizottság jövő hétfőn tárgyalja az ügyet és ugyanekkor a vértanú halálát szenvedett Bathory Lajos miniszterelnök szobrának kérdésével is foglalkozik.

(*) A pénzügyi bizottság ma délelőtt ülést tartott, Vassilievits János tanácsos elnöklése alatt:

A bizottság tudomásul vette a fővárosi kórházi alapok 1901. évi költségvetését, amely szerint az összes kiadás 8.729.640 koronára rug, s amely összeg — nem tekintve az alapítványi tőkéknek aránylag csekély kamatait — a fedezetét az ápolás-díjakban találja meg. Ez az ápolás-díj naponta 2 korona 58 fillér lesz. Tanácsolja a bizottság, hogy mivel a József-utcai Böhöm-féle ingatlan megvétele a tulajdonos tulzolt követelés miatt, nem sikerült, hagyják abba a Kender-utcai tervbe vett meghosszabbítását. A székesfővárosi elemi iskolákhoz 250 darab térképre lesz szükség. Az erre szükséges pénzt a bizottság megszavazta. Annak az eldöntését, hogy vajjon a vásárosarnok igazgatóságához alkalmaszanak újabb két szaknapidíjat, — a vásárosarnok felügyelő-bizottságára bízák. Javasolja a bizottság, hogy a Gellért-hegy szabályozó-üzetébe eső 60 négyzetöglényi telket es házat sajátítsák ki 3000 forintért. Hozzájárult a bizottság ahhoz, hogy a csatornázás munkálatait ellenőrzésére két felügyelőt alkalmaznak 1350 korona fizetéssel. Az irtalmas apácai iskolájának a segélyezésére megszavazták az 1901-től 1905-ig terjedő időre évi 1200 koronát s a folyó évre 2000 koronát. A budapesti polgári lövészet-egyesület 1000 korona segélyt kér a király születése napján rendezendő lövésznép díjára. A bizottság a kérelmet elutasította.

(*) Postatakarékpénztári könyv, mint iskolai jutalom. A X. ker. köbányai iskolaszékben, amelynek dr. Berecsky Endre az elnöke, az idei iskolaév vége előtt, Freiler Gyula posta- és táviró felügyelő s iskolaszéki gondnok, azt az indítványt tette, hogy a jó tanulóknak között az idén osszanak ki olyan postatakarékpénztári könyveket, amelyekre 1-2 korona van betéve. Az iskolaszék elfogadta az indítványt, mert helyesnek találta Freilernek azt a megokolását, hogy a gyermekeket szoktatni kell a pénz ismeretére s a vele való bánásmódrára. Az iskolaszék külön díszes kis postatakarékpénztári-könyvecskéket készített s ezeket 2-2 koronás betétellel osztotta ki 42 gyermek között. A gyermekek mód fölött örültek a betéteknek s most csaknem valamennyien azon igyekeznek, hogy takarékoskodással szaporítsák a kis vagyon. Az iskolaszék, látva a szép eredményt, a többi iskolaszékeket körlevélben hívta föl ennek a módszernek a meghonosítására.

(*) Tanítók és tanítónők választása. Ma délután választotta meg a tanács a 33 elemi iskolai segédtanítóit és 27 segédtanítónőt.

A megválasztott segédtanítók a következők: Szántó Sámuel, Ivan János, Balázs Benedek, Maohner Géza, Molnár István, Ivan Andrási, Barton Imre, Somlyó Péter, Balog Benedek, Arany Lajos, Hrivnyák János, Maier István, Málnai Emil, Szikszai Károly, Pintér Zsigmond, Bárány Árpád, Schöber Antal, Bay József, Fallenbüchi Tivadár, Szűsz Lajos, Takács Arnold, Orel Géza, Parlagi István, Mézes János, Simon Lajos, Czimmermann Kornél, Mihálik István, Gröber Nándor, Horváth Károly, Lovas Ferenc, Rigler Rezső, Záhonyi Gusztáv, Havas Győző.

Segédtanítónőül megválasztották a következőket: Szilágyi Irma, Roosek Paula, Kray Mária, Schneider Margit, Friedlhofer Rózsa, Gyurmann Mária, Löwinger Sarolta, Szain Mária, Záborszky Ilona, Vlaschek Mária, Virág Margit, Janits Mária, Hajdu Emilia, Palugyay Irén, Sánta Etelka, Orincsy Margit, Korbuly Anguszta, özv. Palugyay-Regele Mária, Sárosi Szabó Mária, Farkasfalvi Sarolta, Eberling Irén, Horváth Mária Katalin, Purjes Margit, Moosyáry Ilona, Németh Rózsa, Keoskeméti Mária Bodor Emma.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** A vidéki színészet új felügyelője. Gróf Festetics Andor, a Nemzeti Színház volt igazgatója, már elfoglalta állását, mint a vidéki színészet felügyelője. Gróf Festeticheknek új állásába való kinevezése csak későbbben fog megjelenni a hivatalos lapban.

** Ujházi Komáromban. Ujházi Ede, a Nemzeti Színház kitűnő művésze, legközelebb Komáromban vendégszerepel Dedk Péter társulatánál. A művészszel együtt lép fel Fabian Kornélius, Ujházi tanítványa.

** Solymosi színészközpont. Solymosi Elek, a Népszínház kitűnő művésze, színész-központja a jövő hónapban előadást rendez Szébenben, amelynek érdekessége az, hogy az iskola előadja azt a lecke című oláh darabot, amelyet a múlt vasárnapi vizsgálati előadásán a Népszínházban bemutatott. Szébenből írják nekünk, hogy különösen az odaváló Reményes már előre is nagyban érdekli a darab magyar előadása iránt. A szébeni előadásban Szirmai Imre, a Népszínház művésze fogja a darab főszerepét játszani s részt vesz az előadásban maga Solymosi is.

** Népszínházi rögtönzések. Oh, nem a színészek rögtönztek ma este a Népszínházban, hanem sokkal magasabb hatalmasságok, akiket improvizációk miatt holmi büntetésekkel nem lehet sújtani. Hogy azonban sort tartsunk, meg kell előbb mondani, hogy a kadétbizottságok adták a Népszínházban. A szenzációs rögtönzések pedig a harmadik felvonás elején történtek. Előbb hőség volt, valóságos

közszínházi hangulat . . .

Mindenki a szomszédját oszálta. Hogy ez az ember miért jár ilyen pokoli hőségben közszínházba? . . . Merészebb fantáziával megáldott uraknak usoda, vizes és cseppbarlang öltött az eszükbe, miközben verejtéket és fáradtságot nem kímélve, tapokban adtak kifejezést tetszésüknek . . . Derűre jó azonban

a borra . . .

Beborult az ég és, önök jól sejtik, csakhamar esni kezdett. Nem jól sejtik azonban önök, ha azt hiszik, hogy kűn esett az eső. Nem így történt. A szinpadra lehullott néhány kövér vizesöpp.

— Be kedves dolog ez a szinpadai teknika! — örvendeztek a jöhiszeműek.

Csöppöt csöppöt követett, végre valaki kitalálta, hogy a szinpadon esik az eső.

— Hát ez az a szinpadai zápor? — találgatták a járattanok. És a zápor mind komolyabb színt öltött. Végre kitudódott, hogy valóságos zápor űzi a tréfiát a színházban. A nagy csillár is meghatva könnyezett, vele a becsületos ventilátorok. A ritka mulatságot mindenki élvezte. Helyet oserelték az egyébként türelmes, békés hölgyek és urak, mosolygott a szinpad is, a nézőtér is, folyt a barátkozás az egész vonalon.

Az esősepek pedig nagy komolyan koppannak a padlóra és az ülőhelyekre . . . Így fűszerezte a közszínházi hangulatot egy kis

színházi hangulat . . .

A függöny legördült, a darab véget ért. Nem fejeződtek azonban be a rögtönzések. A zápor még elemében volt, mikor — a szokások és a szabályok értelmében — be kellett zárni a színházat. Bent is esett az eső, kűnt is esett az eső, hát a közönség nyugodtan ment ki az utcára, díszérvén a népszínházi tetőzet gyöngéd figyelmét, mivel még a színházban figyelmeztette a publikumot, hogy zivatar van . . . És a figyelmeztetés, ha nem is használ, semmi esetre sem árt.

** Szerződötetés. Gróf Valériát, a Nemzeti Színház tehetséges fiatal tagját, Dobó Sándor szingizgató szerződötette a drámai szende szerepkörre.

** A pozsonyi színház drámai primadonnája. A pozsonyi Városi Színház drámai primadonnája a jövő évadban, mint megbízható forrásból értesülünk, P. Lukács Juliska, a Népszínház jeles drámai hősője lesz. A művész nő legutóbb öt estén át vendégszerepelt Pozsonyban legjobb szerepeiben, a Fedordában, Magdolnában, a Czigány Rózsijában s olyan oztatlan nagy sikere volt, hogy a pozsonyi színházi bizottság s a Városi Színház igazgatója, a művész nőtől kívánják betölteni a drámai hőső szerepkörét. P. Lukács Juliska nem válnék meg ezért a Népszínház kötelékéből, hanem állandó vendégnek szerződnek Pozsonyba azzal a kötelezettséggel, hogy ott nyolcszor játszanék havonként. A tárgyalások a művész nő s a pozsonyi színház közt most folynak ebben az irányban.

** Sullivan új operettje. Sullivan új operettje, amely az öszön kerül bemutatásra a londoni Savoy-színházban, Hood Bazil írta a szövegkönyvét. Az operettnek egy középkori ír legenda a tárgya s egészen romantikus jellegű.

** A boerok — a Városligetben. A nyár rendszeren meg szokta hozni a maga nyári színházi szenzációt s ilyenek ismerkezik az alkalmi látványosság, amelynek Zsolós László és Feld Aurél a szerzői s amelynek Doer háboru a címe. A darabban az Aréna szerzői a délafrikai háboru legutóbbat emlegetett embereit szerepeltetik: Krüger apót, Kronje tabornokot, Roberts lordot stb. Az igazgatóság a látványossághoz fényes díszleteket és jelmezeket készíttetett. A főbb szerepek: Feld Irén, Jesszenszky, Feledi Boriska, P. Vida Etelka, Almásy Iza, Torma Jolán, Rózsa Gizella, Latabárné, a férfiak közül: Bihari, Könyves, Nyári, Szentes, Nagy, Fehérvári, Dicsy, Szentmiklósy, Cséreyh, Somlár stb. játszzák. A darabhoz Donáth Ede karmester írt zenét. Az énekszámok között van a boer himnusz, az angol himnusz. Az újdonság bemutató előadása e hónap huszonötödikén, jövő szerdán lesz.

** Új opera-est. Mahler igazgató új eszillagot fedezett fel a bécsi udvari opera számára. A fiatal énekesnőnek Forst Margit a neve s ritka szép hangjával, ugymint énektéknőjével nagy feltűnést keltett már az első próbánélkül. Mahler igazgató a fiatal énekesnőt 1902-től az elsőrangú kóloratura szerepekre szerződötette.

** A Fővárosi Nyári Színház újdonságai. A budai Fővárosi Nyári Színház most párhuzamosan két újdonságra is készül. Az egyik Lukácsy Sándornak, a Yereshaju jeles szerzőjének, A csárda virága című új népszínműve, amelyhez Dankó Pista írt zenét; a másik Az elnök-hisasszony című operett, amelynek Müller-Nordau írta a zenéjét. A Lukácsy-féle népszínműnek a jövő héten lesz a bemutatója.

** A melléköt nemet csinészet. Megirtuk, hogy a jövő hónapban nemzetközi színházi kongresszus lesz Párisban. Németországi újságokban nagy izgalmat kelt, hogy erre a kongresszusra nem hivatalos meg a német szinpadokat.

** Művészesték Mátyásföldön. A fővárosi színházak tagjaiból alakult művészestársaság a mátyásföldi nyaralótulajdonosok díszteremben 30-ikán több hangversenyvel egybekötött művészest-sorozatot rendez. Színrekerülnek egy felvonás operettek, vígjátékok és bohózatok. Az esték iránt ugy a művészi körök, valamint a közönség körében is nagy az érdeklődés. A közreműködők erők listájában vannak többek között: Kezery Irén, a Nemzeti Színház, Gábor József, Kápolnai Irén, Kiss Mihály a Népszínház, Aranyosi Jánosika, Boross Endre, Mátray József, Odry Zsárd, Besenyey Miklós, Nyárai Antal, a Magyar Színház, Horváth Arnold, Mátrayné, a Városligeti Színház tagjai és Harthmann Jenő, a Telefon Híromdók karmestere. A vállalkozásnak az a célja, hogy művészietlen produkciók helyett nívón lévő előadásokat honosítsanak meg.

** D'Annunzio balesete. Gabrielle D'Annunzio, a Gioconda szerzőjét, akinek nevét az utóbbi időkben sokat emlegettek a Duse Eleonorával kapcsolatban, komoly baleset érte. D'Annunzio egylovas fogatán, amelyet maga hajtott, Fivénzéből Settinóban lévő villájába ment. A ló utközben elragadta s árkonbokrán át vágatotott a nélkül, hogy D'Annunzio meg tudta volna fékezni. Az író végre kinyitott a kocsiból s nehéz sérüléseket szenvedett. A kis fogat lovastól egy árokba fordult bele s a kocsit darabokra tört.

** Új zeneművek. Szávits Lászlónak, a kiváló tehetségű nagybeoskeréki zeneszerzőnek most egyszerre két jeles műve jelent meg második kiadásban. Az egyik az Esti csillag, a másik a Riadó induló. Mindkettőt a legnagyobb elismeréssel fogadta már annak idején a kritika s hogy tényleg értékesek, azt azzal iszerte el a szegedi honvédeknek, hogy felvette a műsorába. Az első 80, a második 60 krajcárért kapható a nagybeoskeréki könyvkereskedésen kívül Budapestben Bárd Ferencnél, Szegeden pedig a Várnay-ögnél.

A Népszínház és Küry Klára.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, június 22.

A Népszínház és Küry Klára azokban a szerződési tárgyalásokban, amelyeket már hónapok óta folytat egymással, az — ultimátumok stádiumába jutott.

A színház és a művész közt, mint jó forrásból értesülünk, most már csak egy pontban van differencia és ez — mint a színháznál elke-reztelték, — a szubrett-pont. Ez a laikus közönség előtt rejtlemen hangzó szubrett-pont azt foglalná magában, hogy a művész nő kizárólagos jogot kíván magának szerződésileg biztosítani az összes szubrett-szerepekre s ezt a kívánását a Népszínház igazgatója nem hajlandó teljesíteni.

Minden egyekben színház és primadonna megegyeztek volna, de annál élesebb az ellentét ebben az egy pontban. A primadonna „művészi önértékelés” okolja meg a maga álláspontját, az igazgató pedig a „színház repertoire-érdekei”-vel védi a magát. A tárgyalásokban a szerződés (csaknem azt írtuk: hadakozás) felek, mint emlitettük, eljutottak az ultimátumokig.

A művész nő a maga ultimátumát, levél formájában, tegnap juttatta el Forssolt Kálmán igazgatóhoz, az igazgató pedig a maga ultimátumát, szintén levél formájában, holnap juttatta el a művész nőhöz. Így áll legjobb tudomásunk szerint a szerződés ügye most. Közben, természetesen, kalandos hírek szállodogálnak, amelyeknek azonban, magyarul szólva, csak kötvé kell lenni. Ezek közt a szállodogáló hírek közt kétségtelenül a leg-érdekesebb az, amely azt mondja, hogy amennyiben holnapig a szerződés a Népszínház és Küry Klára közt létre nem jönne, a művész nő délelőtti pont tíz órakor aláírja azt a szerződést, amelylyel a Magyar Színház kínálta meg. Ennek a szerződésnek a M. N. szerint ez lenne a tartalma:

A Magyar Színház a művész nőnek minden fellépéséért 300 koronát ajánl, havonként tizen-négyszeri, s esetleg további hatszori fellépést biztosít neki; 1200 koronát ígér minden új szerep ruházatára. Azonkívül engedélyez egy havi zűnetet az évad alatt, a szerepek szabadon való megválasztását, átengedi vendégszereplések alkalmával a művész nő ruházatát és az első két évben évenként nyolc nagy szerepet biztosít neki, melyek közül három neves magyar szerzők ír-nak. Küry Klárának a Magyar Színházban egy havi főbeszakítással október 15-ikétől május 15-ig kellene játszani. Ha ez az értesítés pontos.

MŰVÉSZET.

a művésznek havi 4200—6000 korona fizetést kapna, vagyis nyolc hónapra 33.600—48.000 koronát és évi 9600 korona ruhapénzt.

A magunk részéről, minden ultimátumok és kalandos hírek át, még mindig nem hiszszük, hogy Kéry Klára megválnék a Népszínházról, amelynek deszkáin művészete megizmosodott s amelynek ensemble-jában azt a helyet foglalja el, amely megilleti.

Salamon Ödön Párisa.

— Première az Urániában. —

Budapest, június 22.

— Oh még egyszer elmerülni a párisi élet zarátkában, valami lassan döcögő Imperiál tetején, ifjan és ismeretlenül, tele vakmerő reménységgel, kacagó napsugárral, az első ifjuság költészelével! . . .

Ezzel a mélabus felkiáltással fejezte be ma este az Urániában Salamon Ödön Páris című darabja első felvonásának a fölolvását. A függöny legördült, a csillárok kigyultak és a közönség tapsai között két babékoszorút nyújtottak Salamon Ödönnek, akit velünk együtt annyian szeretnek.

Eszem ágában sincsen az Uránia mai érdekes premierjéről szakzerű kritikát írni. Ennek az érdekes estének a híre úgy is szét fog menni a fővárosban és bizonyos, hogy ez a briliáns leírása Páris eleven életének sok meglett nézőteret fog szerezni a tudományos színháznak.

En első sorban azért örülök ennek a darabnak, mert premierje alkalmából Salamon Ödönről írhatok, akiben a nagy közönség csak az előkelő kvalitású íróembert ismeri és nem az aranyos szívű, csillagos humorú életművészt, a legizgatóbb bohémembert, újságírófajtánknak tipikus példányát. Jó magunkról írok, amikor róla írok. Nehezen indul neki az újságíró pennája az ilyesminek, mert akárhogyan is rágalmaznak bennünket azok az idegenek, akik nekünk hálával tartoznak, egymást mi, bajtársak, nem igen szoktuk dicserni.

Párisról olvasott föl Salamon Ödön, arról a hatalmas fővárosról a világnak, ahol a nagy tehetségű ifju karrierje kezdődött. Nem is volt ez Bedáker szerű fölolvás, — úgy hatolt rám, mint valami lírai költemény. Lírikus elem volt benne az, amit elhallgatott és az a mód, ahogyan ő tárgyáról beszélt. És az a begombolkozott szalon-bohém, aki illendőségből nem esik a mások terhére a maga alanyi világával, maga előtt pedig epikureus okosságból rejti el sokszor, amit érez, csak egyszer szólta el magát leplezetlen ösztönességgel:

— Még egyszer ifjunak lenni Párisban! . . . Az Imperiál tetején! . . . Tavaszkor! . . .

Immáron évek óta meglett férfit a fiatal gyerek, aki a párisi égbolt alatt alig fért meg a bőrében. Ami nálunk újságírónál sok esetben a családot pótolja, nem tartozik semmiféle szerkesztőségnek szűkebb körébe, — és szabad nomád módjára pihen azokon a babékokon, amelyeket, mint sikeres interjuvert, tudósítót és publicistát szerzett éveken keresztül. De magányosságában fölkeresik a régi párisi álmok, az ifjuság be nem vált ábrándjai, amelyekről egyszer minden újságírónak le kell mondania.

Azért mondtam, hogy jómagunkról írok, amikor róla írok, amikor ő Párisról beszélt. És róla kell írnom, akinek egész gondolkodását, lelkületét, izlését, tehetségét ennek a csodás városnak a levegője lengi körül.

Salamon Ödön társaságában barangoltuk be ma este Páris csudáit. Végignéztünk a nagy bulvárdombokon, megbámultuk a Place de la Concordeot, gyönyörködöttünk a Champs Eliséesre nyíló isteni kilátásban, megdöbölt a szívünk Napoleon sirja előtt, mosolyogtunk grisettekre, végigkocsikáztunk a Bois de Boulogneban, megismerkedtünk az aszfalt, a Moulin Rouge, az éjjeli város típusával, elméltünk a borsepalota előtt és szívünk dobogásával énekeltük el a köztársaság szobra előtt a Marseillais.

A nagy közönség a kalauzolás végén tapssal köszöntö meg az író kisérletét, művészi magyarázatát és elmés társalgását.

Mi, bajtársak azonban, amikor egymásra maradtunk, azonfelül még keszt is aszorítunk és én azt mondom neki:

— Öreg cigány, tudom, mit érezhetél, amikor ma este Párisból beszéltél. Írtam én is verset első szerelemről . . .

És amikor késő éjjel haza ballag, nem is sejtí, hogy annak a két koszorúnak, amelyet a kezében tart, mi bajtársak jobban örülünk, mint ő.

Ime, egy érdekes adalék az újságírói illuzió természetrajzához.

(G—ly.)

□ Szobor-próba. A fővárosi közmunkák tanácsa az eskü-téri hid budai feljárójával szemben a Szent-Gellért-hegy aljában tegnap délután felállította a Szent-Gellért-szobrának deszka mintáját, hogy a kísérlet alapján a szobor végleges helyét már most meg lehessen állapítani. A szobor elhelyezésének eddigi terve ellen ugyanis az a kifogás, hogy az aránylag kis mértékben alkotott mű a hatalmas hegy lábánál teljesen eltörlül és jelentőségét veszti. A közmunkatanács fárdózása azonban eredménytelenül marad, mivel a kívánt oltát a mostani kísérletekkel nem lehet elérni, mert a szobor végleges helyét megállapítani lehetetlen, míg a hid feljárója és maga a hid el nem készült. Egyébként annak a monumentális falazatnak, melyet a hidfeljáróval szemben a hegy oldalába akarnak építeni, még a végleges terveit sem állapították meg. Az is nagy kérdés, hogy a hidő két tornya milyen arányú és alakú lesz, és nem fogja-e az esetleg eléggé érvényesülő Szent Gellért-szobort elnyomni. A közmunkatanács most három napig ott hagyja a lécmintát s ez alatt az idő alatt mindenféle szakemberek fogják tologatni ide-oda, a nélkül, hogy egyelőre láthatólag valami eredményt elérhetnének.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ A Dárday Közigazgatási Törvénytár pótkötetei. Alig van közigazgatási hatóság ebben az országban, amely nélkülözne az Athenaeum kiadásában megjelent, dr. Dárday Sándor államtitkár által nagy gondal és fölülmulhatatlan szakértelemmel összeállított „Közigazgatási Törvénytár” gyűjteményt, melynek életrevalóságát egy részről épen ez a nagy elterjedtsége is bizonyítja. Ennek a gyűjteménynek a legfőbb célja az, hogy az élő, eleven jogszabályokkal ismeresse meg a közigazgatási hatóságokat. A pótkötetekben a legújabb törvények, kormányrendeletek, elvi jelentőségű határozatok, a közigazgatási bíróság elvi jelentőségű döntvényei stb. vannak összegyűjtve ugyanazon kitűnő módszer szerint, melyet az előző kötetekben találmunk. Az I. pótkötet első részében foglaltatnak az új közjogi, szervezeti és statisztikai szabályok. A II. pótkötetben a Törvénytár többi kötetei beosztásának megfelelőleg a mezőgazdaságra, az állategészségügyre, erdészetre, a vízjogra, a pénzügyre, a gyámügyre, állami anyakönyvekre, a közigazgatási bíróságokra vonatkozó jogszabályokat találjuk. Ekként kiegészítő, a Dárday-féle „Közigazgatási Törvénytár” gyakorlati alkalmazhatósága beláthatatlan időre biztosíva van. A két pótkötet ára köve 20 korona.

TÖRVÉNYSZEK.

§§ A Kártyavár-barátság. Gály Lajos és dr. Perlaky Kálmán budapesti ügyvéd husz éven keresztül a legmeghittőbb barátságban éltek egymással. Gály mostanában hirtelen megváltozott régi barátjával szemben s Perlaky Kálmán egyszerre csak azon vette észre magát, hogy a jó pajtás a büntetőtörvénysek-nél följelentette sikkasztását, a polgári törvénysek-nél pedig több ezer forintot követel rajta, melyet állítólag visszatartott. A polgári pör tárgyalása folyamán Gály felindulásában csalónak nevezte az ügyvédet, aki ezért a sértésért a büntető járásbírósnál keresett elégtételt.

A tárgyalás, melyet ma tartott meg Wiener bíró, egymást érték a legizgalmasabb jelenetek. Gály Lajos tiltakozott az ellen, hogy őt Perlaky, feljelentésében kártyásnak nevezi, mert meg van győződve róla, hogy a kártyás szót diffamáló értelemben használja. Erre — ugymond Gály — Perlakynak van a legkevésbébb jussa, mert én vele pöröltem azokat a váltókat, melyeket kártyaadósság fejében kaptam s ő nemesak ügyvédem volt ezekben a pörökben, hanem a strómanom is s a váltók egyrészt a maga nevére zsíraltatta. En Perlakival utóljára a járásbírósnál voltam együtt, ahol ő halk hangon ezt a megjegyzést tette reám: komissz zsidó. Ez a sértés, melyért most én viszonzvát emelek, annyira kihozott a sodromból, hogy visszavágtam s nem lehetetlen, hogy ezt a szót is használtam: család.

A panaszos ügyvéd nem maradt adós a védelemmel. Gály ur — ugymond — diffikultálja, hogy én őt kártyásnak nevezem. Én neki más foglalkozását nem tudom. Nem tess egyebet, mint játszik Monte Carloban és más játéktárlanokban. Távol áll azonban tőlem, hogy én diffamáló szándékkal neveztem volna őt kártyásnak. Az sem igaz, hogy én azt mondtam volna neki: komissz zsidó. Hiszen nem is zsidó. Ellenben igaz, hogy ő engem csalónak nevezett. Ami már most azokat a civilis pöröket illeti, amelyeket ellenem indított, először is meg kell jegyeznem, hogy igaz ugyan, hogy a királyi tábla az egyik pörben engem marasztalt, de én fölebeztam a kirárhoz s remélem, hogy ott pörnyeres leszek. Arról van szó a pörben, hogy jogom volt-e Gály urnak háromezeröttszáz forintot, amelyet kölcsönképpen adtam neki, egy befolyt követelésébe beszámítani. Vissza kell utasítanom, hogy valaha a strómania lettem volna.

Gály Monte-Carloban báró Poppertől nyert nagyobb összeget, aki előbb bont, később pedig váltót adott erről az adósságáról. Gály pörölni akarta ezeket a váltókat s én akkor azt tanácsoltam neki, hogy forgassa a váltókat egy harmadik személyre, mert ezzel szemben az alperes nem teheti azt a kifogást, hogy a váltók kártyaadósságból származnak. Gály ur két váltót az én nevemre akart forgatni, amibe én csak egy egyetem bele, ha a váltókat tulajdonjoggal rám ruházta. Gály meglette, amit kívántam tőle. Ami végül az illeti, hogy Gály ur professzionátus kártyás-e, a kütföldi lapokra hivatkozom, melyek őt kártya-kiadlynak neveztek.

A tanuk kihallgatása után Gály még egyszer föláll s így szólt:

— Perlaky ur szótárában ez a kifejezés, hogy: komissz zsidó, annyit jelent, hogy olyan ember, aki nem hagyja magát mint kliens elkézelní. A kártyások királya címet is Perlaky urnak köszönhetem, aki megintertüvöltatta magát, sőt cikkekét is íratott rólam ezen a címen. Egyébként ezt az urat rég ismerem. Nagy pozór és gyáva.

Perlaky igaztalan ugrott föl helyéről s kijelentette, hogy ezért a kifejezésért újra följelenté Gályt. Minthogy a beidézett két tanu közül az egyik nem jelent meg, a bíró elhalasztotta a tárgyalást.

A bérlő.

Budapest, június 23.

A budaörsi uton szépen virágzott az akác, a Ramasotter Péter kis háza körül. Május volt, friss, hivatógató, zöldelő május.

Az öreg Ramasotter vígan dörzsölte a kezét.
— Hej, milyen nyaraló lesz itt! Kiadom ezt a két szobát!

Ramasotter ki is függesztette a tábláját.

**EZEN MÁZBAN NYARALÓKNAK
KÉT SZOBA KIADÓ!**

Nagyon hivatógató volt ez a kis tábla, úgy csalta, vontá oda az idegent.

Egy szép, egyenes tartású ur jött be a kis kapun.

— Itt van az a kiadó két szoba? — kérdezte.
— Itt. Gyönyörű két szoba. A kertre néz, tiszta, tisztá . . .

— Mi az ára?
— Hát kérem, olcsó. Nagyon olcsó. Nyolc-
vau forint.

— Nyolcvan? Nyolc . . .? Oh az nagyon drága. Nem lehet, sajnálom.

A szép, egyenes tartású ur eltávozott. Aztán jöttek még nagyon sokan. Nagy kalapos uri hölgyek és kis kalapos uri hölgyek. Az öreg Ramasotter mindenkinek megdicsérette a szobáját.

— Szép, tiszta. Kertre néz. Nyolcvan forint.
De a nagy és kis kalapos hölgyek mind nagyon drágának találták a két szobát s nem bérelték ki. Az öreg mosolygott:

— Hehe! Se baj, se baj! Megéri azt a pénzt. S bizonyos, hogy kiveszik.

Az akác hanyta a virágját és édes illatok áradoztak már a levegőben, mikor Ramasotter urhoz megint beállított egy szép, lakktopányos ur.

— Itt van az a kiadó szoba? — kérdezte.
— Itt. Ez itt jobbra. Igen szép, tiszta, a kertre néz . . .

— Az ára?
— Nyolcvan forint.

— Csak nyolcvan? Oh, kérem. A szép lakktopányos ur kivette a táraóját és kivett belőle három tizest.

— Előleg! — mondta.
Az öreg levette a sípáját s szépen megköszöntö a pénzt.

— Levegym a táblát, nagyságos ur? kérdezte.
— Nem. Hagyja csak, barátom. Majd . . .

A kezével intett s bement a szobájába. A finom, tiszta szobába, amely a kertre néz.

A lakktopányos ur után még igen sok ur és igen sok hölgy jött lakást nézni. Most már nem az öreg fogadta őket, hanem a fiatal, lakktopányos ur.

— Kiadó szoba?
— Igen. Igen szép, tiszta. Kertre néz. Ötven forint.

— Ötven? Kiveszszük.
Es kivették. Kivették nyolcvan, tizen. A fiatal, szép ur zsebre tette a pénzt s aztán június elején megugrott.

— Ramasotter, magát csalással vádolja ez az öt ur és ez az öt hölgy?
— Engem? Én olyan ártatlan vagyok kérem, mint a ma született gyerek. Az a lakktopányos ur a huncut, a család, a . . .

— Elég, Ramasotter. Maga nem annyira család, mint inkább . . .
— Igen, én vénszám vagyok.

KÜLÖNFÉLÉK.

Hindu mondások.

— Fáy Nándor fordítása. —

Baráti ajkon csak tréfa az,
Mit más, ha mond,
Rámondjuk, hogy: kamasz.
Füstről beszélünk, ha tölgyfa ég,
— Ha áló,
Hát: illatos a lég.

Egy úrnak ajándékot adsz,
Majd ő tenéked,
Egymásnak titkon mondotok
Hazug meséket,
Mégis ebédre, és te is
Vendéglátó,
S imé kid ez az úr neked? . . .
— Barátod.

† **Abd-el Golea hódítása.** Párisban nagy szenzációt okoz egy eljegyzés, amely Franciaország egyik leggazdagabb arisztokratájáé és egy reménygőta Párisban időző arab férfi között jött létre. Julie des Vermaillie egyetlen leánya a tábornoknak, aki az algiri háborúban kitüntette magát, atyjától hétnél több milliót örökölt. Pompás háza van Neuillyben. Szépsége és gráciája sok híres művészt lelkesített fel, akik aztán megkérték, hogy lefesthessék. A leg'obb a képek közül az az életnagyságu, amelyet Clairin festett. Két évvel ezelőtt a szellemes urhölgy teljes nevével könyvet adott ki, amelyben hevesen kikelt a nőknek a házasságban való leigázása ellen. Rengeteg sok házassági ajánlatot utasított vissza. Kevéssel a könyve megjelenése előtt ott hagyta Párisot és kétszer körülhajózta a világot, s csak néhány héttel ezelőtt tért vissza. Meglátogatta a tonkingi francia kormányzó, onnan Borneót, Jovát, majd Samoát vette útjába. Samoából Sidneybe ment egyenesen erre a célra épített szononerre, amelyet aztán yachtá alakított át, kapitányt és legénységet fogadott, Valparaisoba hajózott, onnan az Azori és a Vermudas szigetekre ment. Alig érkezett meg párisi otthonába, megismerkedett azzal a férfival, aki eldicsekedhetik azzal, hogy hatással volt a szívére. A sötétbőrű Abd-el-Golea mint a mohamedán vallás fanatikusa apostola jött Párisba, hogy a „gyau-rokat“ a koránknak megnyerje. Sarah Bernhardt védelmébe vette a puszták fiát és így lett belőle még érdekesebb ember. Az asszonyok lelkesednek a szép mórért, akinek vérében egyébként királyi vér folyik. Unokadesce annak az Abd-el-Kadernek, a Bugeaud tábornok által elfogott macedón emirnek, aki tizenöt esztendőig megakadályozta Algír meghódítását. Abd-el-

Goleának, a párisi völegénynek még csak tizenöt napra sem volt szükséges, hogy meghódítsa a mátkáját, a bájos és duszagzag örökösöt. A mátkapár, mint egy híres festő kijelentette, rendkívül érdekes tanulmány. De Vermaillie kissaszony jelenleg még a római katolikus hiten van, de már kezd belemélyedni Mohamed tanába és kevéssel az esküvője előtt, amely Oranban lesz, át fog térni az izlamra.

† **A hamburgi bőrre és a cilinder.** Nem lényegtelen dolog az, hogy milyen kalapban járjanak az emberek a hamburgi börtérre. A múlt vasárnap óta például erősen a cilinder javára folyik a mozgalom. Egyik lap nyílterében megjelent a következő figyelmeztetés:

Jó hamburgi szokások!

Egy idő óta sajnálatlan tapasztalható, hogy a börtérén sokan, főképp fiatal emberek megjelennek, a nélkül, hogy régi jó hamburgi szokás szerint magas fekete kalapot viseljenek. Jóleső érzéssel emlékszem vissza arra az esetre, amikor több évvel ezelőtt egy hamburgi nagykereskedő kitasította a börtérről szegédét, mert szalmakalapban jött oda. Reméljük, hogy ennek az emlékeztetésnek meglesz a maga hatása.

Cato.

Ennek a figyelmeztetésnek erős visszhangja támadt. A lap következő számában már tömegesen reflektálnak rá és a sok felszólaló közül többen a ruházat egyéb részei ellen is kikölnék. Így kifogásolják a szürke és más világos öltözékeket, a mindenféle színű ingeket és így tovább, még a nyak-kendőformát is.

† **A kínai diploma a kínja.** Érdekes cikket ír egy angol lap a kínai diplomáciáról. Egyáltalában minnek is küldenek európai követségeket Pekingbe, kérdi a cikkíró. Az idegen hatalmak képviselői általában nem érintkeznek az udvarral és az audiencia csak tiszta formalitás. A csungli-jámen pedig, Kína külügyi hivatala, abban találja föladatát, hogy a külföldieket lehetőleg kijátssza. Mint hogy a csungli-jámen tagjainak mindig van idejük és türelmük, passzív ellenállással rendszerűen elfárasztják a követet. Azután a nyaktörő utak, ugy, hogy a követ, amíg a csungli-jámenbe érkezik, ezer veszedelemnek van kitéve. Mindenütt mély és piszkos pocsolyák vannak az utakon, amelyekben a követ kocsiját megakad. Pekingben az utcákra az építőhivatal ügyel. Ennek a hivatalnak egész működése abban áll, hogy amikor elfogy a pénz, ásatni kezd a legelőkelőbb kereskedők üzlete előtt. A kereskedő panaszkodik, de nem használ semmit, arra a kereskedő a zsebébe nyul és fizet, akkor már eltűnnek az építő hivatal munkásai. Elképzelhető, hogy a követ ilyen utakon át hogyan éri meg a csungli-jámenbe. Ott az első felőra a szokásos megvendégléssel telik el. Akár akarja a követ, akár nem, a

dinnye-magot és szilvát százféle alakban elkészítve, kis tálakban fölhordják az asztalra, ahol a diploma irásait szeretné előterjeszteni. Amikor vége van az ebédnek, a szolgák elképzeltetelen lassúsággal elhordják a tálakat. Végre a diploma előhozakodhatik kérdésével.

— Miért verték el Smith urnak a szolgáit, amikor a hivatalos fosztogatást meg akarták akadályozni? A kérdés megtörtént, most következik a kínai diplomáciai eljárásnak második fölvonása. Ki beszéljen először? Kínai aranymondás: Senki se beszéljen elsőnek. De végre egy mégis megszólal, csak hogy nem Smith ur szolgáiról beszél:

— Kóstolja meg ezt a Long-Waiból hozott diót. Teng költő minden gyümölcs között a legjobbnak hirdeti.

Amikor végre mégis rá kell térni a tárgyra, akkor a csungli-jámen tagjai mind egyszerre kezdenek beszélni úgy, hogy a követ kisse rosszul érzi már magát. A nap is lenyugszik, a követ fél, hogy nem ér haza s életét. Nem csoda, ha a külföldi diplomaták ily körülmények között tolmácsaikra, bízzák az ügyek intézését.

† **Egy milliomos család tragédiája.** Keservesen lakolt meg miss Garrity, amiért feleségül ment Naulty new-yorki milliomoshoz. Naulty három évvel ezelőtt eltemette a feleségét, akivel husz esztendő boldog házasságban élt. Mikor a múlt ősszel új asszonyt akart a hához vinni, két felnőtt fia hevesen tiltakozott ellene s még azt sem akarták tűrni, hogy atyjuk gazdasáson fogadjon a hához. Az alig negyvenöt éves milliomos nem érezte jól magát a kapzsi cselédek közt, hiányzott neki az asszony s azért fiainak heves ellenzése dacára is nőül vette Miss Garrityt. A fiatal asszony csakhamar belátta, hogy nem valami irigylésre méltó sors vár rá. Férje ugyan minden elképzelhető kényelemmel körülvette, fiai azonban lépten-nyomon éreztették vele, hogy idegen a családban s nem méltó, hogy az ő imádott anyjuk helyét elfoglalja. A leghevesebb jelenetek voltak napirenden s mikor a végig sértett fiatal asszony öngyilkossági kísérletet követett el, Naulty mind a két fiát kitasította. Pár héttel ezelőtt az egyik fia, Charles azzal az ígérettel tért vissza, hogy megbecsüli magát. Kezdetben úgy is látszott, mintha jobb szívet tűrné fiatal mostohaanyja jelenlétét, egy reggel azonban újra kitört gyűlölete az idegen ellen. A reggelinél azt mondta, hogy a francia módon készült kávé nem ihatja, hanem adjanak neki amerikai recept szerint készített kávé. A mostoha azt felelte, hogy Charlesnak nincs semmi követelni valója, hanem meg kell elégednie azzal, amivel az apja. A rendretasított fiatalember elment, revolvert vásárolt, s mikor az ebéd tálalva volt, belépett az ebédlőbe, ahol mostohaanyja már elfoglalta helyét az asztalnál. A mit

REGÉNY.

A TŰZ

— REGÉNY —

Írta: GABRIELE D'ANNUNZIO

(28)

De ezen a drága asszonyi arcon az aggodalom megzavarta a vonások tisztaságát. Hangja pedig remegett a szerelemtől.

— Mily jó vagy! — szólt az asszony, meg-simogatván az ő hajfürtjeit. Te tudsz jó lenni, te benső szükségből vigasztalsz, édes párom. De hiba történt s jóvá kell tenni. Azelőtt meg voltam győződve róla, hogy érted képes volnék bármily lealázó vagy nagy tette; és most, úgy érzem, csak erre vagyok képes: elmenni, eltűnni, szabadon hagyni téged a sorsoddal . . .

Stelio félbeszakította ezt a beszédet, fölkel s a drága arcot két tenyere közé szorította.

— Erre én képes vagyok, pedig a szerelem nem képes rá, — szólt halkán, elsápadva s úgy nézett a férfire, mint még soha.

— Foscarina, Foscarina, lelkem, életem, szerelmemnél is több vagy nekem! Tudom, hogy te többet tudsz nekem adni a szerelemnél is, de mit sem ér nekem az, amit ezenkívül tudsz adni. Semmi más ajándék nem pótolhatná azt, hogy oldalad mellett haladhassak utjaimon. Higyi, higyi bennem! Annyszer kértelek erre, emlékezéssel!

Meghajolt és szenvedélyesen ajkán csókolta a drága asszonyt.

Az összerездült tőle, hideg futotta át s szinte megacélozta.

— Ne, ne többé — könyörgött neki haloványan.

S elfoalta magától társát. Nem akarta ke-

belén hallani lélegzetét. Lehajolt, szinte álmatag, hogy fölemelje a violákat.

Künn eső verte a köveket és galyakat. Szinte úgy hallatszott, mintha a tenger zugna.

— Oh miért szegtek meg a tilalmat, amelyet magamra kényszerítettem! Oh vallja be, vallja be maga is, hogy azon az északán maga is érezte, hogy mindjárt összeroppan, elpusztul, elvész minden, hogy nem szabad engednünk, ha meg akarjuk őrizni azt a kincsét, amely mindkettőnkben főlhalmozódott s amelyről azt hittem, hogy életemnek legnagyobb értéke. Vallja be, Stelio, szóljon őszintén! Én szinte hallom most is ama benső, jóra intő szózatot. Emlékszik még, a laguna vizén, ugy-e bár velünk volt Donatella, amikor hazafelé mentünk? . . .

Egy pillanatig habozott, mielőtt azt a nevet kiejtette. S azután menten szinte fizikai keserűséget érzett ajkain, mintha az a négy szótag mérget hintett volna rájuk. Bánattól elnyomva várta, mit válaszol a párja.

— Nem fordulok többé vissza, Fosca, nem akarok, — válaszolta. — Szeretem, ha ajkad lezárá és véred arcodba szökken, ha megérintlek s ha érzed, hogy vágyam feléd vonz.

— Hallgass! Hallgass! — könyörgött az asszony — ne ejts szörnyű zavarba. Hádd, hogy beszéljek neked gyötrelmeimről. Miért nem segítesz engem? Nem egyszer láttam már szememben olyan valamit, ami borzalommal töltött el . . . Borzalommal, igenis — szólt, mintha magát valódná tisztán érthető vaddal s mintha most már leküzdötte volna félelmét s vaserőre edzette volna akaratát.

Mind a kettőn egészen közel érkeztek az igazsághoz. Leplezetlenül dobogott a szívük.

Az asszony beszélt, gyöngeség nélkül.

— Emlékezzél arra az éjszakára, ama kertben . . . Tudom, mit láttál bennem: — szólt az asszony — mind azt a sarat, amelyen végigjártam, mind azt a beestelenséget, amiben részem volt, minden tisztatlanságot. Oh, néked akkor kegyetlen volt a tekinteted. Amikor megsebzélt, hir-

telen könyörületességet éreztél irántam. De azután . . . de azután.

Egész arra elpirult, szeme villogott, hangja támadó volt.

— Éveken át — folytatta — határtalan tisztelet és csudlátot éreztem irántad, közlőrl, távolból, örömben, búba. A legmélyebb hálával fogadtam azt a vigaszt, amelyet költészetek az embereknek ad, s vártam más, még magasabbrendű adományokat is. Hittem géniusod erejében, sohasem vettem le szememet a te emelkedő utjaidról és imádsággal kísérem azt reggel és este. Csöndben és buzgón törekedtem, hogy szakadatlanul szép dolgokat teremtesek, hogy harmóniákat adjak, hogy így kevésbé méltatlanul közeledhessetek hozzád. A színpados szenvedélyvel ismételtettem halhatatlan szavakat abban a reményben, hogy egy napon talán majd te is szólasz ehhez a tömeghez az én szájjammal. Dolgoztam szünet nélkül töretlenül, iparkodtam egy még velősebb, még egyszerűbb művészet felé, tökéletes szerettem volna lenni, csak azért, hogy tessék néked, hogy ne tarts nagyon alantnak ideáldozhó képet. Tüneten dicsőseget csak azért szerettem, hogy egykor a tiednek szolgáljon. Te lettél érzésem, erős reményem, hősi próbám, minden szabad, erős és jó dolognak jele, óh Stelio, Stelio . . .

Egy percig hallgatott, mintha mindezek az emlékek bánának.

— . . . És megérttem azt a hajnalhasadást, óh azt a szörnyű hajnalhasadást, a mikor akkor elmentél tőlem, hajnalhasadáskor . . .

Elsápadt.

— Emlékszel-e rája?

— Oh boldog, boldog voltam! kiáltott vissza a férfi rekedt hangon, egészen megrendülve.

— Nem, nem. Emlékszel-e rája? Ugy mentél el tőlem, mint egy courtesanétól, jóllakva . . .

— Csalódló, tévedés! . . .

— Vallj bel! Szólj igazat! Csak az igazság menthet meg minket most már.

sem sejtő asszonyt hátulról kétszer fejelőtte, hogy holtan fordult le a székéről. Ebben a pillanatban a milliomas is belépett az ajtón. Charles nekirohant, s őt is agyon akarta lőni. Kétségbeesett küzdelem fejlődött ki az apa és fia közt s Naultynek minden erejét össze kellett szednie, hogy az elvakult fiút lefegyverezhesse. A fia a rendőrségre rohant, s jelentkezett. Azt állította, hogy mostohaanyja megmérgezésével fenyegette őt, azzal biztatván, hogy olyan kávé-t főz majd neki, amelyvel örökre meg lesz elégedve. Nem tett mást, mondotta, csak megelőzte a mostohaanyját és csöppet sem bánja cselekedetét.

— Kényelem a vasuton. A Manchester—Sheffield—Lincolnshire f6vasutvonalon hosszas küzdelmek után a vasutársaság a legnagyobb kényelemmel berendezett expressz-vonatokat járát, amelyekkel London igen hamar a legnagyobb kényelemben elérhető. A kocsi négytengelyűek, egymással teljesen fedett folyosóval vannak összekötve és széles oldal-folyosók vannak. A folyosókon két ajtó van, de nem a két végükön, hanem úgy közepűt. Minden kocsiszakasznak külön van ajtaja a tulsó oldalon, úgy hogy tolongás sohasem állhat be, második osztály nincs, de annál nagyobb kényelemmel van berendezve a harmadik osztály. A padok közt oly széles tér van, hogy bármikor lehet asztalt odaillesztani, ha szükség van rá. Ezenkívül minden kocsi van egy viztartó, külön férfi- s külön női toalettszakasz. A szakaszokban tükrök s fényképek. Az utóbbiak igen csinos kiállításuk, tetszetősök s azokat a tájakat ábrázolják, amelyek az illető vonattal elérhetők. Amely vonattal nem közlekedik étkező kocsit, ott külön kimérő kocsiszakasza van, ahol az ember mindenféle italt kaphat. Az egyes üléseket könyök-támasztók választják el. Még III-ad osztályú étkező-kocsit is van és igen ügyes ügytartók vannak az ablakok mellett.

— A mandarin koporsója. A marseillei vámhivatalban minden évben nyilvános árverés útján eladják azokat a tárgyakat, amelyeket tulajdonosaik ki nem váltottak. Az ideai árverésen valóságos szenzációt kellett egy fekete ebenből készült, kínai stílusban faragott, gyönyörűen díszített koporsó. Ennek a ritka árverési tárgynak nagyon érdekes a története. Egy dugdagdag kínai mandarin, aki jelenleg a párisi kiállítás kínai kormánybiztosságának egyik főhivatalnok, utazási közben mindig magával hordotta volt ezt a koporsót. Mikor a francia határra ért, megunt a sok szaladgálást és költséget, amit a koporsó elvámolása minden határszelen okozott és otthagya a marseillei vámházban. Miután az ideai árverésen nem akadt rá vevő, elteszik jövőre s ha akkor sem kél el a koporsó, várnak még tovább is.

— Boldog voltam, téli volt a szívem álommal és reménnyel, hittem, hogy újjászülehetek... — Igen, igen: örültél, hogy újra szabadon szivhatod magadba a levegőt, hogy újra fiatalnak érezheted magadat a hajnal szellőjében. Óh, te tulontul sok szeszt, tulontul sok mérget kevertél a gyönyörűbe, a te kedveskedésidbe. Mit láttál te bennem akkor, amikor haldokoltam — igenis haldokoltam, semmint hogy megtörtém tiltakozásomat, amelyhez annyit éven oly szivósan ragaszkodtam; — mondó, mit láttál te bennem, ha nem egy romlott teremést, gyönyörök játéklabdáját, kulandós szerelmek hőseit, kóbor színésznőt, aki otthon is, a szinpadon is mindenkié és senkié... — Foscarina! Foscarina!

A férfi erőszakosan betogta kezével a száját: — Ne, ne, ne beszélj így! Hallgass! Te örültéséget beszélsz! — Szörnyűség! — szólt faldokló hangon az asszony, visszadőlve párnájára, mintha önkívületbe esnék, mintha ez a sok kimondott keserűség fojtogatná a torkát.

De szeméi nyitva maradtak, mozduatlanul szegződtek rá, mint két kristály. Tiltakozni látszottak az ellen, hogy a kedvese tovább beszéljen. A férfi, aki nem bírta sokáig ezt a tekintetet, ujjával lezárta az asszony szeméit, mint halott-nál szokás.

Az asszony pedig érezte, hogy csak a szerelem vagy könyörület képes erre a gesztusra. Keserűsége eltűnt, a szörnyű bonyodalmak eseménye kioldódott, feléje tárta két ölelő karját. — Menne, menne kell tehát, — sóhajtott zokogó hangon. — Nincs mentés? Nincs bünboosánat? — Szeretek, — susogta a párja. — Igen, még egy kicsit, még egy kevéssé. Hagyj még egy kicsit itt maradnom veled! Azután elmegyek, elmegyek messzire, meghalni, messzire, egy fa alá, egy szikla tövébe. Hagyj itt maradnom még egy kicsinyesg.

— Szeretek, — susogta a párja.

— Aktuális párbeszéd.
— Van-e nagyobb öröm, mint júniusban elmenni Pestről?
— Van. Novemberben visszajönni.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Kirándulás a Balatonra. Hogy a székesfőváros közönsége a Balatont és a balatonmenti fürdőket olcsón és egy-egy ünnepnap kirándulás keretében is felkereshesse, a Déli Vaspálya-Társaság július és augusztus hónapokban minden vasár- és ünnepnapon Budapestről Bognárra és vissza különvonatokat fog járattatni, melyek I., II. és III. osztályú kocsikat visznek. E vonatok Budapest déli vaspályaudvarról minden vasár- és ünnepnapon délelőtt 6 órakor indulnak, Siófokra délelőtt 8 óra 50 perckor és Bognárra 9 óra 45 perckor érkeznek. A visszautazás Bognárról este 7 óra 35 perckor és Siófokról este 8 óra 32 perckor, a megérkezés Budapesten pedig (déli vasút) este 11 óra 25 perckor történik, úgy hogy a kiránduló közönség maudnem az egész napot a Balaton kies part-jain töltheti. E vonatokhoz rendkívül mérsékelt menettéri jegyek, egy napi érvényességgel adtnak ki és például egy menettéri jegy Budapestről Siófokra és vissza az I. osztályban 10.08, a II. osztályban 6.72 és a III. osztályban 4.20 koronába kerül.

Fizetésképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Reinert Flóra kereskedő Debrecen, Grün Ignác kereskedő Pozsega, Leodolter Károly kereskedő Bécs, Deutsch Samu kereskedő Budapest (Baross-utca 57.).

Szészarak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 40.— korona pénzben, 40.50 korona áruban. Bécsben a nyersszesz ára 43.80 korona pénzben, 44.40 korona áruban.

Borjувásár. 1900. évi június hó 22-én. A budapesti marhavásártéri vásári pentár szeszévtársaságtól. Felhajtás: Belföldi élő borjú 1317 drb, leölt borjú — db, bécsi élő borjú — db, — db, horvát, növendék marha 5 darab, bárány élő — darab, leölt bárány — darab. Árjegyzés azonos telekéből: Árjegyzések. Belföldi élő borjú 53—75 f.-ig. I. r. 76—82 f.-ig, kivétel 84— f. 1 kilónkint, leölt borjú f.-ig. II. r. — f.-ig, kivét. — f. kilónkint, leonvas nélküli. Bécsi leölt borjú — f.-ig. Növendék marha 40—48 f.-ig 1 kilónkint, I. r. — f.-ig, Bárány élő — k., leölt bárány — k., kivétel ár — k.-ig páronkint. Kecse — k.-tól — k.-ig. A vásár lanyha volt.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székess-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1900. évi június 22. Kézlet 339 darab. Érkezett 1059 darab. Összesen: 1398 darab. — Eladott: 971 darab. Maradt 427 darab. — Napi árak: 120—180 kgr. súlyban 88—94 koronáig, 230—280 kgr. súlyban 94—96 koronáig, 320—380 kgr. súlyban 92—96 k.-ig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilos 90—96 koronáig. Malac 88—94 korona 100 kilónkint. A vásár hangulata élénk volt.

A budapesti gabonátözsde.

Erdépek, június 22.
Szilárd irányszat és élénk vételkérde mellett 60.000 métermésza buza került forgalomba 10 fillérral magasabb áron. Rozsban az árak változatlanok maradtak.

Eladott:
Buza. Tiszavidéki: 600 mm. 79.5 k. 8 K. 22 1/2 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 30 f., 100 mm. 79.5 k. 8 K. 95 f. sárga, 100 mm. 78.4 k. 8 K. 05 f. sárga, 80 mm. 79.5 k. 7 K. 92 1/2 f., 350 mm. 77.5 k. 8 K. 07 1/2 f., 200 mm. 77.5 k. 7 K. 90 f., 600 mm. 77.3 k. 8 K. 25 f., 1900 mm. 78 k. 8 K. 17 f., 340 mm. 76 k. 8 K. 17 1/2 f., 150 mm. 76 k. 7 K. 85 f. vegyületes.
Pestmegyevidéki: 100 mm. 80 k. 7 K. 92 1/2 f., 300 mm. 79 k. 7 K. 90 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 90 f., 150 mm. 79 k. 7 K. 25 f., 190 mm. 77.5 k. 7 K. 80 f., 300 mm. 76 k. 7 K. 85 f., 300 mm. 76 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 78.7 k. 7 K. 60 f., 100 mm. 75.3 k. 7 K. 82 1/2 f., 300 mm. 74.5 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 74.3 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 74.3 k. 7 K. 75 f., 500 mm. 74 k. 7 K. 45 f., 200 mm. 72.5 k. 7 K. 70 f.
Fehérmegyevidéki: 220 mm. 70.8 k. 7 K. 75 f.

Budai: 300 mm. 74.5 k. 7 K. 78 f.
Hartai: 2070 mm. 74.5 k. 7 K. 85 f.
Szt.-Tamási: 1500 mm. 74.5 k. 7 K. 85 f., 900 mm. 71.5 k. 7 K. 85 f.
Beeskereki: 3000 mm. 76.5 k. 7 K. 75 f.
Marosi: 980 mm. 77.8 k. 7 K. 85 f.
Erdélyi: 600 mm. 80 k. 8 K. 05 f.
Csabai: 1700 mm. 77.3 k. 8 K. 05 f., 1000 mm. 77 k. 8 K. 05 f.
Szabadkai: 1000 mm. 73.4 k. 7 K. 80 f., 300 mm. 73 k. 7 K. 80 f.
Dunavidéki: 3570 mm. 73.3 k. 7 K. 40 f.
Beeskereki: 2000 mm. 75.3 k. 7 K. 75 f.
Bánsági: 4000 mm. 76 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 75.3 k. 7 K. 70 f., 4000 mm. 73.5 k. 7 K. 70 f.
Felsőmagyarországi: 500 mm. 75.4 k. 7 K. 60 f.
Titeli: 5000 mm. 74 k. 7 K. 60 f.
Fehérmegyevidéki: 1000 mm. 77 k. 7 K. 80 f., 200 mm. 76 k. 7 K. 80 f.
Raktárból: 400 mm. 73 k. 7 K. 50 f.
Szerbiai: 3000 mm. 75.3 k. 7 K. 12 1/2 f.
Makói: 3100 mm. 76.8 k. 8 K. 20 f.
Múnd 8 hónapra.

Bosa: 100 mm. 6 K. 65 f., 100 mm. 6 K. 65 f., 200 mm. 6 K. 70 f., 200 mm. 6 K. 62 1/2 f.

Készpénzfizetés mellett.

A készpénz hivatalos jegyzése a budapesti ár- és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 50 kilogrammonkint — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

B u z a	kl6s	Kilogramm ár		kl6s	Kilogramm ár	
		K-tól	K-ig		K-tól	K-ig
Tiszavidéki	6	75	7.46	7.68	77	7.76
"	"	76	7.50	7.80	80	7.84
"	"	77	7.50	7.80	81	7.84
"	"	78	7.46	7.68	79	7.72
Fehérmegyei	6	75	7.46	7.68	77	7.72
"	"	76	7.46	7.68	80	7.72
"	"	77	7.50	7.80	81	7.84
"	"	78	7.70	7.88	—	—
Pestvidék	6	77	7.50	7.80	79	7.84
"	"	78	7.46	7.68	80	7.72
"	"	77	7.40	7.72	81	7.84
Bánsági	6	77	7.50	7.80	—	—
"	"	78	7.56	7.86	79	7.92
"	"	79	7.46	7.68	80	7.72
"	"	77	7.40	7.72	81	7.84
Bácskai	6	78	7.36	7.40	79	—
"	"	72	7.30	7.40	—	—
"	"	74	7.46	7.76	—	—
"	"	77	7.56	7.88	—	—

Egyéb gabonafajták

Egyéb gabonafajták	kl6s	Kilogramm ár	
		K-tól	K-ig
Rozs	uj elsőrendű	—	6.80
"	másodrendű	—	6.46
Arpa	inkarmány	—	5.90
"	élelmi való	—	5.60
Zab	sörtészere való	—	5.46
"	—	—	5.20
Tengeri	6 bálnás	—	5.66
"	m. szemű	—	—
Repece	uj káposzta	—	—
"	bálnás	—	6.—
Köles	—	—	5.80

A határidőslet folyamán a következő kötések történtek:

Buza júniusra	0.—
Buza októberre	8.11—8.12—8.10—8.08—8.03—8.04
Rozs júniusra	—
Rozs októberre	6.96—6.94—6.95—6.96—6.94—6.92
Zab júniusra	—
Zab októberre	5.23—5.22—5.21
Tengeri májusra (1901.)	4.90—4.93—4.92
Tengeri júniusra	—
Tengeri júliusra	5.66—5.67—5.65
Tengeri augusztusra	—
Repece augusztusra	—

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsden:

	pénz	áru
Buza júniusra	—	8.02
Buza októberre	8.01	8.02
Rozs júniusra	—	6.90
Rozs októberre	6.90	6.90
Tengeri júliusra	5.65	5.66
Tengeri augusztusra	5.70	5.71
Tengeri májusra (1901.)	4.91	4.92
Zab júniusra	—	5.21
Zab októberre	5.20	5.21
Repece augusztusra	13.20	13.30

Délután fél 5 órakor zárult:

Buza júniusra	—	7.93—7.94
Buza októberre	—	6.82—6.83
Rozs májusra	—	5.19—5.20
Rozs októberre	—	5.65—5.66
Tengeri júliusra	—	—
Repece augusztusra	—	—

A budapesti értéktözsde.

A mai előtözsde megváltozott képet tüntetett fel, amelyben az általános felfogás sokkal nyugodtabb és reményteljesebb volt. Az orosz külügyminiszter halála rendszerváltozást nem jelent s a kilátás a kínai események kedvező kifejlésére mindinkább gyarapszik. Azonfelül köztudomásra jutott, hogy a tegnapi hirtelen áresések csak technikai okokból eredtek, amennyiben Berlinben nagyobb pozíciót bonyolítottak le exekutive, miért is a contremine sürgös fedezései következtében az összes értékek, főleg a két hitelrészvény emelkedett s szilárdan zárult.

A helyi piac előtözsdeken teljesen szünetelt. A déli tőzsde kezdetől végig gyengébb volt, a mire okul berlini gyenge jelentések szolgáltak, melyek a két hitelrészvény árfolyamát kedvezőtlenül befolyásolták, míg az államvasut továbbra is szilárd maradt.

A helyi piac magatartása gyenge volt s a forgalomból került értékek csakis árengedmények mellett voltak elhelyezhetőek. Némi üzlet köztüben fejlődött 2—4 koronával a tegnapi zárlat árai alatt, ugyszintén rimamurányiban, jelzálogban, városi villamosban, mindmégannyiban néhány koronával alacsonyabban. A valutapiac változatlan.

Az előtözsde kedvező.
Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 718.50—719.25. Osztrák hitelrészvény 694.—697.50. Osztrák-Magyar államvasut 677.—680.15. Rimamurányi 562.—korona.
A déli tőzsde gyengébb.
Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 715.50—717.—. Osztrák hitelrészvény 693.50—695.50. Osztrák-magyar államvasut 678.—680.50. Jelzálogbank 446.—447.—. Leszámloló bank 470.—473.—. Rimamurányi 555.—560.—. Közüti vasut 613.—615.— korona.

Forgalomba került: Hazai bank részvény 220. Budapesti takarékpénztár részvény 411. Városi villamos vasut részvény 314-312 korona árfolyammal.

A hivatalos zárlatok a következők voltak: *)

I. Államadósság. Magyar Államadósság. Táblázat a pénzeszközökkel és a kötelezettségekkel kapcsolatban.

b) Osztrák Államadósság. Táblázat az osztrák államháztartásról.

c) Idegen Államadósság. Táblázat az idegen államok felé fűződő kötelezettségekről.

II. Más köleségek. Budapesti városi köleségek táblázata.

III. Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Táblázat a Budapesti intézetek által kibocsátott értékpapírokról.

IV. Elsőbbségi kötvények.

Táblázat az elsőbbségi kötvények árfolyamáról.

V. Bankok részvényei.

Táblázat a bankok részvényeinek árfolyamáról.

VI. Takarékpénztárak részvényei.

Táblázat a takarékpénztárak részvényeinek árfolyamáról.

VII. Biztosító társaságok részvényei.

Táblázat a biztosító társaságok részvényeinek árfolyamáról.

VIII. Gősmalmok.

Táblázat a gősmalmok részvényeinek árfolyamáról.

IX. Bányák és tüglgyárak részvényei.

Táblázat a bányák és tüglgyárak részvényeinek árfolyamáról.

X. Vasútvételek és gépgyárak részvényei.

Táblázat a vasútvételek és gépgyárak részvényeinek árfolyamáról.

XII. Külföldi vállalatok részvényei.

Táblázat a külföldi vállalatok részvényeinek árfolyamáról.

XI. Könyvnyomdák részvényei. Táblázat a könyvnyomdák részvényeinek árfolyamáról.

XIII. Főzlekedési vállalatok részvényei. Táblázat a főzlekedési vállalatok részvényeinek árfolyamáról.

XIV. Sorozások. Táblázat a sorozások részvényeinek árfolyamáról.

XV. Pénzmekek. Táblázat a pénzmekek árfolyamáról.

XVI. Külföldi váltók (látra). Táblázat a külföldi váltók árfolyamáról.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezon szerű hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő ár-folyamatok állapotította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar korona, vörös aprószemű korona, vörös erdőlyi korona, vörös bányai korona, közepesemű korona, nagyszemű korona, Disznószőr: budapesti 55,50-56, korona, vidéki korona, Táblaszalonna: légenszártított vidéki korona, városi 4 darabos 46-46,50 korona, 3 darabos 51-52, korona, füstölt korona, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség korona, 120 darabos korona, 100 darabos korona, 85 darabos korona, szonali szállításra, Szerbiai szokás szerinti minőség korona, 100 darabos korona, Szilvaiz: szilvóniai korona, szerbiai 18-18,50 korona szonali való szállításra.

A bécsi értéktozsde.

Az előzősde Delcasse nyilatkozataira kedvezőbb. Ultimo-prolongáció könnyen indult, a bankok 5 százalékkal, kulcs 5 egyenlő százalékkal mellett prolongáltak.

Déli tőzsde már ismét gyengébb.

Zárlat tartott.

Bécs, június 22. (Magyar értékek zárlata.) 4% aranyjárdék 115,40. Tiszai és szeredi kölesön sorozog 139. Magyar vasuti kölesön ezúttal 99,20. Magyar keleti vasuti állami kötvény. Magyar leszámítoló és pénzáltalbank 470. Rimamurányi vasútvétele 558,50. Magyar korona-járdék 91,10. 4% os Magyar földteherm. kötvény 91,15. Magyar hitelbank részvény 717. Magyar nyemernyő kölesön sorozog 158,50. Kassa-oderbergi vasuti részvény. Magyar kereskedelmi bank 3650.

Bécs, június 22. (Osztrák értékek zárlata.) 4% papírjárdék 97,90. 4% os osztrák aranyjárdék 115,40. 1880-iki sorozog 134. Osztrák hitelsorsozog 366. Angol-osztrák bank 280. Bécsi bankvezetési 505. Osztrák-magyar bank 1748. Déli vasut 122. Dunagőzhajózási részvény 755. Dohányrészvény 288,50. Császári és királyi arany 11,37. Német bankváltók 118,67. 4% os ezüst járdék 97,55. Osztrák korona-járdék 97,75. 1884-iki sorozog 197. Osztrák hitelintézet részvény 694. Unionbank 570. Osztrák Länderbank 436,50. Osztrák-magyar államvasut 680. Elbavölgyi vasut 478. Alpeai bányarészvény 485. 20 frankos arany 19,31. Londoni váltóár 242,27. Bécsi Tramway Litt A. 311. Bécsi Tramway Litt B. 305. Lipót kohó 430. Az irányzat nyugodt.

Bécs, június 22. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 691,50 Magyar hitelrészvény 716. Angol-Osztrák bank 280. Bécsi bank egyesület 505. Union bank 570. Länderbank 437. Osztrák-magyar államvasut részvény 679,50. Lombard 132. Elbavölgyi vasut 478. Északnyugati vasut részv. 464. Dohányrészvény 288,50. rimamurányi vasut 5,60. Alpeai bányarészvény 486. Májusi járdék 97,90. Magyar korona-járdék 91,10. Török sorozatok 107,21. Német birodalmi márká 118,66. Napoleon d'or 19,31/2.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, június 22. (Hesslei tudósítás.) A kínai jelentésekből ma sem lehetett feltételezni a kelet-ázsiai eseményekre nézve, ami miatt a spekuláció általában tartózkodó. Az árfolyamok hullámlása tehát jelentéktelen volt. Kohó-és bányarészvények kissé emelkedtek a kedvező konjunktúra jelentése hatására. Vasutak közül líbeicki és osztrák államvasut az utóbbi arbitrage-vételekre javult, ellenben amerikai vasutak kedvezőtlen amerikai aratási jelentésekre gyengültek. Utómpörög 6%. Magánleszámtólási kamatbázis 4 1/2%.

Berlin, június 22. (Zárlat.) 4% os papírjárdék 97,90. 4% osztrák aranyjárdék 96. Elbavölgyi vasut 97,30 Magyar korona-járdék 96,40. Osztrák-magyar államvasut 144,50. Kassa-oderbergi vasut. Bécsi váltóár 84,15. Magyar vasuti beruházási kölesön 100,75. Alpeai bányarészvény. Disconto-Commandit 180,25. Általános vállamosági Edison 236,25. Gelsenkirchener 198,50. Laurakohó 235,80. 4% os ezüstjárdék. 4% os magyar aranyjárdék 96,25. Osztrák hitelrészvény 216,60. Déli vasut 27,70. Károlyi Lajos vasut. Orosz bankjegyet 216,10. 4% os orosz kölesön 97,25. Török dohányrészvény. Olasz járdék 94,10. Magyar hitelbank. Dynamit Trust 151,75. Harpeni 203,30. Az irányzat nyugodt.

Berlin, június 22. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négyeszázötök magyar aranyjárdék 96,25. Magyar korona-járdék 90,40. Osztrák hitelrészvény 214,50. Osztrák-magyar államvasut 144,50. Déli vasut 27,40. Északnyugati vasut 478. Elbavölgyi vasut. Orosz bankjegyet középső 216,10. Buschtharadi vasut. Orosz bankjegyet. (Ultimo) Lombard 132.

Hamburg, június 22. (Zárlat.) 4% os ezüstjárdék 96. 1880. sorsjegy 134. Déli vasut 27. 4% os osztrák aranyjárdék 97. Osztrák hitelrészvény 214,20. Osztrák-magyar államvasut 144,50. Olasz járdék 93,90. 4% os magyar aranyjárdék 96,40. Az irányzat gyenge.

Frankfurt, június 22. (Zárlat.) 4% os papírjárdék 97. 4% osztrák aranyjárdék 97,40. Magyar korona-járdék 90,55. Osztrák-magyar bank 123,60. Déli vasut 27,60. Elbavölgyi vasut. Londoni váltóár 204,15. Bécsi bankvezetési 124,90. Villamos részvény 134. 2% os magyar aranykölesön 77,30. 4% os ezüstjárdék 96,20. 4% os magyar aranyjárdék 96,30. Osztrák hitelrészvény 216,60. Osztrák-magyar államvasut 144,10. Északnyugati vasut. Bécsi váltóár 84,20. Párisi váltóár 812,75. Unionbank. Alpeai bányarészvény 241. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, június 22. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árfolyamok január. Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 213,25. Osztrák-magyar államvasut 143,80. Déli vasut 27,60. Osztrák aranyjárdék. Olasz járdék 94. Laurakohó 233,40. Harpeni 201,60. Disconto. Alpeai. Bécsi bankvezetési.

Páris, június 22. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasut 4% osztrák aranyjárdék 96,50. Osztrák Länderbank. 3% os francia járdék 100,15. Ottománbank 555. 3 1/2% os francia járdék 101,85. Alpeai bánya részvény. Déli vasut. 4% os magyar aranyjárdék 98. Páris bankvezetési 1125. Olasz járdék 94,80. Francia törlesztési járdék. Osztrák földhitelezési részvény. Török dohányrészvény 312. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Június 21. A sertésüzlet irányzata változatlan. A Hísiórt sertések ára: I. A Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (párónként 400 kilogramm feletti súlyban) 90-92 fillérg. Öreg közép párónként 300-340 kilogramm terjedő súlyban - krajcárjé. Fialat nehéz (párónként 320 kilogramm feletti súlyban) 95-97 fillérg. Fialat közép (párónként 251-320 kilogrammig való súlyban) 95-98 fillérg. Fialat könnyű párónként 250 kilogramm terjedő súlyban 94-96 fillérg. II. Magyar második: Nehéz (párónként 280 kilogramm feletti súlyban) - krajcárjé. Közép (párónként 240-260 kilogramm súlyban - krajcárjé. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) - krajcárjé. III. Romániai: Nehéz (párónként 320 kilogramm feletti súlyban) - fillérg. Közép (párónként 250-320 kilogramm terjedő súlyban) - fillérg. IV. Romániai eredeti (Stahl) nehéz (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) - fillérg. Könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) - krajcárjé. V. Szerbiai: Nehéz (párónként 280 kilogramm feletti súlyban) 94-96 fillérg. Közép (párónként 240-280 kilogramm terjedő súlyban) 93-94 fillérg. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) 91-93 fillérg.

Sertésárak június 22. 1900. június 20. napján volt készlet 43813 darab, 1900. június 21. napján felhalmozott 50 darab, 1900. évi június 21. napján elszállított 353 darab, 1900. június 22. napjára maradt készletben 43510 darab.

Időjelzés.

A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése.

Budapest, június 22.

Az északi maximum előtérbe lépett és a depressziókat délnyugati, illetve délkeleti irányban kisebb elmozdította. A légnyomás Dél-Európa fölött állandóan magas.

Az európai időjárás viszonyokban nincs lényeges változás. Hazánkban az idő meleg, felhős és túlnyomóan esős volt. Az esőmenyiség azonban, az északi feltevések kivételével, ahol zivatarokkal kapcsolatban igen erős záporosok voltak, mindentűn 5 mm-en alul maradt.

Küldés: meleg idő várható az ország északi részén zivataros esőkkel.

Vizállás.

Táblázat a vizállásokról június 21-22. és június 22. között méterben.

Kivonat a hivatalos lapból.

Június 23.

Külső hírek. Az igazságügyminiszter Ligeti Arnold mezőúti írásbírói és segédtelevizvezetői a királyi belügyi írásbírószákhöz televizvezetővé, Józsa József vizikani írásbírói és televizvezetői a zerygyszemlékési írás-

* Az I-V. alatt jegyzett papirok árfolyamát 100 koronánként értendők, a VI-XVI. alatt jegyzettekét pedig darabanként koronánként.

birósághoz segédtelek-könyvezetési; a vallás- és közoktatásiügyi miniszter Simon Mihály képesített tolmánitát a győngyösi állami főgimnáziumhoz, f. évi szeptember 1-től számított joghatálylag rendes tolmánitárára a X. fizetési osztály 3-ik fokozatába, özv. Hauserné Lux Emma okleveles tanítónt az előtakarított állami elemi népisiskolához rendes tanítónt; a kassai ítélőtábla elnöke Mihály Miklós végzettségű joghallgatót a kassai ítélőtábla kerületében díjazott joggyakorlókat; a kolozsvári ítélőtábla elnöke Csizsér Gábor végzettségű joghallgatót a kolozsvári ítélőtábla kerületébe segédnyelvis joggyakorlókat; a nagykanizsai törvényszék a mellette rendszeresített állandó hítes horvát tolmács állására Kollay Lajos kotvri nyugalmazott közigazgató, a székesfejvári orsz. javítóintézet igazgatója Kapinay András bu-

dapesti lakost a nevezett intézethez ideiglenesen feltűgyelendő neverte ki.

Ügyvédi kamarák. A balassa-gyarmati ügyvédi kamara dr. Fráter Sámuel losonci ügyvédét, a kamara területéről történt eltávozásra a lakelyének Rajstromomban történt átteleje következtében, ügyvédi lajstromból törölte. — A máramaros-sziget ügyvédi kamara László Pál palágyi ügyvédét elhallozása, Borzsay Gyula munkácsai ügyvédét pedig saját kérelme következtében az ügyvédekről vezetett lajstromból törölte: László Pál irodája részére gondnokul Naményi Konez István beregszászi ügyvédét rendelte ki, továbbá dr. Gergely Albert ügyvédét Munkács, Balkányi Gyula ügyvédét Beregszász és Stokowszki Brunó ügyvédét

Ungvár székhelyekkel, az ügyvédekről vezetett lajstromban folytatásig felvette. — A pécsi ügyvédi kamara dr. Sztan Henrik pécsi ügyvédét, elhallozását következtében, az ügyvédek lajstromából törölte s irodája részére gondnokul Bona Károly pécsi ügyvédét rendelte ki.

Nevelőgyorsítók. Stokolymer igazabbu Buzits Ferenc székessóvárosi tanító vezetékévének Irányira kért átváltózatása bolgyminiszteri rendeltetvel megengedtetett.

Felügyelők. Imrok a topánfalvi járásbírósnágnál, 4 hét. Fogházomester a szombathelyi fogházánál, július 20-ig. Hivatalosolga a nagyszemesi gazdasági hivatalnál, 2 hét. Aljegyző a nyiregyházi törvényszéknél, két hét.

Jutalomdíjazott a
SACHS ÁRMIN-fele
első magy. es. és kir. szabadalm.
hordozható jégsekrengyár,
Budapest, Gyár: VIII. ker., Bezerédu-
utca 19. és főraktárhelyiség: VIII. József-körút 16 sz.
Külföldre a nagy méltományi éremmel.
Ajánlja újonnan szerkesztett **légtér-összehúzó** a sőr, bor, tej, víz, hús, étel stb. behűtésére, valamint **területi** és **száraz** száraz **gőpelt** annak előállítására, minden nagyságban és alakban, nemkülönben szabadalmával legújabb és leggyakorlatibb **fémháló** és **örvén** háló **csapját** és **hor-dok** **hálókat**, szellentyűk sűrűs, melyek folyton a legnagyobb **változatokban** reaktíon tartatnak, a legelőszöb árak mellett.
Árjegyzékek és ábrák ingyen megküldetnek
Magyar kir. államvasutak. Zágrábi üzletvezetőség.

Hirdetmény.
A magy. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a zágrábi állomáson létesítendő tisztogépekről munkálataira. A tervek, a költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához köztölt feltételek Zágrábot, az üzletvezetőség pályafelvitelére osztályában és a zágrábi osztály-műnökkéknél, a hivatalos órák alatt megtekinthetők. — A nyomtatványok ugyanott egy koronáért meg is szerzethetők. — A nyomtatványok 1900. évi július hó 3-án, déli 12 óráig kell benyújtani alulírtott üzletvezetéség 1-es osztályánál (Ferenc József-ter 19. sz. 1. emelet). Az ajánlatokat 1. koronás, és ajánlat mellettel ívont 30 filleres bélyeggel ellátva, lepecsételve és kövvetkező felirattal kell benyújtani: „Ajánlat a zágrábi állomáson létesítendő tisztogépekről munkáinak előállítására”. Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vételni. Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1900. évi július hó 2-án déli 12 óráig 600, azaz hatszáz korona bányapénzt kell a magy. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami letételekre alkalmas értékpapirokban letenni. A bányapénzről szóló légtérjegyzék az ajánlatokhoz nem csatolandó. Az értékpapírok a legutóbbi jegyzett árfolyam szerint számítottak, de névértéken felül számításba nem vétetnek. Csak idejében beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjánál. Posta útján beküldött ajánlatok és bányapénzek tértívennyel adandók fel.
Zágráb, 1900. évi június hóban. Az üzletvezetőség.
(Utánnyomás nem díjazatik.)

STANDARD életbiztosító-társaság
Edinburghban (Angolhon.)
Alapítattott 1825-ben.
Magyarországi fiók: Budapest, V., Fűrdő-utca 4.
Korona
Évi bevétel. 28.750.000
Külföldi nyereségrészek 150.000.000
Vagyoni 230.000.000
Hatalászetek felvitán kifizetve 478.000.000
A Standard kötvényének nevezetesebb előnyei:
Közvetlen biztonság. Alacsony díjak. Szabad világgötvények érvényben tartása
díjfelvitelnek elmulasztásánál. Tökésítés és előre megállapított visszaváltási
érték. Megtámadhatatlanság. Felvitlen fizetés ügylikesség esetében egy évi
fennállás után. Szabad háberbiztosítás népfelkelők részére.
Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.
Magyar királyi államvasutak. Igazgatóság.

Hirdetmény.
Az Erzsébetvári és Nagy-Súrány állomások közötti mintegy 90 km. hosszú vonalon végzendő alapítványi munkákra és épületekre nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.
Az alapítványi munka 41 a 107.000 m²-rel előirányzott földmunkából, 4 db pályán és 3 db útátvezetéstől, betonszövevelektől.
Az épületek 6 szobából és tartozékaiból állanak.
Az ajánlatok alapjául szolgáló tervek és költségcsatolások, valamint a munka végrehajtására vonatkozó feltételek, továbbá a szerződés-tervezet, az ajánlati minta és a pályázati feltételek a m. kir. államvasutak D. II. építési szakosztályában (Teréz-körút 56. szám) reggel 9 órától délután 1 óráig megtekinthetők.
A pályázni szándékozók az ajánlatokhoz csatolandó műveletet a m. kir. államvasutak igazgatóságának központi tervtárában (VI. Teréz-körút 56. sz.) megszerezhetik.
Az ajánlatokat az előbb felsorolt összes munkákra csak együttesen lehet megtenni.
Az ajánlatokat legkésőbb 1900. évi július hó 5-ik napjának déli 12 órájáig lehet benyújtani a m. kir. államvasutak építési főosztályánál (VI. Teréz-körút 56. szám).
Minden ajánlat **bélyegzőre** és **lepecsételvé** a kövvetkező felirattal adandó be: „Ajánlat az Erzséketvári-nagysúrányi vonal alapítványi munkáinak és épületeinek előállítására.”
Az ajánlat benyújtását megelőzőleg 2800 kor. szóval: kettőszermeyoleszáz korona bányapénzt kell letenni a m. kir. államvasutak központi főpénztáránál (VI. Andrássy-ut 75. sz. 165.szint).
Budapest, 1900. évi június hó 11-én.
A m. kir. államvasutak igazgatósága.
(Utánnyomás nem díjazatik.)

Bruchsteiner és Társa
olmtáblagyár
Budapest, VI., Podmaniczky-u. 45.
Udvari szállítói címerek minden kivitelben.
Cégtáblák üvegéből, fából, bádogból és amerikai borból jutányosan és diszesen készítettnek.
Vidéki rendelések kúdnatra fellevevel szállíttatnak.
Mintarajzek díjtalanok.

Titkos betegségek ellen
25 évi, részben katonaeorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható
DR. KAJDACSY,
v. es. és k. eoredorvos.
Electrotherapiai rendelő intézete
Budapest, Váci-körút 4. sz. 1. em.
A legelhanyagoltabb húgycsőfolyásokat, legsúlyosabb húgyhagyabíjakat, butjakörse sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóhatjait
Elgyengült férfierőt
az orvosi világ által legújabbban olyannyira felkarolt és hatásában páradan sikerű
Electro-Massage
vagy **Psychrophor**
által, magánléseket, nőknél fehér-folyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjkorú nők következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátegerinobjakot gyógyít a legújabb gyógy-mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.
Rendel: délelőt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig
Nőknek egy mint férfiaknak külön be és kijárát
Külön várótermek.
Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltatuk; esetleg gyógyszerrekről is gondoakodva lesz.

Titkos betegségek
gyógyítására a specialista legjobb ajánlható számos even át szerzett gazdag kórházi tapasztalatai alapján.
DR. FABINYI J.
v. kórházi orvos, specialista
gyógyít legkövvetkező idő alatt biztos sikerrel férfiaknál és nőknél: húgycsőfolyást, leánygyógyászatot, butjakörse sebeket, syphilist, ennek következményeképp, munkács borsajokat és az önfertőztetésből származó idegbetegségeket.
Mégelőző az eredmény fölötti gyengéségnél (Impotentia) egy fiatal, még éregebb egyéneknél.
Biztos siker fölöttén a honorárium utólag is fizethető.
Levelekre díjtalanul válasz; kívánatra gyógyszer.
Lakás: Budapest, Erzsébet-körút 12. sz., (Dobány-utca sarok, 1. emelet).
Béjárt a lepeknél. Külön várótermek.
Rendelés délelőt 9—3-ig, este 6—8-ig.

Állandó nagy butor-kiállítás.
Kizárólag csak magyar műipartermékek, melyeknek valódiságért kezeskedünk, ugyszintén saját készítenyű kárpított butorainkat a n. é. butorvásárló közönség b. figyelmébe ajánljuk. Dun és városok találhatók szilárd és modern stílusú háló-, ebéd-, férfi-szoba és szalon-bereendezésekből, valamint bármely egyes butoradatokból, a leggyorsabbúttal a legkínosabb kivitelig, minden versenyt földmúló olcsó árakon. Kerjük az igen t. közönséget saját érdekeben, ezen kedvező alkalom fölhasználását és szükségűs butoradajbait nálunk beszerezni. Hazaifias tisztelttel!
PATYI TESTVÉREK kizárólag csak VIII., Kerpesi-ut 9a.
Nagy butor-album 1 korona beküldése mellett levéljegyekben bérmentve.

PARATLAN A
Thymol
FOG-CREME

Legkellemezebb, legkínosabb és neikülfözhetetlen
Fogtisztító szer
tubusekban.
Törvényesen védve.
1 tubus 60 fillér. Kapható mindenütt.
6 tubus diszes dobozban 3-60 kor. bérmentve.
Eveváltást késztő és fozsértőldfűtet rakár:
SCHWARTZ illatszergyára
hygien. kosmet. laboratorium
Budapest, VII., Damjanich-utca 28. szám.
Gyári raktár és fióküzlet: Temevárott.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb
PAP **PAP** **PAP**

1 összehajtható vaságy 6.—
3 db kivételű matrácok 10 — 4.50
1 db rouge paplan 1.80
1 db rouge paplan prima 2.80
1 db satin cachimir paplan 3.50
1 db atlasz cachimir paplan 4.80
1 db fodros atlasz selyem paplan 12.—
1 db jó vázson ágy lepedő 1.30
1 db jó „fianst” paplan 2.—
1 db „fianst” ágy pótköré 1.80
1 db gyapj ágy pótköré 4.50
1 db jó löpököré 1.70
1 db szegett löpököré 4.50
1 lovarokt szalmaköré 5.50
1 acél sodrony ágybetét 5.—
1 tengerifű matrác 4.50
1 Atrium matrác 5.50
1 losztr matrác 12.—
1 ruganyos ágybetét 1.—
1 nagy szoba szőnyeg 2.50
Fűtő szőnyeg 28 krtól feljebb
1 alkik tunis függöny 1.50
1 alkik Kongo 6.—
1 esztorgályozott függöny-
táró 1.50
1 alkik csipke függöny 3.50
1 beurat ágytérítő 2.50
2 gyapj ágy- és 1 asztal-
terítő 11.—

GICHNER JANOS és TARSÁ
paplan, matrác és kárpítottas gyárosok, szőnyeg, függöly-
ágy- és asztalterítő stb. nagy vá asztalban
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. szám.
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.
Nem tozadó árakat kiscsöröknek, vagy a német viltásadók

GUMMI
és halhályog, csakis legkínosabb francia gyártmány; utasoknál 1.—, 2.—, 3.—
4.—, 5.— és 6. fr. Capot americano (póvid) tucata 1.—, 2.— és 3. fr. Női övszalmonakák tucata 2.—, 3.—, 4.—
4 fr. Legújabb analiseptikus női káblénepeség (nem gummi) kibontásért 1.50 kor. Férfi Portyá- női ruhák-ékezőlegesség, úrbontásért 1.50 kor. Mintagyűjtemény 20 db 3 fr. Vidéki megrendelések utánvétel és útközlekedés melletti eszközletetnek. Az öszeg előleges beküldésénél franco küldetők.
Weisz Gusztáv és Adolf
Budapest, Váci-körút 10 a.

ANTISEPTIKUS
Hölgy-óvszer
Rég elismert és hatásában biztos, felesleges tesz mindennemű gyöngyöztelen gummi és spongya cikket, 1 doboz (12 db) pontos használattal utasifással 3 korona. — 3 kor. 10 fill. előleges beküldése mellett bérmentve. Gyors és diskrét eszközlet. Kapható a felfalálónál: **László József** gyógyszerész, Maros-Ujár Erdély. Budapest: **Török József** gyógyszerész, Király-utca 12. és **Bergel V.** gyógyszerész, Lipót-körút 28.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Nyári szünet.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Nyári szünet.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Nyári szünet.

VIGSZÍNHÁZ.

Szombat, 1900. június hó 23-án.

Három pár cipő.

Énekes bohózat 4 felvonásban. Irta Berla A. Fordította Toldy N. Ferenc. Zenéjét szerz. Millőcker K. Személyek:

Stangelmayer	Gál	Kudelmudel	Nikó
Klára, neje	Kalmár	Koplavecz	Szathmáry
Nachtfalter	Balassa	Kunigunda	Rostagni
Eder Laura	Szelepcsényi	Plink Lőrinc	Gyöngyi
Wappenknepi	Binari	Léni, felesége	Fedák
Masksprudel	Nánásy	Flitterglanz	Berzetei

Kezdete 7 1/2 órakor.

VÉPSZÍNHÁZ.

Szombat, 1900. június hó 23-án.

Szép Helena.

Operette 3 felvonásban. Írták Meilhac és Halévy Fordították Fái J. Béla és Makai Emil. Zenéjét szerzette Offenbach. Személyek:

Páris	Gábor	Achilles	Kiss M.
Menelaus	Kovács	I. Ajax	Ujvári
Helena	Küry	2. Ajax	Szerdahelyi
Agamemnon	Tollagi	Orestes	Kápolnai
Calchas	Németh	Leona	Rózsa

A 3-ik felvon. Páris almája. Táncos némajáték Kezdete 7 1/2 órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Kerepesi-ut 21.

Szombat, 1900. június hó 23-án.

Másodszor:

Páris 1900-ban.

Irta és foltozta Salamon Ödön.

Kezdete 7 1/2 órakor.

FŐVÁROS NYÁRI SZÍNHÁZ.

(Budán, a Krisztinavárosban.)

Szombat, 1900. június hó 23-án.

Ábrányiné Weis Margit urna vendégfelléptével.

A baba.

Látványos operette 4 szakaszban. Irta Ordóneau Maurice. Fordította Reiner Ferenc. Zenéjét szerzette Audran Edmond. Kezdete 7 órakor

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

Szombat, 1900. június hó 23-án.

Részben:

A csodaember.

(Rabbi Jecelmann.)

Daljáték 4 felvonásban. Irta Goldfein Ábrahám. Magyar színpad átdolgozta Kövesy Albert. A verset írták Makai Emil. Kezdete 7 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Szombat, 1900. június hó 23-án.

Boross Eudó a Magyar színház tagja m. v.

Új Szulamit

vagy: Abszolút Jakab, Jeruzsálem fia.

Látványos parodisztikus bohózat énekekkel és táncokkal egy előképben és 3 felvonásban. Irta Feld Mátyás. Zenéjét szerzette Barna Izsó. Kezdete 7 1/2 órakor.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

Pénztárváltás 7 1/2-ker. Kezdete 8 1/2-ker.

A Mulató 169-ra szállítottva van.

Hatásos siker a szenzáció

repülő légballetnek „AEROGRAPHIA“

a párisi Chatelet színházából. Végül: bámulatos nagy vilamos

APOTEOZIS.

Továbbá:

Ein armes Mädel.

Énekes bohózat Lindau K.-tól, zene Kuhn Lipóttól. PAGIN arral mint vendég a bécsi Theater an der Wien tagja.

Ugymint a nappali pénztárnál és elővetelben Weiss

A nagyüzem Károly-körút 26. A mulató villamos világtársa saját gépei által összeköltetik; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárosok által készítették.

Ős-Budavára.

Ma szombaton június 23-án belépő-díj 50 kr.

Nagy confetti-estély.

Bogdani nő-csoport, Elise de Vere, Panzer Lina, Osrani csoport, Yos Karis trio.

8 és 9 órákor 2 bohózat ingyen ülőhelyekkel.

10 órákor nagy Varieté előadás.

Mérsékelt árú belépő jegyek a dohányzószékben.

BLUMAUER gyógy-intézete

Roma-Pischelsdorfban.

Gleisdorf mellett.

Stájerország.

Jó ellátás.

Mérsékelt árak.

376 m. a tenger sz. f. gyönyörű alpesi vidéken, enyhé éghajlat, pormentes ózonszegény levegő. Vig gyógyintézet minden kényelemmel, a modernítéseknek megfelelő, megbízható orvosi kezelés. Kiválóan alkalmas emésztési zavarok, vörsegyenség ellen, az idegrendszer, krónikus-és heveny gyomor-és bélhurutok, a vérérdények betegségei ellen. Kimerítő prospektusokat ingyen és bérmentve küld a tulajdonos és vezető-orvos Julius Blumauer.

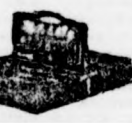
Szigeti Lajos

szíjgyártó, nyerges és bőrdobos.

Csász. és királyi udvari szállító, József (Herczog és Coburg herceg udvari szállítója.

Végeladás üzletfelhagyás végett.

22 év óta fennálló, a legjobb hírnök érrendő szíjgyártó- és nyerges üzletmester felhagyom. Szorgalmas által szerzett eredményeivel nyugalmra vonult, ez alkalommal örökös örökösültem, mely a legvalószínű és szelvényes árakból áll, saját előállítású áramon, sőt egyes tárgyakat még ezen alul is áruba bocsátom, ezáltal régi jó vetőim még egyszer utolsára jó ármalmal oldón kiszolgálhatom. Tájékoztató rakományom 150 kórus mennyiségéről felmentek egy pár arókat, u. m.: kocsi löszerszámok 250 lóra, ezek között van könnyű jukker, magyar sáltagos és kummos mindenféle vetőretek, van nyerges, páros és egy pár könnyű és nehezebb kitérőkben, 240 lóra nyergeszer, lovasági-, nyergesági-, civli-, urti-, női- és gyermek-nyergeszek, istálló kőfékek, hevederek, takarók, lovagló- és kocsi ostorok, vesszők és botok, uszabóvándók a legújabb divatból, igen széles méretű és színes díszlátkák, urti- és női nemeslátkák, berendezési látkák, szivar- és szivarkatáskák, papír- és aprópénz éremek, minden a szakmába vágó felmentéssel tárgyakból nagy választék. Képes árjegyzéket (tűlt és tiszt) bérmentve küldök.

Univ. med. dr. Renner vizgyógyintézete

Budapest, VII., Valeró-utca 4. (Telefon).

Az intézet 33 év óta áll fenn, most teljesen újul alakitva, a legmodernebb gyógyeszközökkel szereltetett (fű, főző bejáró beteges számára.

Alkalmazásban levő gyógyeszközök:

A tudományos vizgyógyászati összes eljárásai, masszázsa, villamos fénnyel (hélyszóknál), az elektroforézis minden faja (galvanizáció, faradizáció, franklinizáció, elektroforézis masszázsa), hűtőeszközök (Psychrophor stb.).

SZÉNSAVAS FÜRDŐK

(Nauheimi eljárás, szivósok számára). Kezelés alá vételnek. Külföldön létező és nemlétező, lényeg győzőségi állapotok: Állományosság, szűrés, a gyomor és belek penyhesége, idült izületi és izomszöveti. Prospektus kívánatra. Árak mérsékelték.

BUDAPEST. BUDAPEST.

Dr. Málnai Mihályné-Silbermann Anna

felsőbb leány tan- és nevelő-intézete

VI. Gyár-utca 3.

Az intézet 1900. augusztus hó 1-én a Teréz-körút 39. sz. I. emel. levő tágas helyiségekbe helyezte át. — Az intézet áll. nyilvánosságú joggal felruházott 4 elemi, 3 polgári és 4 továbbképző osztályból. Az intézet növendékei beltek, egész vagy félnapra bejárók. Kívánatra bővebb felvilágosítást nyújt és prospektust küld az igazgatóság.

Dr. Málnai Mihály.

legjobb és leghatásosabb

Benzoe tejcréme: szénítő szer.

Hatása bámulatos. 2-3 nap alatt szűpíti és tisztítja. Eltüntet szénítést és minden arczszíntelenséget és bőrbetegségeket. Több védőre. Árátalmatlanságot feltételezhet. Nem szíves, használható kellemes. 1 nagy doboz 2 korona, kisebb 1 korona.

1 db Benzoe tojszappan 70 fillér, 1 db Hatiny powder fahéj, róza v. krém színi 1 kor. Fogytást azonnal megszüntető Kiváló-főző

Universal fogcsépő 70 fillér használati utasítással. Készült és szétküldi utasítással.

Kriván János gyógyszerész, Világos.

Főraktár Tábor József gyógyszerész, Egger László J. gyógyszerész és Veszugi Ákos, Molnár és Moser drogistáknál, Budapest, 8 korona rendeléssel francz szállított.

Fürdő- és üdülőhelyek a déli vasut mentén.

Vonatösszeköttetések és menetárok Budapestről (déli vasuti pályaudvar).

Abbazia (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel 8.00 este, Abbasia-Mattuglia ér. 9.40 este 9.17 d. e. Menettéri-jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra I. oszt. 104.16 k., II. oszt. 74.86 k., III. oszt. 47.78 k.

Arco (Pragerhof-Marburg-Mori-n át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel 8.00 este Arco ér. 9.50 d. e. 5.09 d. u. Menettéri jegyek Mori állomásig 30 napig érvényesek*) gyorsvonatokra: I. oszt. 132.10 k., II. oszt. 74.92 k., III. oszt. 61.54 k.

Auenhof (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel 8.00 este 9.25 este Velden ér. 7.42 este 6.49 reggel 2.05 d. u. 30 napig érvényes menettéri jegyek*) Velden állomásig, gyorsvonatokra: I. oszt. 80.12 k., II. oszt. 55.8 k., III. oszt. 35.52 k.

Balaton-Füldvár Budapest d. v. ind. 6.50 reggel 8.00 d. e. 1.30 d. u. 4.25 d. u. 8.00 este 9.25 este, Balaton-Füldvár ér. 11.07 d. e. 10.28 d. e. 5.28 d. u. + 8.10 este 10.34 este 1.24 éjjel. Gyorsvonat I. oszt. 19.90 k. II. oszt. 14.50 k., III. oszt. 9.— k. Személyvonat I. oszt. 14.20 k., II. oszt. 10.70 k., III. oszt. 7.10 k. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a fürdővág végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek.

Balaton-Füred Budapest d. v. ind. 6.50 reggel 8.00 d. e. 1.30 d. u. 4.25 d. u. 8.00 este 9.25 este. Siófok ér. 10.41 d. e. 10.09 d. e. 4.57 d. u. + 7.43 este 10.13 este 12.59 éjjel. Gyorsvonat menettéri jegyek I. oszt. 17.— k., II. oszt. 12.30 k., III. oszt. 7.60 k. Személyvonat menettéri jegyek I. oszt. 12.— k., II. oszt. 9.— k., III. oszt. 6.— k. Siófoki és vissza. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a fürdővág végéig, azaz szeptember 30-ig érvényesek.

Brennerbad (Pragerhof-Franzensteden át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel, 8.00 este. Brennerbad ér. 5.19 reggel, 2.59 d. u. 30 napig érvényes menettéri jegyek: Gyorsvonat I. oszt. 124.68 k., II. oszt. 89.32 k., III. o. 57.80 k.

Daruvár (Nagy-Kanizsa-Barcsen át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel, 9.25 este. Daruvár ér. 8.53 este, 12.09 d. u. Személyvonat menetjegyek Barcsig: I. oszt. 23.80 k., II. oszt. 15.80 k., III. oszt. 10.80 k. Barcsról 30 napig érvényes menettéri jegyek: I. oszt. 13.— k., II. oszt. 9.— k., III. oszt. 6.— k.

Fonyód-fürdőtelep Budapest d. v. ind. 6.50 reggel, 8.00 reggel 1.30 d. u. Fonyód-fürdőtelep ér. 11.58 d. e. 10.56 d. e. 6.23 este. Személyvonat I. oszt. 19.20 k., II. oszt. 14.40 k., III. oszt. 9.60 k. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a fürdővág végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek.

Gleichenberg (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel, 8.00 este, 9.25 este. Purkila ér. 7.53 este, 8.13 d. e., 4.32 d. u. 30 napig érvényes menettéri jegyek Spieffeld állomásig gyorsvonatokra: I. oszt. 59.60 k., II. oszt. 41.12 k., III. oszt. 25.50 k.

Gossensass (Pragerhof-Franzensteden át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel, 8.00 este. Gossensass ér. 4.39 reggel, 2.30 d. u. 30 napig érvényes menettéri jegyek*) Gyorsvonat I. oszt. 117.30 k., II. oszt. 83.76 k., III. oszt. 53.64 k.

Görz (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8.00 este, 9.25 este. Görz ér. 9.47 este, 10.08 d. e. 5.34 este. 30 napig érvényes menettérijegyek: Gyorsvonat: I. oszt. 111.58 k., II. oszt. 80.16 k., III. oszt. 51.16 k.

Hévíz Budapest d. v. ind. 6.50 reggel, 8.00 reggel, 1.30 d. u. 8.00 este, 9.25 este. Keszthely ér. 1.10 d. u. 11.45 d. e. 7.30 este, 12.02 éjjel, 3.25 reggel. Menettérijegyek B.-Szt.-Györgyig: Gyorsvonat I. oszt. 31.20 k., II. oszt. 21.90 k., III. oszt. 13.80 k. Személyvonat I. oszt. 21.60 k., II. oszt. 16.20 k., III. oszt. 10.80 k. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a fürdővág végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek.

Lipik (Nagy-Kanizsa Barcsen át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel, 9.25 este. Pakrácz ér. 10.00 este, 1.20 d. u. Személyvonat menetjegyek Barcsig: I. oszt. 23.80 k., II. oszt. 15.80 k., III. oszt. 10.80 k. Barcsról 30 napig érvényes menettéri jegyek: I. oszt. 15.— k., II. oszt. 10.— k., III. oszt. 7.— k.

Merau (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel, 8.00 este. Merán ér. 7.36 reggel, 2.59 d. u. Bosen-Gries állomásig 30 napig érvényes*) menettérijegyek: Gyorsvonat: I. oszt. 124.68 k., II. oszt. 89.32 k., III. oszt. 57.80 k.

Pörtschach a/S (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel, 9.00 este, 9.25 este. Pörtschach am See ér. 7.27 este, 6.38 reggel, 1.53 d. u. 30 napig érvényes*) menettéri jegyek Gyorsvonat: I. oszt. 80.12 k., II. oszt. 55.88 k., III. oszt. 35.52 k.

Pöhltsch (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel, 6.50 reggel, 8.00 este, 9.25 este. Pöhltschach ér. 3.05 d. u. 8.08 este, 3.33 reggel, 8.59 d. e. 30 napig érvényes menettéri jegyek Pöhltschach állomásig. Gyorsvonat: I. oszt. 61.88 k., II. oszt. 42.88 k., III. oszt. 56.64 k.

Römerbad Budapest d. v. ind. 8.00 reggel, 6.50 reggel, 8.00 este, 9.25 este. Römerbad ér. 4.06 d. u. 9.30 este, 4.33 reggel, 10.31 d. e. 30 napig érvényes menettéri jegyek Gyorsvonat: I. oszt. 70.04 k., II. oszt. 48.92 k., III. oszt. 30.72 k.

Savanyukút (Kanizsán át) Budapest d. v. ind. 6.50 reggel, 8.00 reggel, 8.00 este, 9.25 este. Savanyukút ér. 7.15 este, 4.03 d. u. 6.55 reggel, 11.50 d. e. Személyvonat jegyek: I. oszt. 28.20 k., II. oszt. 18.80 k., III. oszt. 13.20 k.

Semmering (Kanizsa-Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel, 6.50 reggel, 8.00 este, 9.25 este. Semmering ér. 6.45 este, 3.19 éjjel, 7.05 reggel 4.28 d. u. Gyorsvonat menettéri jegyek 30 napig érvényesek. I. oszt. 77.44 k., II. oszt. 54.50 k., III. oszt. 34.44 k.

Siófok Budapest d. v. ind. 6.50 reggel, 8.00 reggel, 1.30 d. u. 4.25 d. u. 8.00 este, 9.25 este. Siófok ér. 10.41 d. e., 10.09 d. e., 4.57 d. u., + 7.43 este, 10.13 este, 12.59 éjjel. Gyorsvonat menettérijegyek I. oszt. 17.— k., II. oszt. 12.30 k., III. oszt. 7.60 k. Személyvonat menettérijegyek I. oszt. 12.— k., II. oszt. 9.— k., III. oszt. 6.— k. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a fürdővág végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek.

Tobelbad (Pragerhof-Grácon át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel, 8.00 este, 9.25 este. Prámstetten-Tobelbad ér. 6.12 este, 8.08 reggel, 1.31 d. u. Graz állomásig 30 napig érvényes menettérijegyek gyorsvonatokra: I. oszt. 59.60 k., II. oszt. 41.12 k., III. oszt. 25.50 k.

Toblach (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel, 8.00 este, 9.25 este. Toblach ér. 1.01 éjjel, 10.49 d. e. 7.19 este. 30 napig érvényes*) menettéri jegyek gyorsvonatokra: I. oszt. 106.14 k., II. oszt. 75.42 k., III. oszt. 48.56 k.

Tüffer (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel, 6.50 reggel, 8.00 este, 9.25 este. Markt-Tüffer ér. 8.57 d. u. 9.20 este, 4.24 reggel, 10.21 d. e. 30 napig érvényes menettéri jegyek Markt-Tüffer állomásig, gyorsvonat: I. oszt. 68.54 k., II. oszt. 47.84 k., III. oszt. 30.— k.

Velden (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8.00 reggel, 8.00 este, 9.25 este. Velden ér. 7.42 este, 6.49 reggel, 2.05 d. u. 30 napig érvényes*) menettéri jegyek, gyorsvonat: I. oszt. 80.12 k., II. oszt. 55.88 k., III. oszt. 35.52 k.

Varasd-Teplitz (Csáktornya) Budapest d. v. ind. 6.50 reggel, 8.00 este, 9.25 este. Varasd-Teplitz ér. 5.30 d. u. 5.40 reggel, 7.05 reggel. Póstavonati jegyek Csáktornya állomásig. I. oszt. 21.60 k., II. oszt. 14.40 k., III. oszt. 9.60 k.

Május hó 1-től augusztus hó végéig eső időszakban váltott jegyek f. év október hó végéig érvényesek.

+ Június hó 1-től szeptember hó 15-ig közlekedik.

